

SOBOTA, 26. MARCA 2016

št. 72 (21.612) leto LXXII.

1,20 €

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 vasi Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

<http://www.primorski.eu> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLAĆANA

V GOTOVINI

Poste Italiane s.p.a. - Spedizione

in Abbonamento Postale - D.L.

353/2003 (convertito in Legge

27/02/2004 n°46) art. 1,

comma 1, NE/T5

60326
9 771124 666007

Dnevnik
jutri
na
32
straneh

EGIPT - Na 2. strani

Sporna »resnica« o Regenijevi smrti

V Italiji nihče ne verjame režimski verziji

EU - Na 13. in 14. strani

Evropa, Italija in begunska kriza

Razmišljanje Iztoka Mirošiča

BRDA - Na 19. strani

Za Briško poroko že dvajset parov

Prihajajo iz Slovenije in Italije

MEDOBČINSKE ZVEZE - Sodišče zavrnilo priziva Doline, Števerjana in skupine občanov

»Slovenci niso ogroženi«

TRST - Preplah na nabrežju

V kovčku ni bilo bombe, temveč le perilo ...

TRST - Ustanovitev medobčinskih zvez ne prizadene ustavnih in zakonskih pravic slovenske manjšine v Italiji. To je smisel razsodb, s katerima je Deželno upravno sodišče zavrnilo pritožbi Občin Števerjan in sedmih Slovencev iz tržaške in goriške pokrajine ter Občine Dolina. Obe pritožbi sta, sicer z različnih izhodišč, sloneli na prepričanju, da nastajajoče medobčinske zveze kršijo kolektivne in individualne pravice Slovencev.

Sodni zbor, ki mu predseduje Umberto Zuballi, ni tega mnjenja. Prepričan je namreč, da sama reforma lokalnih uprav ne dovoljuje odstopanj od obstoječe stopnje zaščite, pritožbi pa bolj odrazata strah pred omejevanjem pravic, kot pa njihovo dejansko kršenje. Občino Dolino je zastopal odvetnik Marcello Maria Fracanzani, števerjansko upravo in skupino Slovencev pa Peter Močnik in Felice Besostri.

Na 3. strani

BRUSELJ

Nove aretacije osumljenih terorizma

BRUSELJ - Tri dni po terorističnih napadih v javnost prihaja vedno več podrobnosti o napadalcih. Vrsto se nove aretacije osumljencev zaradi povezav z napadalci. V Bruslju so včeraj aretirali še tri osebe, pri čemer je prišlo tudi do strelenja. Belgijsko tožilstvo je potrdilo, da so DNK Najima Laachraouija, ki se je razstrelil na belgijskem letališču, našli tudi na prizoriščih novembarskih napadov v Parizu.

Na 2. strani

BARBARA KORUN

»Da so v Sloveniji
otroci lačni,
to je pa višek!«

TRST - Slovenska pesnica Barbara Korun je med tistimi, ki verjamejo, da morajo intelektualci jasno in glasno opozoriti na vse, kar ne gre. V intervjuju za naš dnevnik, ki je nastal med literarnim večerom v Ljudskem domu na Pončani, je spregovorila o beguncih, podplačanih, generacijah mladih, ki ne morejo živeti dostojanstveno. In seveda o poeziji, prevodih in celo šovinizmu nekaterih slovenskih literarnih krogov ...

Na 12. strani

Dipiazza proti tujcem,
v desni sredini še drug
županski kandidat?

Na 4. strani

V tržiskem pristanišču
bodo odpuščali

Na 17. strani

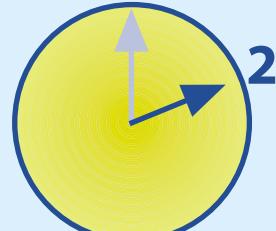
V Tržiču vlamljajo
v avtomobile

Na 17. strani

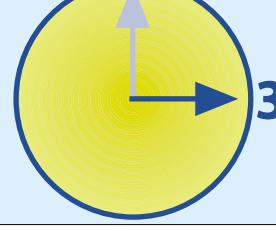
Italijan nogometni
junak v Tirani

Na 21. strani

Od jutri spet
poletna ura

V noči na nedeljo bo začela ponovno veljati poletna ura.
Ob 2. uri bo treba kazalce pomakniti za uro naprej.

DOBERDOB - Nižja srednja šola

Se bodo septembra vselili v nove prostore?

DOBAVA
IN MONTAŽA

Leseni podi
Blindirana vhodna vrata
Notranja vrata
Okna in okvirji

podí

vrata

pvc okna in okvirji

GIOMA S.r.l., Ulica Remis 50 - 33050 S. Vito al Torre (UD)
Tel./Faks 0432 997154
info@giomapavimenti.it - www.giomapavimenti.it

PRIMER REGENI

Marko
Marinčič

marko.marincic@primorski.eu

Režimska »resnica«

Notranje ministrstvo egiptovske diktature je včeraj uradno potrdilo novo razlagu umora Giulia Regenija, o kateri smo na osnovi prvih neuradnih vesti na kratko poročali že včeraj. Giulia naj bi ugrabila tolpa kriminalcev, ki seje preoblaciла v policijske uniforme in ugrabljala tujce. Pet članov tolpe je bilo v policijski raciji ubitih, pri svojih enega od njih pa so našli Regenijev potni list, druge osebne predmete in dokumente.

Z dobrih 2300 kilometrov razdalje, kolikor jih loči Trst od Kaira, lahko z gotovostjo zatrdimo, da je ta rekonstrukcija le štampanja režimske policije, ki ne ve več, kako bi se izmazala iz zategate, ki jo je sama zakuhala. Še več. Če je še do včeraj kdaj lahko ugibal, da so ugrabitev, mučenje in umor mladega raziskovalca zgrešili pripadniki kake izprijene celice državnega aparata, je včerajšnje stališče notranjega ministra kot žig, s katerim režim dokončno potrjuje: »Uibili smo ga mi.«

Uradna rekonstrukcija poka po vseh šivih in ničesar ne razloži, kvečemu postavlja vrsto novih vprašanj. Recimo, da je Giulia res ugrabila tolpa kriminalcev. Nihče od njih ne bo mogel te potrditi ali zanikati, ker so bili - naključje? - vsi ubiti. Je mogoče, da kriminalci ugrabi ne kakega poslovneža ampak mladega štipendista? Zakaj se 10 dni med 25. januarjem, ko je izginil, in odkritjem trupa, 3. februarja, nihče ni oglasil zahtevko po odkupnini? In še, zakaj neki naj bi morilci inscenirali spolno nasilje, ko so truplo odvrgli golo od pasu navzdol? In zakaj se po smrti niso znebili njegovih dokumentov? Predvsem pa: čemu naj bi ga ugrabitelji mučili? Kot dobro vseks patolog, trupa govorijo in marsikaj povedo o umoru. Truplo ubogega Giulia je naravnost kričalo z zlom, podplutbam, vbodi, cigaretnimi opekljami, sledovi elektrod in drugega orodja poklicnih mučiteljev.

V tej umazani zgodbji so egiptovske oblasti ponudile že ducat razlag. Vsaka ni zdržala več kot pol dneva. Tudi ta ne bo. Neka razlika pa tokrat je. Na dan so potegnili potni list in Giuliove predmete, ki so bili v rokah morilcev. In če nam logika pove, da to ni bila petrica pobitih »kriminalcev«, potem ne more biti nihče drug kot policija, ki je inscenirala najnovejše groteskno »odkritje«.

EGIPT - Režim trdi, da je Regenija ubila tolpa kriminalcev

Val ogorčenja v Italiji

Nihče ne verjame novi egiptovski resnici - Zahteve naj vlada nastopi z vso odločnostjo

Regenijeva torba, denarnica, potni list in drugi dokumenti ter predmeti, za katere egiptovska policija trdi, da so jih našli pri svojih enega od petih kriminalcev, ki naj bi ugrabili italijanskega raziskovalca

ANSA

KAIRO - Egiptovsko ministrstvo za notranje zadeve je včeraj uradno potrdilo vest, da naj bi bilo v spopadu s policijo ubitih pet ugrabiteljev italijanskega raziskovalca Giulia Regenija. Šlo naj bi za navadne kriminalce. Pri sestri in ženi vođe skupine, Tareka Abdela Fataha, naj bi našli Regenijev torbo, potni list in druge predmete. Regenij naj bi bil ubit med spodletelom poskusom ropa. Egiptovske oblasti so še napovedale, da se bo preiskava nadaljevala v sodelovanju z italijanskimi kriminalisti, da se pojasnijo vse okoliščine.

Ta nova uradna razloga je v Italiji izvala val ogorčenja. Vlada je diplomatsko sporočila, da preiskava s tem ni zaključena in da bodo zahtevali vso resnico. Politiki vseh strank pa so enoglasno ocenili, da gre za ponoven sramoten poskus prikrivanja resnice in pravih morilcev, ki je povrhu ponijoč za Italijo, zato pozivajo vlado, naj reagira z vso potrebnou odločnostjo.

BELGIJA - Nove aretacije v Parizu, Bruslu in tudi v Nemčiji

Napadalci v Bruslu povezani s terorističnimi napadi v Parizu

Težavna identifikacija žrtev - Veleposlaništvo potrdilo smrt Italijanke Patricie Rizzo

BRUSELJ - Tri dni po terorističnih napadih je javnost prihaja vedno več podrobnosti o napadalcih. Vrstijo se nove aretacije domnevnih osumljencev zaradi povezav z napadalci. Belgijско tožilstvo je včeraj potrdilo, da so DNK samomorilskega napadalca, ki se je razstrelil na belgijskem letališču, našli tudi na glavnih prioritetah novembarskih napadov v Parizu.

Njegov DNK so dejansko našli na jočiu z razstrelivom in kosu tkanine v Bataclanu ter na bombi, uporabljeni pred Stade de France. Njegov DNK so našli tudi v hiši in stanovanju v Belgiji, ki naj bi ju uporabljali pariški napadalci. Gre za DNK drugega napadalca, ki se je razstrelil na bruseljskem letališču Zaventem, Naima Laachraouija. Kot so še potrdili, je Laachraoui v preteklosti uporabljal lažno ime Soufiane Kayal. Ko je Salah Abdeslam - glavni osumljeni za napade v Parizu, ki je od minulega petka za zapah v Belgiji - septembra lani odšel v Budimpešto in ga je na poti nazaj na avstrijski meji ustavila policija, sta bila z njim v avtomobilu dva moška po imenu Soufiane Kayal in Samir Bouzid.

Samirja Bouzida naj bi medtem, kot so včeraj poročali nemški mediji, v četrtek aretirali v Düsseldorfu in naj bi bil tamkajšnjim oblastem že dlje časa znan kot salafist. Enako kot Khalida El Bakraouija, ki se je v torek razstrelil na bruseljski podzemni železnici, naj bi ga lani poleti privedeli na turško-sirske meje, in nato izgnani na Nizozemsko, od koder je prišel. V povezavi s torkovimi terorističnimi napadi v Bruslu je nemška policija še enega osumljenca aretirala v sredo zvečer v mestu Giessen.

Francoski predsednik Francois Hollande je ob tem včeraj izjavil, da je džihadistična mreža, odgovorna za teroristične napade v Parizu in Bruslu, »v postopku uničenja«, vendar pa druge ostajajo. »Tudi če je mreža, ki je izvedla napade v Parizu in Bruslu v postopku uničenja (...) velika grožnja ostaja,« je opozoril.

Policisti so včeraj v Bruslu - kjer sta teroristična napada v torek terjala 32 živeljen, več kot 300 ljudi je bilo ranjenih - sicer sprožili obsežno racijo. Operacija je potekala na območju Schaerbeek, od koder so se v torek trije napadalci odpeljali na letališče, kjer sta se dva nato razstrelili, tretjega pa še isčejo. Z letališča naj bi

V bruseljski četrti Schaerbeek so včeraj po dramatični operacijski s strelnjem ranili in aretirali domnevnega terorista, robot in izvedenci za razstrelivo pa so potem pregledali nahrbniki, ki ga je imel pri sebi

ANSA

zbežal potem, ko njegova bomba ni eksplodirala. Dan prej je belgijska policija v Bruslu aretirala šest ljudi, včeraj zjutraj pa še sedmega osumljenca.

Medtem so na območju Pariza aretirali osumljenca, ki naj bi načrtoval napade v Franciji. V Bruslu pa so v okviru teroristične preiskave po četrtkovi aretaciji 34-letnega francoskega državljanja Reide Kriketa v Argenteuil izvedli dve ločeni operaciji in aretirali tri osebe - dve doppoldne v belgijskih predelih Forest in Saint-Gilles ter eno v Schaerbeeku. V slednjem je bila operacija še posebej dramačna. Odjeknilo je več manjših eksplozij, policija pa je osumljenca ustrelila v nogu in ga lažje ranila. Ranjen je bil sicer tudi osumljenec, aretiran v Forestu, je pojasnilo tožilstvo.

Kaksne točno, če sploh, so povezave med aretiranimi, v četrtek preprečenim napadom ter torkovimi terorističnimi napadi v Bruslu in novembarskimi napadi v Parizu, zaenkrat ni znano. So pa strokovnjaki včeraj opozorili, da bodo za identifikacijo 32 smrtnih žrtev torkovih terorističnih napadov v Bruslu zaradi silovitošči eksplozij izvedenci sodne medicine potrebovali več tednov. Tri dni po napadih uradno niso identificirali nobene smrtne žrteve, neuradno pa naj bi jih prepoznali dobro polovico. Med njimi naj bi po pri-

čevanju bratranca bila tudi 46-letna Italijanka Patricia Rizzo, ker je potrdilo tudi italijansko veleposlaništvo v Bruslu.

Pred tem so se v javnosti pojavila imena le treh smrtnih žrtev. Perujske oblasti so sporočile, da je bila na letališču ubita 37-letna Perujska Adelma Marina Tapia Ruiz. Z belgijske univerze Saint-Louis so sporočili, da je v napadih umrl njihov 20-letni student prava Leopold Hecht. Umrl je tudi belgijski javni uslužbenec Olivier Delespesses, je sporočil njegov delodajalec.

Iz več držav so včeraj potrdili smrti svojih državljanov. Z nizozemskega zunanjega ministrstva so tako sporočili, da so bili v eksploziji na letališču ubiti trije Nizozemci. Ameriški zunanjji minister John Kerry, ki je bil včeraj na obisku v Bruslu, je potrdil, da je v napadih umrlo tudi več ameriških državljanov. Doslej so potrdili smrt dveh Američanov. Smrtno žrtev svojega državljanov so potrdili na britanskem ministrstvu za zunanje zadeve in na kitajskem veleposlaništvu v Belgiji.

Kerry je včeraj v Bruslu po pogovorih z belgijskim premierjem Charlesom Michelom izrazil solidarnost z Belgijci po torkovih napadih. Michel pa je napovedal, da bo Belgija kmalu obnovila sodelovanje v letalskih napadih na položaje IS v Iraku. Dodal je, da bi napade morebiti lahko razširili še na Siriju. (sta, mm)

GRČIJA - Včeraj na otoke prišlo le 161 ljudi

Iz Turčije manj beguncev, tihotapcem zmanjkuje dela

ATENE - Čez Egejsko morje v Grčijo v teh dneh prihaja občutno manj beguncov kot v preteklih mesecih. Poleg tega naj bi se v kratkem začela deportacija na tisoče migrantov iz Grčije nazaj v Turčijo. Grčija sicer še čaka na obljubljeno pomoč drugih držav članic EU. Medtem imajo v Turčiji tihotapci migrantov vse manj posla.

Kot je včeraj povedal predstavnik grškega kriznega štaba za soočanje z begunsko krizo Gjorgos Kiricis, je v minulih 24 urah s turške obale na grške otoke v vzhodnem Egejskem morju prispolje le 161 ljudi. Pred tem v četrtek na egejske otoke ni prišel niti en sam človek, kar je bil prvi tak dan po več mesecih. K temu je sicer prispevalo neurje nad območjem. Glede kritik humanitarnih organizacij, da so ljudje v sprememih centrih internirani kot v taboriščih in da je to nevzdržno, je Kiricis zatrdiril, da je to začasen ukrep, ki je nujen, če naj za vsakega posameznika ugotovijo, ali ima pravico do azila ali ne. Tako se je namreč s Turčijo dogovorila EU, je pojasnil. Azilni postopki naj bi v skladu z dogovorom med unijo in Ankaro po novem potekali zelo hitro, za kar naj bi poskrbeli številni novi kadri, ki so jih Grčiji obljujile druge države članice EU. A kot je bilo slišati iz vladnih krogov v Atenah, je od okoli 2300 obljubljenih strokovnjakov za azil in varnost ter prevajalcev doslej v Grčijo prispolje le peščica, tako da kapacitet za dogovorjeno hitro obravnavo prošenj za azil še vedno nimajo.

S turške obale Egejskega morja medtem poročajo, da migrantov, željnih poti v Evropo, ki so mesec preplavljali tamkajšnje vasi in iskali tihotapce, da jih v zameno za okoli tisoč evrov prepeljejo v nekaj kilometrov oddaljeno Grčijo, ni več videti. Očitno je do njih prišla novica, da jim po prečkanju morja in pristanku na enem od grških otokov grozi le hitra deportacija nazaj. V Egejskem morju poleg ladij EU plujejo še Natoeve ladje, turška policija pa je okrepila nadzor na cestah, ki vodijo do obale.

REFORMA LOKALNIH UPRAV - DUS zavrnil pritožbi Doline, Števerjana in skupine Slovencev

»Zveze občin ne ogrožajo pravic slovenske manjšine«

TRST - Ustanovitev medobčinskih zvez ne je prizadene ustavnih in zakonskih pravic slovenske manjšine v Italiji. To je srž razsodb, s katerima je Deželno upravno sodišče (DUS) zavrnilo pritožbi Občin Števerjan in sedmih Slovencev iz tržaške in goriške pokrajine ter Občine Dolina. Obe pritožbi sta, sicer z različnih izhodišč, sloneli na prepričanju, da nastajajoče medobčinske zveze kršijo kolektivne in individualne pravice Slovencev. Sodni zbor, ki mu predseduje Umberto Zuballi, ni tega mnenja. Prepričan je namreč, da sama reforma lokalnih uprav ne dovoljuje odstopanj od obstoječe stopnje zaščite, pritožbi pa bolj odražata strah pred omejevanjem pravic, kot njihovo dejansko kršitev. DUS ugotavlja, da nastajajoče zveze nikakor ne nadomeščajo občin, »sač gre za operativne enote, ki

Nove upravne zveze nikakor ne nadomeščajo občin, ki ostajajo temeljne upravne enote

lahko na višji ravni bolj smotorno in učinkovito izvajajo občinske službe in servise.«

Občina Dolina (zagovornik odvetnik Marcello Maria Fracanzani) je v pritožbi med drugim izpostavila vprašanje zastopnosti Slovencev v

novih unijah, ki jih lahko sestavljajo le »mejne« občine in ne jezikovno sorodne uprave. Na to se sklicuje tudi druga pritožba (odvetnika Peter Močnik in Felice Besostri), ki temelji na oceni, da se bo 32 občin iz zaščitnega zakona znašlo v povezavah, v katerih se bo hočeš nočeš z časom zmanjšala zaščitna raven slovenske manjšine. Oba rekurza postavlja pod vprašaj vse dosedanje sklepne deželnega odbora o ustanavljanju medobčinskih zvez.

Upravno sodišče se sklicuje na ustavo, mednarodne pogodbe, deželni statut in deželne zakone, zlasti pa na državni zaščitni zakon. Nobenega njegovega določila ni možno tolmačiti na način, ki bi slovenski manjšini zagotavljal nižjo zaščitno raven. Do kršenja pravic bo lahko prišlo pri dejavnosti medobčinskih zvez, ne pa pri njihovem ustanavljanju in njihovih statutih. V obeh razsodbah piše, da bi lahko v sklopu medobčinske zveze celo prišlo do večje zaščite pripadnikov slovenske manjšine.

Če imata občana Doline in Števerjana pravico, da v svojih občinah uporabljata slovenščino, morata to pravico uživati tudi v medobčinski zvezi oziroma v občini, kjer velja nižja zaščita. »Zaščita Slovencev ni samo zajamčena, temveč je lahko le okrepljena in nikoli znižana,« je prepričan sodni zbor. Predsednik Zuballi in kolegi tudi poudarjajo, da italijanski sistem ne predvideva t.i. preventivne

zaščite. Tudi ni pogojev, da bi zadevo predali ustavnemu sodišču, ker gre za sedaj za bojazn pred morebitnimi in ne pred dejanskimi krštvami pravic.

Dolinski župan Sandy Klun, ki je seveda pričakoval sprejetje pritožbe svoje uprave, vidi v razsodbi zamujeno priložnost. »Upal sem, da bo utepeljitev bolj obvezajoča za medobčinske zveze,« meni Klun, ki pa vse

Občani Doline in Števerjana uživajo enake jezikovne pravice v vseh upravah medobčinske zveze

eno vidi nekatere svetle točke v počasu upravnega sodišča. In kakšne so te svetle točke? Razsodba po Klunuvi oceni nudi nove možnosti za pritožbe, če bodo medobčinske zveze kršile pravice Slovencev. Ko sodišče priznava dolinskemu občanu enako pravico do rabe slovenščine tudi v drugi občini zveze, mora to veljati tudi za Trst, dodaja dolinski upravitelj.

Števerjanska županja Franca Padovan nam je povedala, da bo razsodbo komentirala po velikonočnih praznikih. To bo naredila po posvetu z odvetnikoma, ki sta vložila priziv, in z vodstvom stranke Slovenska skupnost, kateri pripada.

Sandor Tence

Župan Doline Sandy Klun

Županja Števerjana Franca Padovan

Sodni zbor Deželnega upravnega sodišča med nastopom predsednika Zuballija

Hiški sta se ... zrušili na avtocesto

POROTGRUARO - Nenavadna prometna nesreča brez posledic za osebe je včeraj zjutraj povzročila nekaj preglavic reševalcem na avtocesti A4. Tovornjak za prevoz posebnih tovorov, ki je vozil v smeri Benetk, je okrog 6. ure približno 6 kilometrov pred razcepom z avtocesto A57 (mestrska obvoznica) trčil v obcestno pregrado. Prevažal je dve montažni hiški. Ena se je zvrnila na cestišče, druga pa le delno. Prometna policija je zaprla avtocesto in vozila izločala pri Portogruaru na avtocesto A27, dokler niso s posebnim žerjavom odstranili ovire. Promet so ponovno sprostili malo po 8.30.

V Portorožu odprli muzej torbic

POROTROŽ - V pritličju Splošne plovbe je včeraj vrata odprli Muzej torbic Portorož. Z muzejem damskeh torbic Portorož dobiva neobičajno, a izjemno atraktivno vsebino, ki je tudi tesno povezana s turistično zgodovino kraja in moda. Tako kot Dunaj, Benetke ali Opatija je bil tudi Portorož neke vrste modna pista za spremjevalke bogatih gostov. Torbica kot najbolj opazovan del ženske opreme pa je poleg funkcionalnega že kmalu dobila tudi estetski pomen, tako da so že pred koncem 18. stoletja ženske torbice začele postajati prave umetnine, navajajo na spletni strani zavoda Mediteranum, pod okriljem katerega deluje muzej.

Z muzejem damskeh torbic Portorož, piranska občina dobiva tudi neobičajno in izjemno atraktivno vsebino, ki je tesno povezana prav s turistično zgodovino Portoroža in z modo, kar je na področju hitro razvijajočega se kulturnega turizma, ki ga v Portorožu močno primanjkuje, nadve pomembna nova vsebina. Obiskovalce v muzeju čaka več kot 500 ženskih torbic iz vseh obdobjij, od 18. stoletja pa do danes, njihovi lastniki pa so bili znani oblikovalci in druge slavne osebnosti. V muzeju bo poleg torbic na ogled tudi vse tisto, kar se je v njih skrivalo, oblike, h katerim so sodile torbice, in še marsikaj "pikantnega", obljudljajo v zavodu Mediteranum.

HAAG - Reakcije na razsodbo Mednarodnega sodišča

V ZDA zadovoljni z Karadžičevim obsodbo, v Moskvi pa so kritični

WASHINGTON - ZDA so pozdravile četrtkovo obsodbo bivšega predsednika Republike srbske Radovana Karadžića na 40 let zapora zaradi genocida v Srebrenici in vojnih zločinov med vojno v Bosni in Hercegovini. Moskva pa je označila za politično obavarano odločitev. Bivša glavna haaška tožilka Carla Del Ponte pa meni, da je bilo pravici zadoščeno, čeprav bi ga morali obsoditi na dosmrtni zapor.

Tiskovni predstavnik ameriškega zunanjega ministrstva Mark Toner je v imenu ZDA pozdravil razsodbo haaškega Mednarodnega sodišča za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije. Dodal je, da pomeni korak h koncu še enega bolečega poglavja konflikta na območju nekdanje Jugoslavije in tudi signal proti nekaznovanosti voditeljev v svetu, ki so obtoženi vojnih zločinov. Poudaril je, da ne bodo nikoli po-

Bivša glavna tožilka za zločine v bivši SFRJ Carla Del Ponte je za obtoženca pričakovala dosmrtni zapor

zabilo grozot genocida v BiH ali številnih drugih zločinov, ki so jih izvedle vse strani v konfliktu na območju nekdanje Jugoslavije. Članice mednarodne skupnosti je pozval k sodelovanju s haaškim sodiščem in k spoštovanju njegovih odločitev.

Ameriška veleposlanica pri ZN Samantha Power je v sporočilu za javnost pozdravila konec nekaznovanosti Ka-

radžića, ki je odgovoren za številne šokantne zločine. Powerjeva, ki je bila v času vojne med letoma 1993 in 1995 novinarka na območju nekdanje Jugoslavije, ga je označila kot človeka, ki je mislil, da lahko dela, kar želi in kadarkoli želi. Dvomi, da je pričakoval, da bo moral kdaj za zločine tudi odgovorjati. Dodala je, da številni sedanji brutalni voditelji kažejo enako samozavest, in pri tem omenila sirskega predsednika Bašarja al Asada ter vodji Boko Harama in Islamske države. Sodba Karadžiću njim in njim podobnim daje vedeti, da njihovi zločini ne bodo nikoli pozabljeni in da bodo odgovorjali za zločine nad civilisti, je dodala po poročanju srbske tiskovne agencije Tanjug.

Namestnik ruskega zunanjega ministra Genadij Gatlilov je v prvem uradnem odzivu iz Moskve, zaveznice Srbi, ki Kosova ne priznava, na drugi strani ocenil, da gre za politično motivir-

no razsodbo. Kot je spomnil v izjavi za rusko tiskovno agencijo Interfax, Rusija že dolgo trdi, da je haaško sodišče spolitizirano in da je takšna tudi sodba Karadžiću. Zatrdil je tudi, da so vse sodbe haaškega sodišča uperjene proti eni strani v bivši Jugoslaviji, ter sodišče obtožil, da ni obravnavalo zločinov, ki so jih storili kosovski voditelji in vojska.

Bivša glavna haaška tožilka Carla Del Ponte pa je za beograjski Blic očenila, da bi ga morali obsoditi na dosmrtni zapor predvsem zaradi žrtev in njihovih družin. Kljub temu meni, da je bilo pravici zadoščeno. Del Pontejeva, ki sedaj preiskuje kršitve človekovih pravic v Siriji, je izpostavila izjemen pomen sodbe za mir, stabilnost ter za začetek novega poglavja v regiji, poroča Tanjug.

Zaradi obsodbe Karadžića je sicer srbski premier Aleksandar Vučić sklical izredno sejo vlade, na kateri je obsodba edina tema. Pred sejo vlade se je ustal s patriarhom srbske pravoslavne cerkve Irinejem, s katerim sta se strijnjala, da Srbija ne more dovoliti ogrožanja obstoja in ohranitve srbske entitete v BiH, Republike srbske.

Haaško sodišče je Karadžića - kot znano - obsodilo na 40 let zapora. Kot takratnega predsednika Republike srbske in vrhovnega poveljnika vojske bosanskih Srbov ga je spoznalo za kriega za genocid nad Bošnjaki v Srebrenici julija 1995, obstrelijanja Sarajeva ter zaradi pregona, iztrebljanja, umorov, deportacij, prisilnih premestitev, nasilja, nezakonitih napadov na civiliste nesrbske narodnosti ter zajetja talcev med vojno v BiH med letoma 1992 in 1995. (sta)

Na naši
spletne strani
www.primorski.eu
razsodbi
Deželnega
upravnega
sodišča

TRST - Hvalevreden projekt La spesa SOSpesa

Osem tisoč evrov za družine v stiski

Če ste med tistimi, ki so se pri blagajni supermarketov Coop vprašali ali gre vaš evro oziroma vaših nekaj desetin centov res v roke pomoči potrebnim družinam, naj vam povemo, da je tako. Ker danes (upravičeno) vse manj zaupamo tistim, ki nas sprašujejo za denar, so novice, s katerimi so novinarjem postregli na včerajšnji tiskovni konferenci na tržaški občini seveda spodbudne in dobrodošle. V okviru projekta *La spesa SOSpesa*, ki ga je zasnoval deželni center za prostovoljstvo v sodelovanju z občinskim odborništvtom za socialne zadeve, tržaško prefekturo in zadružno Coop Alleanza 3.0, so namreč v borih šestih mesecih odkar je projekt štartal zbrali neverjetnih 8 tisoč evrov. S tem delnarjem si je 99 tržaških družin v stiski lahko privočilo nakup v enem od supermarketov Coop.

V enajstih supermarketih Coop na Tržaškem so lahko stranke namreč od oktobra lani pri blagajni pustile evro za solidarnostni nakup; včasih jih je celo blagajnica vprašala, ali bi se odrekli nekaj centov povračila v korist druži v stiski. »In Tržačani so se res izkazali, tako kot dobrotniki, kot tudi kot prostovoljci,« je včeraj poddaril tajnik centra za prostovoljstvo Pierpaolo Gregori. Centru so seznam družin v finančni stiski posredovalo občinske socialne službe, osemdeset prostovoljevcev številnih mestnih združenj je nato vsako soboto te družine pričakalo v supermarketih. »Pokazali so jim prehrambne proizvode na voljo, tako da so oni lahko sami izbirali, kaj so najbolj potrebovali. Potem so jih pospremili k blagajni in blagajnici izročili nakupovalni bon. Slednji je bil sorazmeren s številom družinskih članov, če pa je zmanjkal kak evro, so ga dodali sami prostovoljci.«

Občinska odbornica za socialne zadeve Laura Famulari je novinarjem pojasnila, da skrbi uprava za 4 tisoč družin v ekonomski stiski, za kar je potrebnih 13 milijonov evrov. »To je kar 85 odstotkov več od tega, kar je Občina porazdelila pred petimi leti, čeprav je res, da je kriza pokazala zabeše zlasti v zadnjih letih.« Dobroščnim Tržačanom in prostovoljem je

Vsak vaš evro je res pomagal 99 tržaškim družinam

čestitala tudi prefektinja Annapaola Porzio, medtem ko je podpredsednik Coop Alleanza 3.0 Dino Bomben potrdil, da si delavske zadruge prizadevajo, da bi ljudem prisluhnile in ustregle njihovim potrebam. »V projekt, okrog katerega se je ustvarila prava solidarnostna mreža, srčno verjamemo, tako da že načrtujemo, da bi ga razširili na vseh svojih 48 supermarketov na deželni ravni.« Da je socialni čut znotraj zadruge Coop zelo močan pričajo tudi drugi projekti, ki jih tačas spodbuja: tečaj informatike za starejše goste doma Itis, vzgojna srečanja za otroke o zdravi hrani ter pripravnštvo za brezposelno mladino (v sodelovanju z Deželo FJK).

Sara Sternad

Podoben plakat v supermarketih Coop opozarja stranke, da lahko sodelujejo pri solidarnosti pobudi

PROSEK - Zahodnokraški rajonski svet

Nova zaušnica upravi

Negativno o sklepu, po katerem naj bi znižali število svetnikov v rajonu Sv. Ivan, Kjadin, Rocol

Vse kaže, da tržaška levensredinska občinska uprava zadnje čase nima »srečne roke« s sklepi, ki jih ponuja v obravnavo zahodnokraškemu rajonskemu svetu. V začetku marca je rajonska skupščina, v kateri ima leva sredina večino, izrekla negativno mnenje o občinskem programskem dokumentu. Na četrtkovi seji pa je prav tako negativno ocenila sklep o znižanju števila rajonskih svetnikov v rajonskem svetu za Sv. Ivan, Kjadin in Rocol.

Občinska uprava je pripravila sklep na podlagi norme, ki določa število svetnikov v posameznih rajonskih svetih. Rajonska okrožja z več kot 30 tisoč prebivalci imajo pravico do 20 rajonskih svetnikov; med 15 tisoč in 30 tisoč prebivalci do 12 svetnikov, pod 15 tisoč prebivalci pa do 10 svetnikov.

Doslej je imelo vseh pet mestnih rajonskih svetov po 20 svetnikov, oba kraška pa vsak po 10 svetnikov.

Zgodilo pa se je, da je - ob zadnjem ljudskem štetju leta 2011 - število prebivalcev rajonskega okrožja za Sv. Ivan, Kjadin in Rocol zdržalo pod mejo 30 tisoč ljudi (točneje 29.587). Zato se je občinska uprava odločila, da se mora posledično znižati tudi število rajonskih svetnikov, in sicer z dvajset na dvanaest.

Slep je na seji zahodnokraškega rajonskega sveta naletel na nasprotovanje predsednika Roberta Cattaruzze, ki je opozoril, da se že poldrugo leto govoril o spremembah pravilnika rajonskih svetov, a se ni v tem času nič zgodilo. Dodal je tudi, da je zelo čudno, da se je občinska uprava odločila za spremembo števila rajonskih svetnikov še sedaj, tik pred iztekom mandata, to je pet let po ljudskem štetju.

Kritičen je bil tudi svetnik Zvezne levice Mitja Košuta. »Pet let po zmagi levensredinske koalicije na lokalnih volitvah,

Rajonsko okrožje	Št. prebivalcev 2011	Št. raj. svetnikov
Zahodni Kras	3.596	10
Vzhodni Kras	10.580	10
Rojan, Greta, Barkovlje, Kolonja, Škorklja	35.683	20
Novo mesto, Nova mitnica, Sv. Vid, Staro mesto	33.612	20
Stara mitnica, Sv. Jakob	48.269	20
Sv. Ivan, Kjadin, Rocol	29.587	12
Škedenj, Čarbola, Sv. Sobota, Sv. Sergij	40.796	20
Skupaj	202.123	112

ROBERTO CATTARUZZA
FOTODAM@N

ki so jo spremile zaobljube o razvoju in okrepitev funkcij ter nalog rajonskih svetov, potem ko je uprava sklical delovno omizje predsednikov mestnih okrajev, da bi v sodelovanju z njimi izdelala osnutek reforme naših svetov, po zamujeni možnosti, ko med postopkom ustanavljanja medobčinskih zvez ni nikomur padla na misel možnost priznanja specifičnih nalog, ki bi jih lahko v okviru nove samoupravne ureditve opravljala okrožja večjih občin, po vsem tem je vse, kar zmore naša levensredinska uprava na področju izboljšanja dela in poslovanja

TRST - Na desni najbrž nov županski kandidat

Salvini zapušča Berlusconija, Dipiazza pa ne

Ko se je že zdelo, da so se z župansko kandidaturo Roberta Dipiazza vode v desni sredini umirile, so po zasuku občanske liste Un'Altra Trieste v začetku tedna zdaj spet malce razburkane. Z liderjem te liste Francom Bandellijem in Alessia Rosolen naj bi prejšnji torek zvečer proti Dipiazzu formalno potegnila tudi lista Trieste Popolare-Ncd z na čelu Paolom Rovisom, ki pa se takrat ni sestala, ker se je v Trstu mudil minister za dejelna vprašanja Enrico Costa iz vrst Ncd. Vodstvo liste Trieste Popolare se bo zato sestalo danes in posredovalo javno stališče, najbrž pa bodo podprtli vizijo liste Un'Altra Trieste, ki je v bistvu težišče »druge« tržaške desne sredine.

Vse kaže namreč, da bo iz njenih vrst izšlo ime novega desnosredinskega županskega kandidata. Dobro obveščeni viri so mnenja, da je to logično, kajti nemogoče je podpirati bivšega župana, ki je zbral oziroma zbira okrog sebe stara in zastarela imena, ki jih baje zanima le stolček. Resnici na ljubo, Dipiazza se nedavne večerje sen. Giulia Camberia, kjer so se sestali tudi mnogi »starci« znanci (Sergio Dresi, Piero Tononi, Fulvio Sluga, Maurizio Bucci, Bruno Marini idr.) po poročanju medijev ni udeležil, to pa še ne pomeni, da

ALESSIA ROSOLEN

ROBERTO DIPIAZZA

tistih imen na desnosredinskem volilnem seznamu ne bo.

Nelagode v desni sredini se skratak veča. Iz vrst Un'Altra Trieste oz. nove koalicije naj bi torej izšlo novo ime, ki se bo sicer pridružilo morju drugih županskih kandidatov (teh je zdaj približno 15, ki jih podpira vsaj dvakrat toliko strank in list), Dipiazza pa to ne bo koristilo. Če so nekateri mnenja, da bo to Rosolenova, je ta to zanikala. Nasprotno, Alessia Rosolen še računa na spremembe v prihodnjih dneh in je prepričana, da Dipiazzova koalicija ne moredalec. Matteo Salvini in Giorgia Meloni sta se ogrodila od Silvia Berlusconija, ugotovljavs Rosolen: ali je res mogoče, da je Trst edini v Italiji, ki se še ravna po starem in zastarelem kalupu? Nujne so torej novosti, pravi Rosolenova. Nova imena? Bolj kot nova imena so potrebni nove povezave, nova zavezništva in nove koalicije, je ocenila.

Dipiazza je medtem včeraj nadaljeval z volilno kampanjo in očitno je, da so mu pri srcu ligaške teme. Po njegovem mnenju je potrebno ustavoviti občinsko komisijo, ki bo nadzorovala finančne prispevke in olajšave, ki jih občinska uprava namenja družinam v stiski. Dipiazza soglaša, da je treba nuditi podporo revnejšim in šibkejšim, toda na prvem mestu - je poudaril - morajo biti Italijani oz. Tržačani.

Aljoša Gašperlin

TRST - Danes No Ferriera Si Trieste v Ul. delle Torri

MITJA KOŠUTA
FOTODAM@N

Občanska lista No Ferriera Si Trieste bo na pobudo krožka Miani danes popoldne odprla informativno točko v Ul. delle Torri, kjer bodo od 16. ure do 19.30 nudili informativno gradivo. Predstavniki liste bodo v bližini Ul. Imbriani, med njimi pa bo županski kandidat Maurizio Fogar, ki bo nudil informacije in se pogovarjal z občani. Pobudniki bodo poskrbeli tudi za fotografsko razstavo, poleg tega bodo delili letake in drugo gradivo, vezano na volilni program. To bo prvo iz niza srečanj v Ul. delle Torri. Pobuda bo potekala namreč vsako soboto ob isti uri in je del volilne kampanje, ki ima kot glavni cilj začetno ljudi pred onesnaževanjem, ki ga povzroča škedenjska železarna.

TRST - Preplah zaradi sumljivega zapuščenega kovčka na nabrežju

Nobenega eksploziva ... samo spodnjice

Na avtobusnem postajališču pred gledališčem Verdi na nabrežju se je včeraj znašel sumljiv temno moder kovček na kolescih. Ker vzbujajo zlasti tačas zapuščeni-pozabljeni kovčki veliko preplaha med ljudmi, so se na kraj okrog 14. ure pripeljali tržaški redarji, osebje civilne zaštite in pa forenziki. Najprej so odredili zaprtje nabrežja za promet, da bi kraj primerno zavarovali. Vozila, ki so prihajala z železniške postaje, so redarji preusmerili na Korzo, tista pa, ki so bila tja namenjena, so morala zaviti v Ulico Mercato vecchio, se pravi na Veliki trg.

Srednje velik kovček je bil položen na bok, okrog njega pa ni bilo nikogar, za katerega bi lahko ugibali, da je njejov lastnik. Prvi so se mu približali forenziki, ki so tako kovček kot kraj, kjer so ga našli, fotografirali. Nato so kovček okrog 14.45 zelo pazljivo odprli. Bil je (nepričakovano) skorajda prazen, v njem je bilo le nekaj spodnjega perila, kaže.

Medtem se je na nabrežju ustvaril pravi prometni zamašek. Sicer pa je bilo vsega skupaj zelo hitro konec, saj so že okrog 14.50 mestni redarji spet odprli nabrežje za promet. Forenziki so s svojim delom nadaljevali kar na avtobusni postaji, kjer so na kovčku poiskali prstne odtise.

Bombni alarm se je naposled izkazal za odvečnega, saj v kovčku k sreči ni bilo eksplozivnih teles. V okolici se je zbralo veliko radovednežev, ki so budo spremljali dogajanje ob avtobusnem postajališču. Če je bila to šala ali morda provokacija, bo koga draga stala ... (sas)

Forenziki in policisti pri delu ...
Kdo ve, ali je šlo le za potegavščino, saj je bil kovček naposled skorajda prazen?

FOTODAMJ@N

TRST - Solidarnostna manifestacija pri Joycevem mostu

Zakaj Bruselj?

Demonstracijo proti terorizmu priredil Odbor za mir, sožitje in solidarnost Danilo Dolci

Joycev most so osvetile lučke spomina

FOTODAMJ@N

Po demonstraciji proti terorizmu, ki so jo priredili tržaška občinska uprava in vodje svetniških skupin političnih sil v tržaškem občinskem svetu v sredo na Velikem trgu, je manifestacija v znak solidarnosti s svojci žrtev attentata v Bruslju sinoči priredil Odbor za mir, sožitje in solidarnost Danilo Dolci. Prireditev pod gesлом Zakaj Bruselj? je bila pri Joycevem mostu, poznanem tudi kot »ponte curto«. Pobudniki so povabili udeležence, da prinesejo svečo, na sporednu pa je bilo branje nekaj poezij in odlomkov na temo miru in bratstva.

Demonstracija proti terorizmu z naslovom Smo vsi iz Bruslja, smo vsi Evropeji je bila sinoči na programu tudi v Miljah na pobudo miljske občinske uprave.

Olajšave za udeležbo na referendumu o vrtinah

Za italijanske državljanke in državljanke, ki se bodo morali za glasovanje na ljudskem glasovanju o vrtinah za črpjanje naftne v italijanskem morju premikati, so predvidene olajšave za potovanje. Vest je posredovalo včeraj italijansko notranje ministrstvo, ustrezna okrožnica št. 13/2016 pa je objavljena tudi na spletni strani tržaške prefektur.

Predvidene olajšave zadevajo potovanja z vlakom in ladjami oziroma trajekti. Skupina Trenitalia bo med drugim zmanjšala vozovnice za 60 do 70 odstotkov. Za ljudi, ki bivajo v tujini, bo veljal 70-odstoten popust, a izključno za potovanja z rezervacijo. Družbi NTV in Trenord (ta deluje v Lombardiji) bosta izvajali 60-odstoten popust. Družba Compagnia Italiana di Navigazione bo izvajala 60-odstoten popust, za italijanske državljanke, ki bivajo v tujini, pa 75-odstoten popust. Več informacij nudijo na spletni strani <http://www.prefettura.it>.

TRST - V sredo Evropski odziv na terorizem ...

Skrajna skupina Islamska država, migracije in terorizem: kako se na to odziva Evropa? Na to vprašanje bo skušal v **sredo, 30. marca, ob 17.30** v dvorani Zodiaco hotela Savoia Excelsior odgovoriti predsednik italijanskega sveta za evropsko gibanje Piervirgilij Dastoli, ki se je odzval na povabilo združenja Dialoghi Europei.

S predsednikom združenja Giorgiom Rossettijem se bo odvetnik in novinar Dastoli pogovarjal o moderni jihad, sveti vojni, ki jo kalifat vodi v Siriji, Iraku, Libiji, Jemnu, Maliju in, ne pozabimo, v Evropi. Ljudje pred smrtno bežijo v Evropo, kjer pa jih čaka bodoča žica, zidovi ter seveda vojska, ki bi jih poslala nazaj, od koder so prišli. A vendar, kam? Po hudičatih attentatih v Parizu, Ankari, Istanbulu in Bruslju namreč strah narašča in briše vse vrednote solidarnosti, tolerance, sprejemanja in spoštovanja sočloveka.

NABREŽINA - Požar v baru pr P'lku

Preiskava v teku: sodstvo odredilo ekspertizo

»Preiskava je v teku in sodstvo je odredilo ekspertizo, tako da vam ne moremo za enkrat posredovati nobenih novic.« S sesljanske policijske postaje so takoj odgovorili na naše vprašanje o kakršnihkoli novostih v zvezi s požarom, ki je v noči na pondeljek povsem uničil bar Igor – pr P'lku sredi nabrežinskega trga. Gasilci naj bi preučili vzroke za nastanek požara, kaj so ugotovili, pa nam niso razodeli.

Vaščani in številni drugi se namreč sprašujejo, kaj je tako silovito eksplodiralo in tako razdejalo bar, da so okna in vrata zletela več metrov stran ... (sas)

DEVIN - Mazači spet na delu

Fašistični simbol v devinskem portiču

V devinsko-nabrežinski občini se v zadnjem času še kar pogosto pojavljajo fašistični napisni simboli. Zadnji je bil na vrsti napis na zidu dvorišča devinske šole Josipa Jurčiča. Zgornja fotografija je bila posneta v devinskem portiču.

ZGONIK - Obisk na kmetiji Stanka Miliča, dobitnika priznanja za zvestobo delu

»Kraški kmetje in vinogradniki lahko hodimo z dvignjeno glavo«

Stoletna vitovska enkratna vinska posebnost Krnjelove domačije

Stanko Milič – Krnjelova domačija sem v minih dneh za dogovor o obisku na njegovi kmetiji po telefonu dosegel nekje ob vznožju Višarij, kjer je za skupino priateljev na žaru pekel vse mogoče dobrate. Malo je manjkalo, da mi niso rezki zadišali še po telefonu, tako slastno jih je opisoval. Prepričan sem, da tudi verodostojno, saj je Stanko splošno poznan ne le kot kmetovalec in vinogradnik, pač pa tudi kot vsestransko angažiran človek. Med drugim tudi ni šagre ali domačega praznika, pri katerem ne bi bil vidno angažiran. Lahko rečemo, da imamo opraviti s človekom, ki je pravo skladišče energije in dobre volje.

Krnjelova domačija v Zgoniku je zgovoren dokaz o tem, kdo v njej prebiva. Dnevna soba izgleda kot nekakšen muzej v malem. Po številnih trofejah je videti, da je to dom strastnega lovca. Vitrine se šibijo od pokalov, za katere Stanko niti točno ne ve, kje vse jih je dobil. Gotovo na številnih vinskih razstavah, športnih, lovskih in kulturnih srečanjih. Na stenah v hiši in kleti, ki je namenjena osmici, kar mrgoli diplom in priznanje tekmovalj na raznih vinskih razstavah, od Ljubljane do Trsta in širše. Zadnje visoko priznanje, Zvezda za zasluge in zvestobo delu, je še sveže, Stanku ga je decembra lani podelila tržaška Trgovinska zbornica.

Stanko Milič seveda ni samo uspešen kmetovalec, je hkrati dolgoletni občinski upravitelj, soustanovitelj in desetletja med voditelji Športnega krožka Kras, aktivен kot pevec in lovec v društvu Doberdob, kot pevec tudi pri pevskem zboru Rdeča zvezda. Stanko je ob tem tudi dolgoletni član vodstva Kmečke zvezze, česar tudi ob tej priložnosti ne pozabi posebej poudariti: »Kmečka zveza ima velike zasluge, če smo kraški kmetovalci nekaj dosegli, predvsem zaradi nje danes prejemamo tudi

Desno Stanko Milič med trtami; levo počitek z mladimi in manj mladimi; spodaj mogočne stoletne vitovske

priznanja. Ta organizacija je steber našega obstoja, s svojim strokovnim delom nam v vsakem pogledu stoji ob strani, nas spodbuja in zagovarja naše pravice«, je prepričan Stanko.

Izvor domačije po razpoložljivi dokumentaciji sega nič manj kot v leto 1473, pri čemer Stanko Milič s ponosom kaže dokument, kopijo urbarja, na katerem je priimek z značilno starinsko pisavo zapisan kot »Militz«. Na stenah poleg priznanj in trofej naletimo na orumele fotografije družinskih prednikov. Niso tam le za okras, temveč v potrditev dejstva, da tudi današnja generacija nekaj da na svoj izvor in korenine. Ta družinska zgodovina pa sega tudi zelo konkretno v sedanost, saj je najzlahnejši proizvod Stanko Miliča,

Grozdi stoletne vitovske

ča »stoletna vitovska«, vino, ki ga pridelajo iz preko sto let starih trt. Srečanje s tem vinom in še zlasti s temi trtami, je res nevsakdanje doživetje.

Krnjelovi količinsko niso veliki proizvajalci vina, njihova majška in septembridska osmica pa ni brez razloga znana daleč naokrog. Točijo domače belo in rdeče, sortno pa teran in vitovsko, iz domače vzreje in

proizvodnje pa so tudi svinjske sušene mesnine, zlasti pršut in salame. A če je pršut na Krasu nepogrešljiv, so domače salame bolj redko blago, njihova priprava je v suhem in vetrovnem okolju dokaj tveganja. To ne velja za Stanko Miliča, ki je za zorenje salam opremil poseben prostor s stalnim nadzorom temperature in stopnje vlage. Rezultat je izvrsten, kot ve povedati sleherni obiskovalec Krnjelove osmice, kjer dobiš tako salamo domačega kot divjega prašiča, nadvse hvalevredna pa je tudi jelenova.

A glavni predmet našega zanimanja ostaja stoletna vitovska: »Mi se držimo te tradicije, stari vinograd vitovske z latnikom je že na videz nekaj posebnega. Trte so debele in močne, imajo neverjetno obširne korenine. To jim zagotavlja obstojnost in rodnost, stara trta pa tudi bolje prenaša sušna obdobja«, pove Stankova soproga Jožica. Na pomisli, da latnik morda ni naj sodobnejši način gojenja, ima Stanko serijo argumentiranih odgovorov: »Tak star latnik ima številne prednosti. Moč trte in njena široka ukoreninjenost zagotovita vino večjo mineralnost, latnik pa tudi varuje grozdje pred ožigom. Pomenben je pretok zraka, grozdje ni zbito skupaj in je zato varnejše pred napadom škodljivcev. Iz izkušnje tudi vemo, da je bolje, če vinograd ni zatravljen, bolj se obnese zemlja. Trava namreč dolgo v dan zadržuje roso, izparevanje kar traja, kar poveča nevarnost napada peronospore ali oidijsa. Tako škopimo štiri ali največ petkrat, medtem ko morajo Furlani škopiti tudi dvajsetkrat in več«, trdi Stanko in dodaja, da stoletna vitovska rodi prej in tudi njeno grozdje je zrelo pred drugimi sortami.

Stoletna vitovska po trgovatvi ostane nekaj dni na tropinah, potem

lahko danes hodimo z dvignjeno glavo. Vsakomur lahko pokažemo, kaj zmoremo, seveda ne po količini, pač pa po značilnosti in kakovosti. To nam danes vsi priznavajo.«

Obisk stoletnega vinograda ob zahodnem koncu vasi je obvezen. Trte so neverjetno solidine in razvezane, prava drevesa. Vinograd ima še vedno nekaj železnih podpornikov iz časa stare Avstrije, ko je trte sadil verjetno Stankov nono Jože. Leseni prečniki so bili od tedaj v glavnem zamenjani, a imajo še vedno častitljivega pol stoletja. Nekaj trt je v času odmrlo a glavnina je še vedno tam in, kot vse kaže, bo tam tudi ostala.

Stanko Milič dobro ve, kaj je trta. Ni naključje, da so prav njemu zaupali oskrbo trte prijateljstva, ki so jo v znak sodelovanja med sežansko in zgoniško občino zasadili v letu 2004 na dvorišču zgoniške vinoteke. Od takrat je minilo kar nekaj let in trta plezalka sega že do drugega nadstropja, bohotna in zdrava. Vsako leto se tam obnavlja simbolna skupna trgovat v znak trajnega čezmejnega prijateljstva in Stanko je tudi v tej zgodbi eden izmed protagonistov: »Kraški vinogradniki moramo ostati čezmejno trdno povezani, ustvarjati skupne projekte. Ves Kras, onstran in tostran meje, je v bistvu majhno območje, na naši strani še manjše kot na slovenski. Ne moremo si privoščiti industrijskih sistemov pridelave vina in si tega niti ne želimo. Skrbeti moramo za vse višjo kakovost ponudbe in ohranjanje naše identitet. Če bomo znali to upoštevati, lahko imamo dobre perspektive tudi za prihodnost.«

Dušan Udovič

**slovensko
stalno
gledališče** **SEZONA
2015/16**

Friedrich Karl Waechter
MALA ŠOLA ZA KLOVNE
režiserka Renata Vidič

DANES, 26. marca, ob 16.00
v Mali dvorani SSG

Letošnja otroška uspešnica SSG,
z malim presenečenjem za vse
gledalce!

Blagajna SSG: +39 040 2452616
(od pon. do pet. 10.00-15.00)
www.teaterssg.com

**slovensko
stalno
gledališče** **SEZONA
2015/16**

MODRI PROGRAM
SNG Drama Ljubljana
William Shakespeare
BENEŠKI TRGOVEC
režija: Eduard Miler

v soboto, 2. aprila, ob 20.30
v dvorani Generali gledališča Rossetti
z italijanskimi nadnapisi

Abonenti SSG lahko dvignejo
svoje vstopnice na blagajni
Stalnega gledališča FJK

OPĆINE - Sodelovanje ZKB in KZ

Zbiranje vlog za odmero dohodnine

Tudi letos se nadaljuje sodelovanje Zadružne kraške banke in Kmečke zveze pri zbiranju, pregledovanju in izpolnjevanju vlog za odmero dohodnine. Člani banke lahko koristijo popust, po katerem jim Kmečka zveza za izpolnjevanje vloge za odmero dohodnine 730 zaračuna isto vsoto, kot jo zaračunava lastnim članom.

Storitev zbiranja in izpolnjevanja vlog za odmero dohodnine v bankih prostorih bo letos možna samo po predhodnem telefonskem dogovoru. V prihodnjih tednih lahko člani Zadružne kraške banke in KZ po klicajo Kmečko zvezo in rezervirajo termin v enem od naslednjih obdobjij:

od 2. maja do 6. maja v poslovalnici ZKB na Opčinah;

od 9. maja do 13. maja v poslovalnici ZKB v Dolini, Obrtna cona 507/13;

od 16. maja do 18. maja v poslovalnici ZKB v Nabrežini.

Rezervacija terminov je možna do 15. aprila 2016. Za rezervacijo terminov se lahko vsi interesi zglasijo pri Kmečki zvezi na tel. št. 040.362941 (ponedeljek-petak, od 8.30 do 12.30).

CONAD

*Dsem strankam voščimo
vesele velikonočne praznike!*

OPČINE - Alpinska ulica 95
Dunajska cesta 61

S. GIORGIO DI NOGARO - ulica Leonardo da Vinci 8
DOMJO - ulica Morpurgo 7

DEVIN NABREŽINA (TS) - Sesljan 24/H
TRST - ulica Locchi 26/3

CONAD SUPERSTORE

DEVIN NABREŽINA (TS) - Devin 5/F

TRST - Odprtje razstave v Hidrodinamični centrali v Starem pristanišču

Tržaški Lloyd in njegove ladje

Poklon mesta paroplovni družbi ob njeni 180-letnici - Na ogled do 9. oktobra

Ne samo ladje in plovba, ampak več, tudi ladjedelništvo, industrija, arhitektura, založništvo, izobraževanje, urbanistika, umetnost, tehnologija, diplomacija in medkulturnost: vse to je pomenilo Tržaški (nekoč Avstrijski) Lloyd, slavna tržaška paroplovna družba, katere 180-letnico ustanovitve obhajamo ravno v letosnjem letu. O zgodovini tega paradnega konja tržaškega gospodarstva govorji razstava z naslovom »Lloyd. Tržaške ladje v sestru«, ki so jo včeraj popoldne ob navzočnosti tržaškega župana Roberta Cosolinija, odbornika za kulturo Paola Tassinarija in izrednega komisarja Pristaniške oblasti Zena D'Agostina odprli v bivši Hidrodinamični centrali v Starem pristanišču. Za razstavo sta si prizadevali in jo tudi uresničili prav Občina Trst in tržaška Pristaniška oblast, podprtje pa so jo Dežela Furlanija Julijske krajine, Fundacija CRTrieste in Dobrodelna fundacija Kathleen Foreman Casoni skupaj s številnimi sponzorji.

Razstava predstavlja dolžnostni poklon Trsta in občinske uprave do največje paroplovne družbe in ene od najpopolnejših podjetniških realnosti, ki so nastale v mestu. Urejena ni kronološko, ampak po tematskih sklopih, v okviru katerih prikazuje dejavnost vseh vej Lloyda, od ladjedelnosti z arzenalom do komunikacije: družba je namreč veliko dala na to, kako se predstavi na zunaj, zato si je omisila tiskarno, ki se je naposled razvila v eno najpomembnejših tržaških založb, izdajala pa ni le knjig, reklamnih brošur, lepakov in razglednic, ampak tudi npr. igralske karte in revijo »Sul mare« (»Na morju«), pri čemer se je posluževala vrste znanih umetnikov, med temi npr. tudi Avgusta Černigoja. Veliko tega je videti na razstavi, tako kot sezname osebja, ki pričajo, kako je pri Tržaškem Llloyd delalo na tisoče ljudi, ki so bili ravno toliko pomembni kot kapital.

Središčno vlogo pa imajo seveda ladje, ki zaživijo bodisi na slikah in fotografijah kot predvsem v številnih modelih in modelčkih, obiskovalci pa se znajdejo tudi na reproduciranem poveljniškem mostu z originalnimi napravami za plovbo. Življenje na ladjiškem krovu pa je prikazano tudi s pomočjo izbora servisov kozarcev, krožnikov, porcelanastih izdelkov in jedilnega pribora, ki priča o tem, kako so bile Lloydove ladje pravi plavajoči hoteli.

Vse omenjeno prihaja iz Lloydove zbirke, katere lastnica je pred časom postala Dežela FJK, ki je zbirko predala Občini Trst. Gre za 6200 predmetov, ki jih je občinsko osebje urejalo pod vodstvom mestnih znanstvenih muzejev in Pomorskega muzeja, pri čemer so imeli ključno vlogo zgodovinarji Maurizio Eliseo, Giulio Mellino in Sergio Vatta, ki so si razstavo zamislili kot stalen dialog med eksponenti, načrti ter fotografijami in slikami. Razstava je tako sad večletnega raziskovanja in sodelovanja vseh institucij in gospodarskih realnosti, pomenljivo pa je tudi dejstvo, da je na ogled postavljena v prostorih Hidrodinamične centrale v Starem pristanišču, ki simbolizira novo življenje opuščenih industrijskih obratov v znamenju kulture.

Razstava »Lloyd. Tržaške ladje v svetu« bo na ogled od danes naprej pa vse do 9. oktobra in jo bo mogoče obiskati od torka do nedelje med 11. in 18. uro. Od 13. junija do 31. avgusta jo bodo ob petkih in sobotah podaljšali do 21. ure, ob ponedeljkih pa bo zaprta razen na velikonočni ponедeljek, na praznik osvoboditve, 25. aprila, in na veliki šmaren, 15. avgusta. Danes, jutri in v ponedeljek pa bodo obiskovalci lahko koristili posebno avtobusno povezavo: avtobus bo vsakih 40 minut peljal s Trga Tommaseo v Staro pristanišče. Prva vožnja s Trga Tommaseo bo ob 11. uri, zadnja iz Strega pristanišča pa ob 18. uri.

Ivan Žerjal

Na razstavi so na ogled modeli ladij, servisi, reklamni material in revje ter reprodukcija poveljniškega mostu

FOTODAMJ@N

TRST - Ciklus predavanj Visoke šole Sissa

Etične dileme medicine

Znanstvenik Giovanni Boniolo o etičnih posledicah razmaha molekularne medicine

Družba blagostanja je nastala z napredkom znanosti in tehnologije. Tudi v prihodnje lahko veliko pridobimo z razvojem ved o življenju in medicini, a istočasno se odpirajo etične dileme, ki jim bomo morali biti kos. In kdo bo odgovoren za etično refleksijo? Pacienti, zdravniki ali za to usposobljeni strokovnjaki? Na ta in še druga vprašanja je sinoči poskusil odgovoriti znanstvenik Giovanni Boniolo, ki je uvedel cikel predavanj La scienza pensata, ki jih Visoka šola Sissa pripravlja v sodelovanju z Občino Trst.

Na prvem predavanju v palači Gopčević je predavatelj pred številnim občinstvom predstavil klasične etične dileme, ki se pojavljajo v razmah molekularne medicine. Gost je najprej nanizal imena nekaterih zdravnikov, ki so že pred stoletji ugibali, da so za nekatere bolezni krive mutacije genov. Boniolo je poudaril, da je novost molekularne medicine v primerjavi s preteklostjo v tem, da so se z njo odprle dileme, ki jih ne smemo podcenjevati. Pohvalil je sicer vse raziskovalne projekte za učinkovit sistem odkrivanja nosilcev mutacij genov in ustrezno svetovanje, ki ima velik pomen za preprečevanje in zgodnje odkrivanje dednih oblik denimo raka na dojkah in jajčnikih, a je v isti sapi opozoril na nevarnost pretirane diagnostike in pretiranega zdravljenja verjetnostnih bolezni. Celotna molekularna medicina namreč temelji na verjetnostnem sklepanju, ki ga je treba znati interpretirati. Predavatelj je postregel z zaskrbljujočim podatkom iz neke ameriške medicinske revije, ki pravi, da 76 odstotkov ameriških onkologov ne pozna bistva verjetnostnega izračuna. Posledica tega neznanja je »predoziranje« pacientov z informacijami, ki nimajo prave vrednosti.

Slišali smo, da sodobni razvoj tehnologije postavlja celo vrsto etičnih dilem, ki segajo tudi na področje prava. »Zdravljenje po meri posameznika in enostavnejša diagnostika s pogledom na genetski material sta še vedno oddaljeni koncept zdravljenja ljudi, saj je molekularna medicina izredno draga in zaenkrat le privilegij premožnejših ljudi,« je opozoril predavatelj in poudaril, da ne smemo pozabiti, da gre tukaj samo za nagnjenost posameznika k določeni bolezni. Po znanstvenikovi oceni je razvoj molekularne medicine ned-

Giovanni Boniolo med svojim predavanjem

FOTODAMJ@N

vomno pomemben, kako pa bodo ta odkritja poseglja v zdravstvene sisteme držav po svetu in vplivala na življenje slehernikov, pa je odvisno od mnogih drugih, predvsem ekonom-

skih dejavnikov, med katere spadajo tudi vlaganja v visoko specializiran kader, ki bi paciente znal seznanjati tudi z etičnimi dilemami.

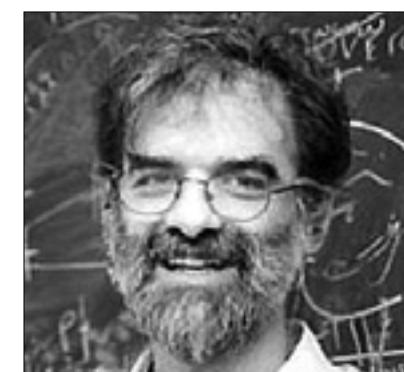
Sanela Čoralč

TRST - Sissa žanje nove uspehe

Projekt, ki preučuje poti in prostor jezika

Visoka šola za napredne študije Sissa spet beleži nov, mednarodni uspeh. V sodelovanju z univerzo iz Tel Aviva in pariško visoko šolo École Normale Supérieure so namreč »tržaški« znanstveniki uresničili projekt preučevanja analoških jezikovnih procesov. Projekt si je zaslužil pomembno nagrado Program Grant, ki mu v okviru mednarodnega programa za znanstveno raziskovanje Human Frontiers Science Program dodeljuje nad milijon dolarjev prispevka za nadaljnje raziskovanje v sklopu projekta. V sklopu programa je bil ta projekt namreč po oceni komisije daleč najboljši: financiranih bo sicer še drugih 25 projektov od skupno 672 prejetih.

Finančni prispevek bo v treh letih trem raziskovalcem – nevzročnemu Alessandru Trevesu iz Trsta, lingvistični Naomi Friedman iz Tel Aviva in fiziku Remiju Monassonu iz Pariza – oziroma njihovim raziskovalnim ekipam, dovolil nadaljnje razvijanje, pravzaprav izračunavanje analoških osnov človeškega jezika, se pravi

Alessandro Treves

proučevanja poti in prostora jezika. Raziskovalci se bodo med drugim poglobili v zaporedje fonemov, ki sestavlja besedo, in v to, kako ga naši možgani kodificirajo. Treves je na Sissi zaposlen od leta 1992, hkrati je poučeval biologijo v Trondheimu, Teheranu, Bar Ilanu in Tel Avivu. Posveča se zlasti spominu in nevrološkim osnovam jezika.

**Kraji branja
v kavarni San Marco**

V kavarni-knjigarni San Marco bodo drevi ob 18. uri odprli razstavo Andreja Mussa I luoghi della lettura (Kraji branja). Mussa je arhitekt, akvarelist, grafik in ilustrator.

**Dirke starodobnih vozil:
priznanje za Enrica Leni**

V palači Gopčević bodo danes v dvorani Bobi Bazlen podelili posebno uradno priznanje članu kluba Venti all'Ora Enricu Leni. Pobudo prireja konzocij Centro in via-Skopaj na Opčinah v sodelovanju s klubom, ki bo nagradil svojega člana zaradi »sijajnih zmag« na lanskem evropskem in na državnem prvenstvu v dirkah navkreber za starodobna vozila. Slovenska podelitev priznanja bo ob 11.30.

**V Podlonjerju srečanje
o ljubezni in boju**

Društvo ljudske kulture Zvezda vabi v sredo, 30. marca, ob 20. uri in Ljudski dom Canciani v Podlonjerju (Ulica Masaccio št. 24) na kulturni večer posvečen ženskam. O ljubezni in boju je naslov srečanja, ki bo osvetilo drobce nevidne ženske zgodovine skozi ljudske in socialne pesmi, v domeni skupine Orsa minor. Večer bodo oblikovali Adriana Giachetti, Chiara Minka in Daniela Gattorno.

**Urad za prijavo orožja danes
in v torek izredno odprt**

Tržaška kvestura obvešča, da bo urad za prijavo orožja izjemoma odprt danes in v torek, 29. marca. Na podlagi zakonskega odloka št. 204/2010 morajo namreč občani prijaviti oblastem za javno varnost nakup oziroma prodajo orožja v roku 72 ur. Med velikonočnimi prazniki bo torej urad za prijavo orožja na oddelku za socialo in priseljenštvo tržaške kvesture izredno odprt danes in v torek ob 9. do 13. ure. Dalje tržaška kvestura obvešča, da je mogoče – izključno z nomenom upoštevanja roka 72 ur za prijavo – posredovati kopijo sporočila o nakupu oziroma prodaji orožja tudi s pomočjo faks-a prek številke 0403790585 ali prek naslova overovaljene elektronske pošte ammin.quest.ts@pecps.poliziadista.to. V tem primeru je vsekakor obvezno naknadno prijaviti kupu-prodajo orožja tudi v pristojnem uradu kvesture.

POMLAD ŽENSK - V kavarni San Marco o slovenskih ustvarjalkah

Zmagovite so tiste izbire, ki nam jih narekuje srce

Odlično obiskan večer je priredil Slovenski kulturni klub

Slovenske pesnice, ki ustvarjajo v Furlaniji - Julijski krajini, so bile protagonistke četrtekovega večera *Vrtnice na obzorju* v kavarni San Marco. Dogodek, ki sta ga v sklopu niza Pomlad žensk priredila Slovenski kulturni klub in Komisija za enake možnosti Pokrajine Trst, je privabil veliko ljudi. Med njimi je bila tudi tržaška podžupanja Fabiana Martini.

Mladi recitatorji Ksenija Kosmač, Ksenija Vremec, Nejc Kravos in Jasmina Gruden so v slovenščini in italijansčini na kratko predstavili posamezne pesnice in prebrali nekaj njihovih verzov. V izbor so vključili rezijansko pesnico Silvano Paletti, Tržačanke Majdo Artač, Alenka Rebula in Ireno Žerjal ter Benečanki Marino Cernetig in Andreino Trusgnach. Pesnici, ki pišeta v beneškem narečju oziroma narečju Nadiških dolin, sta sami prebrali svoje pesmi in prisotnim pričarali delček melodij iz dolin pod Matajurjem. Branje pesmi sta s svojima harmonikama obogatila Ivana Kreševič in Riccardo Crucil, učenca Glasbene matice iz razreda prof. Fulvia Jurinčiča.

Sicer pa je prvi del večera sooblikovala gledališka igralka Nikla Petruška Panizon, kateri so organizatorji zaupali uvodno razmišljjanje. Dejala je, da je v težkih časih, v katerih živimo, pomembno poiskati tisto notranjo moč, ki se skriva v vsakem izmed nas. Kot zmagovite se izkažejo tiste izbire, ki nam jih narekuje srce, je prepričana igralka Slovenskega stalnega gledališča in spomnila na tri različne oblike ljubezni, o katerih so razmišljali grški filozofi: eros, filos in agape. Ljubezni je namreč več vrst, gonilo sveta je strast (eros), ko strast pojenja, ostane tovariška, prijateljska ljubezen (filos), nekateri pa so sposobni tudi popolne, vseobsegajoče ljubezni, ki daje in odpušča in v moč katere je bil trdn zaverovan Kristus.

Paradoks življenja je, da mora človek občutiti toplo in mrzlo, sladko in gremko, srečo in žalost, ljubezen in sovraštvo, je spomnila Nikla Petruška Panizon. Vsakdo pa se lahko sam odloči, kakšna čustva in cilje bo zasledoval. Govornica je prisotne pozvala, naj v očeh sočloveka vidijo tudi delček sebe, saj se nam to, kar oddajamo, vrača. (pd)

Z desne Marina Cernetig in Andreina Trusgnach, spodaj mladi recitator in recitarke poslušajo nagovor igralki Nikle Petruške Panizon

FOTODAMJ@N

TRST - Center za zaposlovanje

Družbeno koristno delo v dveh občinskih projektih

V Centru za zaposlovanje na stopnišču Scala dei Cappuccini 1 bodo od 29. marca do 13. aprila od ponedeljka do petka med 9.15 in 12.45 zbirali prijave za dve mesti za družbeno koristno delo v okviru dveh občinskih projektov. Prvi projekt predvideva nadzor in redno vzdrževanje Global Service za skupno 24 tednov, drugi pa okrepitev podatkovne baze o poslopljih primernih za bivanje: za obe mesti iščejo tehnično usposobljeno osebo (inženirja ali geometra). Več informacij je na voljo v Centru - telefon 040/369104 (interna številka 3246), naslov elektronske pošte cpi.trieste@regione.fvg.it.

Vračanje denarja za odpadli koncert Dream Theatre

Združenje Azalea sporoča, da bodo od petka, 1. aprila, do petka, 15. aprila, vracali denar vsem tistim, ki so nabavili vstopnice za koncert skupine Dream Theater, ki naj bi bil 20. marca v gledališču Rossetti, a je zaradi bolezni v ansamblu naposlед odpadel. Denar bodo vracali tam, kjer je bila vstopnica kupljena, kdor je vstopnico kupil po internetu bo po elektronski pošti prejel vse potrebne informacije za povračilo stroškov. Informacije so na voljo na naslovu ecomm.customerservice@ticketone.it. Glasbeniki skupine Dream Theatre pa naj bi v Trstu baje nastopili novembra.

TRST Kuliš ob veliki noči

V Skladišču idej je danes ob 17. uri na sporednu besplatno voden obisk razstave del Vatroslava Kuliša Centripetalne fuge. Gre za zadnji slikarski ciklus enega od največjih sodobnih predstavnikov hrvaške slikarske umetnosti.

Razstava bo izjemoma odprta tudi jutri in v ponedeljek od 10. do 13. in od 15. do 19. ure.

RIBIŠKO NASELJE - Jutri in v ponedeljek v paleontološkem najdišču

Antonio vas pričakuje

Med 10. in 17. uro si bo mogoč ogledati virtualno reprodukcijo hoje dinozavra in se fotografirati z njim

Ob priložnosti velikonočnih praznikov bo odprlo svoja vrata tudi paleontološko najdišče v Ribiškem naselju, kjer bo obiskovalce jutri in v po-

nedeljek med 10. in 17. uro pričakal nihče drug kot dinozaver Antonio, ki je glavna atrakcija območja, saj so ga tam našli, potem ko je bilo njegovo

Dinozaver se bo virtualno sprehajal po najdišču, z njim pa se bo možno tudi fotografirati

GROPADA - Bivša partizanka in prababica Častitljivih 90 let Justine Macarol

Danes praznuje devetdeset let bivša partizanka, mama, babica in prababica Justina Macarol roj. Brancelj iz Gropade. Gospa Justina je imela težko in razvijano življenje, še danes pa je ponosna nad svojimi doživetji, o katerih rade volje pripoveduje mlajšim rodovom.

Justina Macarol se je rodila 26. marca leta 1926 v Tornišču blizu Ljubljane kot zadnja od devetih otrok. Oče Jože je bil z Zgornjega Iga. Iz velike ljubezni se je po poroki z mamom Marijo Intihar preselil k njej v skromno kajžarsko hišo. Osnovna šolo je obiskovala v vasi, takratne družinske razmere pa niso dopuščale, da bi se lahko šolala naprej. Sledila je tako pouku v ponavljaju tem razredu do štirinajstega leta, eno leto pa je zamudila, ker ni imela obutve. Zanimal jo je poklic frizerke, a njen oče je temu vselej nasprotoval.

Komaj je začela uživati mladost, že ji je ta bila iztrgana. Po razpadu Jugoslavije aprila leta 1941 so vojaki zapuščali orožje ob cestah in na poljih, Justina pa ga je morala z drugimi pobirati in skrivati. Kmalu potem so se pojavili fašisti. Stari komunisti so bili takoj prisiljeni se umakniti v ilegal in so mladi postali njihovi kurirji, ne da bi še razumeli pojmom komunizma. Po izdaji nekaterih domačinov ni bilo v družini več miru. Maja leta 1942 so fašisti tri dni zaprli Justino, ker pa niso imeli dovolj dokazov, so jo izpustili pod pogojem, da ne dela več za »bandite«. Gospo Justino so nato več krat aretirali. Decembra leta 1942 so jo obsodili na dosmrtno ječo in je nad njo visela tiralica. Živila je tako v stalnem strahu in skrivjanju, še posebno ker so postali tarča tistih domačinov, ki so bili proti partizanству. Tako se je začelo domobranstvo, najbridejši črni madež, ki ga noben izgovor ne more izbrisati. Justina je takrat izgubila mamo, očeta in sestro, ki je imela dva mala otroka. Usmrtili so jih v Kozlarjevi gošči na Barju 21. decembra 1942. Ubili so jih na krut način, ne s strelnim orožjem, ampak z ročajem puške. To je bil zanjo najhujši dan življenju. Zakaj so morali plačati s svojim življenjem mama in oče, ki so bili starejši in niso bili ničesar krivi, sprašuje Justina. Podobno je veljalo za sestro, nad katero se je kruto maščeval domobranc, ker ga kot punca ni hotela.

Partizansko življenje za žensko ni bilo lahko, v vojni je še marsikaj pretrpel, zadolžena pa je bila med drugim za trenerko obvezčevalko. V partizanih je spoznala tudi Franca Debevcia z Jezero (partizansko ime Škrjanec), s katerim sta se poročila 4. junija leta 1944 na Krimu. To je bila prva partizanska poroka, tudi slovenski radio je poročal

Justina Macarol roj. Brancelj

o njej. Novembra leta 1944 se je rodila hčerka Danica. Mož je lahko ostal ob njej le za kratek čas, marca leta 1945 pa so vse mlade mamice z novorojenčki leteli z angleškim letalom v Zadar, kjer je Justina ostala do junija. Po vojni se je vrnila v Ljubljano in prek časopisa izvedela, da je mož padel.

Po povratku v domači kraj je bila hčerka večkrat v oskrbi nečakinj in so-sedov, mimo pa so hodili tudi partizani invalidi. Med temi je bil Josip Macarol, za domače Pepi, po rodu iz Gropade, ki se je navezel na hčerko. Z njo se je Justina kasneje poročila in mu rodila sina Mitja. Takrat so tudi začeli izdajati odlikovanja bivšim borcem. Borčevskega odlikovanja ni Justina nikdar prejela, ker je živila v tujini. Toda vrednot, za katere se je borila, ji ne more nihče odvzeti: »borila sem se za svobodo, za svojo domovino« pravi gospa Justina, ki je vzdova že osemnajst let in pogreša možev blizino in oporo.

Živiljenje gospe Justine ni bilo torej posuto s cvetjem. Živiljenje pa jo je tudi bogato obdarilo. Kot sama pravi, je to veliko srečo doživela prav v družinskem krogu, od rojstva prve vnukinje pa do rojstva zadnjega prapravnuka. To je nepopisno veselje, ki ji pomeni mnogo več od tistega neprejetega odlikovanja. »Poleg naslova mame, v svojih prsi nosim stiri odlikovanja za vlogo none, tri za vlogo bisnone in se višja, stiri za vlogo trisnone. Izredno sem ponosna,« je povedala Justina; »pripovedovati iz prve roke, podajati spomin, ideale antifašizma, bratstva, svobode, da drugi razumejo, da smo se mi borili za slovensko besedo, domovino in kulturo, pa je moja dolžnost, da zgodovina ne gre v pozabo in je moje zdravilo, da utesim bolečino v srcu ob spominu na vse, ki so izgubili živiljenje.«

Daljši prispevek objavljam na naši spletni strani www.primorski.eu

KRIŽ - Občni zbor v Sirkovem domu
Domači jasarji imajo novo vodstvo

Mitja Košuta poroča na zboru kriškega jusa v Sirkovem domu

Kriški jasarji so na občnem zboru v Domu Alberta Sirkha izvolili nov upravnih in nadzorni odbor. Upravni odbor sestavlja Angel Bogatec (Osliečev), Boris Bogatec (Koča), Davide Candotti, Mitja Košuta (Plahta), Roberto Sedmack (Živčev), Niko Sirk (Krajčev), Livio Sullini (Kana) in Vojimir Tretjak (Pečera). Nadzorniki so Martin Košuta (Beljan), Diego Sedmak (Živčev), Igor Sedmak (Jager), Claudio Stergonšek (Trogerjev), Giorgio Zeriali (Žerjalov) in Sergio Zotti (Belekovotov).

Poročili o opravljenem delu in o nalogah, ki čakajo jasarski odbor, sta prebrala Niko Sirk in Mitja Košuta. Na skupščini so sprejeli tudi nove člane, ki so upravičeni dediči umrlih jasarjev. Upravni odbor bo iz svoje srede v kratkem izvolil predsednika.

Naročnike, ki so izgubili ali niso prejeli kupona prosimo, naj se oglasijo v naših uradih v Trstu ali v Gorici.

Vsi naročniki Primorskega dnevnika lahko s kuponom, ki so ga prejeli po pošti, dvignejo darilo, zbornik: Primorski dnevnik »**Okno v svet Slovencev v Italiji**« na sedežu Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici ali v Tržaškem knjižnem središču TS 360, Trg Oberdan 7; v Katoliški knjigarni v Gorici, Travnik 25; v knjigarni Terčon v Nabrežini, Nabrežina 103

Včeraj danes

Danes, SOBOTA,
26. marca 2016

MAKSIMA

Sonce vzide ob 5.55 in zatone ob 18.26 - Dolžina dneva 12.31 - Luna vzide ob 21.22 in zatone ob 8.57.

Jutri, NEDELJA, 27. marca 2016

RUPERT, VELIKA NOČ

VРЕME ВЧЕРАЈ: temperatura zraka 11,1 stopinje C, zračni tlak 1016,4 mb ustaljen, vlaga 49-odstotna, veter 2 km na uro jugovzhodnik, nebo spremenljivo, morje skoraj mirno, temperatura morja 10,6 stopinje C.

Kino

AMBASCIATORI - 15.45, 18.15, 21.00 »Batman v Superman«.

ARISTON - 17.00, 19.00, 21.00 »La corse«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.00, 21.45 »Arabian nights«; 18.15 »Peggy Guggenheim«; 20.00 »La canzone perduta«.

FELLINI - 18.20, 20.15, 22.10 »Land of mine - Sotto la sabbia«; 16.30 »Zootropolis«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.15, 18.00, 20.00, 21.45 »Il mio grosso grasso matrimonio greco 2«; 17.15, 21.45 »The divergent series: Allegiant«; 15.10, 17.20, 19.30, 21.40 »Un paese quasi perfetto«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.15, 20.10, 22.00 »Un paese quasi perfetto«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.15, 18.00, 20.00, 21.50 »Il condominio dei cuori infranti«.

KOPER - PLANET TUŠ - 19.30

»(Ne)Profesionalec«; 18.00, 21.00 »Batman proti Supermanu«; 14.00, 17.00, 20.00, 22.20 »Batman proti Supermanu 3D«; 15.30 »Deadpool«; 13.30, 21.15, 22.40 »Dedek uide z vajeti«; 13.30, 15.30, 17.30 »Kung Fu Panda 3«; 14.20, 16.20 »Kung Fu Panda 3D«; 16.40, 18.40, 20.40 »London je padel«; 18.20, 20.20 »Moja obilna grška poroka 2«; 17.45, 20.10, 22.30 »Trilogija Razcepjeni: Povezani«; 14.30, 15.50 »Zootropolis«; 13.40 »Zootropolis 3D«.

NAZIONALE - 17.00, 22.00 »Batman v Superman«; 19.30 »Batman v Superman 3D«; 15.15, 17.00, 18.45, 20.15 »Heidi«; 15.15, 17.00, 18.30, 20.15 »Kung Fu Panda 3«; 18.00, 20.30, 22.15 »Ave, Cesare!«; 16.00, 20.00, 22.00 »Brooklyn«; 16.15, 20.00, 22.10 »Truth - Il prezzo della verità«; 15.15 »Zootropolis«; 18.20, 22.10 »Un momento di follia«.

SUPER - 16.00 »Suffragette«; 18.00, 19.50 »Perfetti sconosciuti«; 21.30 »Jegg Robot«.

THE SPACE CINEMA - 15.20, 18.25, 19.00, 21.30, 22.00 »Batman v Superman«; 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.45 »Kung Fu Panda 3«; 15.00 »Zootropolis«; 20.30 »Batman v Superman 3D«; 21.45 »Ave, Cesare!«; 15.00, 17.15, 19.30 »Heidi«; 15.30, 17.35, 19.40, 21.45 »Il mio grosso grasso matrimonio greco 2«; 17.15, 21.45 »The divergent series: Allegiant«; 15.10, 17.20, 19.30, 21.40 »Un paese quasi perfetto«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 18.00, 21.00 »Batman v Superman«; Dvorana 2: 15.15, 17.00, 20.20, 22.15 »Il mio grosso grasso matrimonio greco 2«; 18.40 »Kung Fu Panda 3«; Dvorana 3: 15.00, 16.40 »Kung Fu Panda 3«; 18.20, 20.10 »Un paese quasi perfetto«; 22.00 »Batman v Superman«; Dvorana 4: 15.00, 17.15 »Heidi«; 19.45, 22.00 »Truth - Il prezzo della verità«; Dvorana 5: 15.30, 17.40, 20.00, 22.10 »Un momento di follia«.

Na tržaški ekonomski fakulteti je z odličnim uspehom dokončal tudi magistrski študij s specializacijo v upravní ekonomiji

dr. Matej Pernarčič

Ponosni nanj mu čestitajo

mama Liliana, oče Romano, Marta, brat Marko, Karin in nona

Čestitke

Tebi, draga MAMA, ki si prava, ena sama, za vse življenje, naj te danes odišavi vojn devetdesetih rdečih nageljnov! Vse najboljše iz srca! Tvoja Danica.

Draga nona JUSTINA! Doživelja si žalost in občutila poraze. Kljub vsemu si vedno vstala in šla naprej! Ponosne smo nate in danes, ti ob vroji visoki življenjski obletnici čestitamo in ti želimo same radostne dni! Tvoje vnukinje s fanti in možmi.

Danes slaviš 90 let, draga bisnona JUSTINA! Naj sreča te čvrsto v objemu drži, naj zdravje, veselje sledita ti dni. To ti skupinica tvojih treh pravnukinj želi, zraven še fantje nadzravljajo!

Predraga trisnova JUSTINA! Razširi roke na obe strani in objemi nas metuljčke, ki bomo danes k tebi prišli in ti polno poljubčkov natrosili! Pa še devetdeset sveček ti bomo pomagali ugasniti! Josette, Marisol, Kmy in Rassel.

Draga teta in prateta JUSTINA! Življenje mnogokrat postavi vrsto ovir, ki jih je treba premagati. S tvojim pogumom in klenim značajem je to tebi uspelo! Danes ti bomo nadzravili in čestitali za tvojo 90. po-mlad! Vsi tvoji nečaki z družinami.

Danes naša vaččanka JUŠTINA 90 jih ima! Da bi bila zdrava in krajča še naprej ji voščijo Ivanka, Savica in Mario.

Danes praznuje naša draga BRUNA RUPEL 88. rojstni dan. Da bi bila še naprej tako vesela, čvrsta in zdrava ji želimo vsi, ki jo imamo radi. Poljubčkeji pošiljajo pravnukinje Kajla, Maja in Gaja.

Na tržaškem konservatoriju je z odliko opravil habilitacijo za učenje harmonike GORAN RUZZIER. Iz srca mu čestitajo vsi domači.

Draga VILMA! Družina se je danes okrog tebe zbrala, da bo skupaj tvoj 70. rojstni dan praznovala. Vse najboljše in najlepše, še nešteto lepih dni ti želimo mi vse! Giordano, Daniela, Roby, Massimo, Graziella, posebno pa Lisa in Matej.

Danes RADO MENNUCCI 70 let ima. Zdravja, ljubezni in sreče mu vošči vsa njegova družina. Marija, Majda, Marlena, Erik, Tayrin in Dean.

Šolske vesti

NA DTZ ŽIGE ZOISA bodo uradi danes, 26. marca, zaprti.

RAVNATELJSTVO DIZ. J. STEFANA obvešča, da bodo šolska stavba in uradi danes, 26. marca, zaprti.

RAVNATELJSTVO LICEJA A.M. SLOMŠKA sporocà, da bo šola zaprta danes, 26. marca.

RAVNATELJSTVO LICEJA F. PREŠERNA sporocà, da bo šola zaprta danes, 26. marca.

OBČINA DEVIN NABREŽINA obvešča, da prošnje za vpisovanja v občinske otroške jasli K. Strekelj v Sesljanu za š.l. 2016/17, morajo biti predložene občinskemu Uradu za protokol - Nabrežina Kamnolomi 25, najkasneje do četrtek, 31. marca, do 12. ure. Obrazci za vpis v Urad za šolstvo v Nabrežini št. 102 in na spletni strani. Info na tel. 040-2017375 (Urad za šolstvo).

prej do novice

www.primorski.eu

Lekarne

Do nedelje, 27. marca 2016:
Običajni urnik lekarn:
8.30-13.00 in 16.00-19.30

Lekarne odprte tudi 13.00-16.00 (ob delavnikih, od ponedeljka do petka)

Capo di piazza Mons. Santin 2 - 040 365840, Borzni trg 12 - 040 367967, Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul. dell'Orologo 6 - 040 300605, Ul. Fabio Severo 122 - 040 571088, Ul. Oriani 2 - 040 764441, Ul. Roma 16 - 040 364330, Ul. Belpoglio 4 - 040 306283, Oštrek Piave 2 - 040 361655, Ul. Brunner 14 - 040 764943, Ul. Cavana 11 - 040 302303, Ul. Dante 7 - 040 630213, Ul. Gimnastica 6 - 040 772148, Ul. Giulia 1 - 040 635368, Ul. Giulia 14 - 040 572015, Ul. Stock 9 - 040 414304, Milje - Trg Foschiatti 4/a - 040 9278357, Općine - Proseška ul. 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi 19.30-20.30 (ob delavnikih, od ponedeljka do petka)

Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul. Oriani 2 - 040 764441, Trg Giotti 1 - 040 635264.

Lekarne odprte v soboto (tudi 13.00-16.00), v nedeljo in med prazniki (8.30-19.30)

Trg Ospedale 8 - 040 767391, Capo di piazza Mons. Santin 2 - 040 365840, Ul. Commerciale 21 - 040 421121, Rotonda del Boschetto 3 - 040 576197, Milje - Trg Foschiatti 4/a - 040 9278357, Općine - Proseška ul. 3 - 040 214441 (lekarna) in 040 422478 (dosegljivost) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom (sobota 13.00-16.00 in prazniki 13.00-19.30).

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta (19.30-8.30)

Ul. San Giusto 1 - 040 308982.

www.ordinefarmacistitrieste.gov.it
 118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (20.00-8.00, predpraznična 14.00-20.00 in praznična 8.00-20.00)
 Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
 Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
 Informacije KZE in bolnišnic tel.: (zele-na številka) 800 99 11 70, od ponedeljka do petka, 8.00-11.30. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah in o združenih tržaških bolnišnicah.

Izleti

GLASBENI IZLET na velikonočni ponedeljek, 28. marca, na Višarje in v Žabnici, v družbi 3 Prašičkov: odhod 8.03 Nabrežina pred občino, 8.33 Dol - Palčiče (cesta za Gorico), smučanje na Višarjih ali dopoldanski izlet na tržnico v Trbiž, kosilo z glasbo na Višarjih, po 16.30 zaključek smuke, ogled zabavnih spustov z Višarji, večerja v Žabnicih, koncert 3 prašičkov; odhod iz Žabnic ob 21.53. Info in vpisi na tel. 328-4754182 (Aljoša - Ts), 329-4015568 (Manuel - Go), 388-8408834 (Kristjan); Fb 3 prašički - 3 porcellini.

SKD VESNA prireja v soboto, 2. aprila, izlet v Treviso in Valdobbiadene. Ogle-dali si bomo tudi razstavo umetnika Escherja in klet v kraju Pontevecchio. Info in prijave na tel. 340-6709578 (Tat-jana) in 333-4463154 (Mitja).

SPDT in Planinska odseka ŠD Sloga - ŠK Devin vabijo v nedeljo, 17. aprila, na sre-čanje »Prijateljstvo brez meje 2016«, ki ga pripravlja Planinska skupina Bazovica iz Reke. Do bibrnega mesta, lovske koče Li-sac (med Klano in vasico Lisac), se bodo tržaški pohodniki pripeljali z avtobusom. Odhod avtobusa ob 7.30 iz Trsta, Trg Oberdan, oziroma ob 7.45 iz Bazovice. Prijave sprejemamo do sobote, 9. aprila, na tel. št. 040-413025 (Mariinka).

KRUT IN SKD RDEČA ZVEZA, v sklopu projekta FJK »Iz roda v rod«, vabi-ta v soboto, 23. aprila, na enodnevno srečanje v spoznavanju krajevnih in kul-turnih karakteristik Benečije. Vpisova-

nje in informacije na društvenem sedežu, Ul. Cicerone 8, II.nad., tel. 040 360072 in v Zgoniku pri Madaleni, tel. 040 229123.

Poslovni oglasi

PRI MAUROTU V BAZOVICI
nudimo izvrstno žuco.
Tel. 393-0558851

PRODAJAM HIŠO z dvoriščem in vrtom v Boljuncu ter kmetijsko zemljišče v Dolini.
Poklicite 345-5207740.

DRUŽBA išče vzdrževalca za majhna hišna opravila.
Tel. 348-6121772.

NUDIM POMOČ STAREJŠIM NA DOMU Nudim 24-urno pomoč na domu starejšim osebam pri opravilih, kot so: osebna higiena, pomoč v gospodinjstvu, spremstvo v trgovino, na banko. Opravil sem tečaj in prejel certifikat za socialnega oskrbovalca. Imam večletne izkušnje s tega področja kot tudi s področja osebne asistence. Poklicite me na tel.: +386-40-583-645 (Mito Tušar).

Mali oglasi

PRODAM šivalni stroj za šivanje krvna in kože. Tel. 340-9329903.

PRODAM 600-litrski atomizer Irko, cena 700,00 evrov in mlin Krasmetal na kardanski pogon, cena 250,00 evrov. Tel.: 329-7260688.

PRODAM domače očiščene orehe. Tel.: 040-2296038.

PRODAM tv omarico črne barve. Tel. 340-9329903.

PRODAM vinograd v lepi sončni legi v Dolini. Tel. št.: 348-5913170.

V NAJEM dajem stanovanje primerno za dve osebi na Zahodnem delu tržaškega Krasa. Tel.: 349-3320198.

V REPNU prodajamo zazidljivo zemljišče. Lepa lega z možnostjo izgradnje dvostanovanjske hiše. Tel. št.: 348-1334085.

ZANESLJIVA GOSPA išče delo kot hišna pomočnica (tudi likanje) ali kot negovalka starejših oseb, 24 ur dnevno. Tel. št.: 347-8601614.

Obvestila

SLOVENSKO PASTORALNO SREDIŠČE vabi slovenske vernike v mestu na bogoslužje Velikonočne vigilije, ki bo danes, 26. marca, s pričetkom ob 19. uri v kapeli Marijinega doma v Ul. Risorta 3.

TRŽAŠKA ZDRUŽENJA VZPI-ANPI, ANED in ANPPIA bodo danes, 26. marca, ob 10. uri položila venec v Ul. Massimo D'Azeleglio pred obeležje štirih mladih partizanov GAP, ki so jih nacisti pred 71. leti obesili v tamkaj stojecih garaži.

OMPZ F. BARAGA vabi otroke in dijake k pevskim vajam, ki bodo ob torkih, ob 16.30 v župnijskih prostorih na Kontovelu. Skupaj z animatorji lanskega oratorija bomo ponovili staro in se učili novo.

SKD VESNA prireja v nedeljo, 27. marca, pred cerkvijo v Križu tradicionalno velikonočno tučenje jajc. Začetek ob 11.30.

KMEČKA ZVEZA obvešča, da je rok za predstavitev prošenj za nakup lesenih sodov podaljšan do 29. marca. Najnižja vrednost nakupa 5.000 evrov, za Tržaško pa 3.000 evrov. Prošnji je treba predložiti tehnični opis investicije ter poročilo o izbiri predračuna med tremi predloženimi ponudbami. Za info so na razpolago uradi KZ v Trstu, Gorici in Čedadu.

OBČINSKA KNJIŽNICA Nada Pertot v Nabrežini, bo zaprta za krajši dopust v torek, 29., in sredo, 30. marca.

OBČINSKI SVET V ZGONIKU se bo sestal v torek, 29. marca, ob 18.00 v sejni dvorani Občine Zgonik. Dnevi red je na razpolago na spletni strani www.sgonico.ts.it.

RAJONSKI SVET za Vzhodni Kras se bo sestal v torek, 29. marca, ob 20.00 na svojem sedežu v Doberdobski ulici 20/3.

SKD TABOR - Prosvetni dom - Općine vabi na redni občni zbor: prvi sklic v torek, 29. marca in drugi v sredo, 30. marca, ob 20.30.

TPPP PINKO TOMAŽIČ sporoča, da bo v torek, 29. marca, ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevska vaja. V nedeljo, 3. aprila, ob 17.00 nastop na reviji Primorska poje v Portorožu (odhod avtobusa s Padrič ob 14.15).

SDGZ prireja 4. in 6. aprila, od 14. do 18. ure v Obrtni coni Zgonik, tečaj »Uspodbujanje odgovornih pri upravljanju in izvajanju sistema HACCP v živilskem sektorju.« Prijavnice so dostopne na www.sdgz.si. Prijave zbiramo do četrtek, 31. marca, po mailu ali faksu.

STARŠEVSKI KROG obvešča, da bo potekalo naslednje srečanje v četrtek, 31. marca, s pričetkom ob 18.30 v prostorijah Stadiona 1.maj v Trstu. Info na iztok.spetic@tin.it ali na tel.št. 366-3625523.

ZSKD prireja tečaj za mentorje otroških in mladiških gledaliških skupin ter učiteljev z dramatičarko Kim Komljanec, 3.-4. in 10.-11. septembra, 10.00-17.00. Prijava do 31. marca. Info na www.zskd.eu, info@zskd.eu ali 040-635626.

EKOLOŠKA SOBOTA - AcegasApsAmga in rajonski svet za Zahodni Kras prirejata zbiranje kosovnih odpadkov (pohištvo, žimnice, železni predmeti, hladilniki, pralni stroji, računalniki, laiki, barve, olja, pnevmatike, akumulatorje idr.) v soboto, 2. aprila, od 10. do 18. ure v »Mandriji« na Prosek (na parkirišču).

KD PRIMAVERA - POMLAD vabi na delavnico »Barve in čopiči za dobro počutje - pomladanski ekvinokcij«, ki bo v soboto, 2. aprila, ob 18. uri v Ljudskem domu P. Togliatti vabljeni na razpravo »Vloga Italije v bližnjevzgodnih in sredozemskih vojnah«. Poseglj bosta zdravnik Marino Andolina in sen. Stojan Spetič. **ANPI-VZPI, ANED** in ANPPIA prirejajo v nedeljo, 3. aprila, ob 15. uri na Open-skem strelšču spominsko svečanost ob 72. obletnici usmrtitve 71 talcev. Slavnostni govorniki: slovenski pesnik Ace Mermolja, italijanski pisatelj Pino Roveredo in hrvaški pisateljica Melita Richter. Nastopil bo MoPZ Tabor z Opcin pod vodstvom Davida Žerjala.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV V TRSTU obvešča svoje člane, upravičence do slovenske pokojnine, da lahko zaprosijo preko društva za izpis prejemkov za leto 2015. Dodatne informacije na društvenem sedežu v Ul. Cicerone 8, tel. 040-360324.

KRUT IN NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA vabita v sklopu Vseživljenjskih aktivnosti na srečanje bralnega krožka »Skupaj ob knjigi«, v pondeljek, 4. aprila, ob 18. uri v čitalnici NŠK v Ul. S.Francesco 20. Informacije na sedežu krožka v Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072 ali pri Narodni in študijski knjižnici.

REDNI OBČINI ZBOR SKD F. PREŠEREN ob 20. uri v občinskem gledališču v Boljuncu: prvi sklic v pondeljek, 4. aprila; drugi sklic v torek, 5. aprila.

TEČAJ ZA POKUŠEVALCE VIN - ONAV (Vsedržavno združenje pokuševalcev vina) prireja tečaj za pokuševalce, ki bo začel pri Domu v pondeljek, 4. aprila, in bo trajal 18 lekcij. Potekal bo ob pondeljkih in četrtekih, od 20.30 do 22.30. Informacije: onavtrieste.jimdo.com, trieste@onav.it.

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE Kiljan Ferluga vabi člane na redni občni zbor volilnega značaja v sre-

do, 6. aprila, ob 20.30 na sedežu društva. Ob tej priliki lahko člani poravnajo članarino.

MAŠA V DOMU ITIS, Ul. Pascoli 31, v velikonočnem duhu, z obiskom gostov, bo v sredo, 6. aprila, v obnovljeni kapeli v I. nad.: ob 16.10 molitev rožnega venca, ob 16.30 sv. Maša, ki jo bo daroval g. Klemen Zalar s p. Rafkom Ropretom, ob sodelovanju slovenskega verskega občestva župnije Sv. Vincencija in slovenskih skavtov in skavtinj; po maši prijateljsko druženje. Področni svet slovenskih vernikov s Trsta - Milj in Vincencijeva Konferenca toplo vabita k udeležbi.

OBČINA ZGONIK je razpisala javno dražbo za najem občinskega stanovanja v Zgoniku št. 24 - 1. nadstropje fizičnim osebam za dobo štirih let, z možnostjo podaljšanja še za štiri leta. Rok za predložitev ponudb na občinsko vložišče zapade ob 12. uri dne 8. aprila. Izvod dražbenega razpisa je objavljen na spletni strani občine (www.comune.sgonico.ts.it). Za dodatne informacije se zainteresirani lahko obrnejo na občinsko tajništvo občine Zgonik (tel.: 040-229101).

OBČNI ZBOR ZSKD ZA TRŽAŠKO bo v soboto, 9. aprila, ob 10. uri v društvenih prostorih SKD Rdeča Zvezda v Saležu (Salež 66).

ZDURŽENJE PROSTOVOLJCEV Hospice Adria Onlus vabi na redni občni zbor v torek, 12. aprila, ob 16. uri v prvem in ob 17. uri v drugem sklicu na sedež, Ul. Mazzini 46 v Trstu.

Prireditve

DRUŠTVO LJUDSKE KULTURE ZVEZDA vabi na kulturni večer »Ljubezni in boja« posvečen vsem ženskam - drobci nevidne ženske zgodovine potom ljudske in socialne pesmi s skupino Orsa minore v sredo, 30. marca, ob 20. uri v Ljudskem domu v Podlonjerju (Ul. Masaccio 24).

ZALOŽBI ZTT IN MLADIKA ter Tržaško knjižnico središče TS360 vabijo v sredo,

BENETKE - Poklon Jacku Tworkovu in Claire Falkenstein

»Postwar era«

BENETKE - V beneškem Muzeju Peggy Guggenheim je do 4. aprila na ogled razstava *Postwar Era: una storia recente. Omaggio a Jack Tworkov e Claire Falkenstein (Povojna era: nedavna zgodovina. Poklon Jacku Tworkovu in Claire Falkenstein)*. Preko devetdeset eksponatov želi ponuditi obnovljen pogled na evropsko in ameriško umetnost od konca druge svetovne vojne do leta 1979.

V prvi sobi razstavnega prostora se soočamo s prvimi izidi ameriškega abstraktnega ekspressionizma. Tu srečamo dela Willema de Kooninga, Williama Bazotesa, Roberta Motherella in Richarda Pousette-Darta, katerega letos beležimo stoletnico rojstva. Druga soba je posvečena ameriškemu umetniku poljskega izvora Jacku Tworkovu, ki je živel med letoma 1900 in 1982. Poklon avtorju proslavlja donacijo slike *Portrait Z. Sharkey* iz leta 1948 s strani Estate of Jack Tworkov iz New Yorka. Ta inštitucija je v sodelovanju z American Contemporary Art Gallery iz Münchna prispevala tudi nekaj del za razstavo. Tworkov je v prvi polovici dvajsetega stoletja z Willemom de Kooningom raziskoval kubistični in ekspressionistični pristop k človeški figuri, kar ju je nato usmerilo v bolj abstraktne oblike in večjo gestikalenco.

Naslednji dve sobi obravnavata vpliv ameriškega informela v Evropi. Ob tej priložnosti so se organizatorji poglobili v delo italijanskih umetnikov, katerih raziskovanje je temeljilo na materiji, gesti in znaku. Soočamo se tako na primer z deli Afra, Pietra Consagre, Bice Lazzari, Giuseppeja Santomas in Emilia Vedove. Posebna pozornost je posvečena delu Carla Ciussija, katerega izražanje temelji na osebni interpretaciji oblike, na katero gleda kot na možno podobo vesoljske materije v stalnem nastajanju.

Na vrsti je nato izbor del angleških avtorjev, ki so ustvarjali po drugi svetovni vojni. Na razstavi se lahko soočimo s kiparji in slikarji, kot so na primer Kenneth Armitage, Reg Butler, Leslie Thornton, Alan Davie in Graham Sutherland. Na ogled je tudi soba z deli Mirka Basaldelle, kar še bolj podčrtuje ljubezen Peggy Guggenheim do kiparstva.

Končni del razstave je posvečen mnogostranski ameriški umetnici Claire Falkenstein, ki je živila med letoma 1908 in 1997. Poklon je nastal v sodelovanju s Claire Falkenstein Foundation iz Los Angelesa, z Michael Rosenfeld Gallery

Portrait Z. Sharkey

JACK TWORKOV

iz New Yorka, z Jack Rutberg Gallery iz Los Angelesa in drugimi ameriškimi muzejskimi inštitucijami. Gre za eno izmed največjih pionirk in raziskovalk umetnosti dvajsetega stoletja, ki se je preizkusila tudi s slikarstvom, grafiko, stekлом, nakitom in arhitekturo.

Razstavo si je mogoče ogledati od srede do ponedeljka med 10. in 18. uro.

Štefan Turk

TOMIZZEV DUH

Kraljevci vs. Benečani

PIŠE MILAN RAKOVAC

Obljubil sem bil, da vas bom čim manj davil z grozljivkami, s katerimi nas dnevno zasipajo mediji. Ampak, kako naj ne reagiram? Seveda doživljamo napad na Evropo. Ne le na EU ali šengensko področje. Zato mora Evropa enotno, skupno odpreti vsa okna in vrata kontinenta, ki dva tisoč let vstopamo srčno civilizacije in demokracije. Zapiranje je zaboloda in lažna rešitev: rasistična politika proti »temno-poltim muslimanski imigrantom« nas čez noč utegne potegniti v splošno fobijo pred tujci, kakršno smo tod okoli skozi zgodovino že večkrat izkusili.

»Ma uon je Kraljevac (podložnik avstrijskega cesarstva) ne moreš tudešken (nemškemu) hlapcu virovati,« sem velikokrat slišal reči. Meja-vsehmeja je petsto let delila Istrane od Istrenov. Te meje med posestmi Beneške republike in Avstrijo sicer že dvesto let, odkar je propadla Serenissima, ni več, v (pod)zavesti Istranov pa še zdi. Že kot kratkohlačnik sem razumel, da je konf in strašno važna stvar. Davnega leta 1964, se mi je zapisala pesem LADRI KRALJEVCI – TATI BENEČANI: »Gre kunfin kroz srce Istre, piljuh črni i žuti, / i lav Svetega Marka, / čovik ni čovik, čovik je blago. / Ni za tovara siedlo, / ni za Čica barka... Ala Gorinjci, ala Dolinjci! / Ala Šavrini, Bezaki, Kastavci, Boduli, Vlahi, Čiči! / Ala veli i miči! / Ala Kraljevci! Ala Benečani! / Naprid! / Na nje! / Djava je š njima! / Buog je s nam! / Neka smrt hi žanje! / I glava siromaška istrijanska/ se klati/ na gradskih vratih...«

Na otoku Ižu okopavam oljke, nabiram špargle, z ribiči igram karte in

spremljam dogodke po svetu. 21. marec, prvi dan pomlad ... Ne, pravijo strokovnjaki, solsticij je 20. marca, ampak mi trmasto slavimo 21. Leta 1999 je UNESCO 21. marec razglasil za svetovni dan poezije, ne morem razbrati, zakaj prav ta dan ... Torej, z liriko in cvetjem v boj proti sesutju sveta?

Brez romantičnih iluzij verjamem, da pesem zmore veliko. Kot talle trda, ironična in kritična, ki jo je Tomaž Šalamun napisal daljnega 1964.

DUMA 1964: »Zjeban od Absolutnega/ nažrt devic in drugih smrtno prizadetih/ ljubim vas o bližnjiki, po-hlevni domislek boga očeta/ ljubim vas o celovite osebnosti sladkega zrenja/ v mojem duhu se je zganila milost/ o protestni duševnih muk/ o dresirani intelektualci s potečimi se ročicami/ o logiki vegetarijanci z dioptriijo minus petnajst/ o rektorji z nagobčniki o ideologiji/ s svojimi cipami ideologijami/ o doktorji prežvezkujoči loške kruhke in interpunkcije/ o mumiji akademsko trepljače strast in bolečino/ o Pascal ki si se potrudil in Bach ki se ti je posrečilo/ o neizrekljivo slastno presihajoči liriki o hortikultura prosvetljenci in ptice lastavice/ o socializem a la Luis XIV. ali kako bi zaščitili uboge živalce/ o sto petinštredeset ustavodajnih teles ali kaj bi/ naredil s crknjeno mačko da ne bi zaudarjala/ o revolucionarnost množic ali kje je sanatorij/ ki bi nam zdravil impotenco/ Hodil po zemlji sem naši in dobil cir na želodcu/ dežela Cimpermanov in njihovih mozoljastih občudovalk/ dežela hlapcev mitov in pedagogike/ O Slovenci kremeniti, prehlajeni predmet zgodovine«

Tako s kritičnim skalpelom reže po udobnem (malu)meščanskem miru Tomaž Šalamun. Tako pa, z ironijo in sarkazmom še en veliki pokojnik, hrvaški pesnik Ivan Slamnig:

»Na drugom svijetu mame nema/ ni sestre niti brata/ na drugom svijetu, draga, nema ni Srba ni Hrvata. / Na drugom svijetu ima mira/ i svaki dan je isti. / Nitko tam ne kopulira/ sví su omanisti.«

In še:

»Hrvati su pretežno Srbi/ potajno se s tri prsta krste./ Hrvati su pretežno Talijani/ i sirov celer brste./ Hrvati su pretežno Slovenci/ kaj im najslade zvonji/ Hrvati su odreda Ni-jemci/ Bavarci i Saksoni/ Hrvati su – čega još ima?«

Hrvati su Englezi/ Hrvati su, zna se, Mađari/ Poljaci i Kinezzi. / Hrvati su – sad sam se izgubio,/ draga, daj me napoji,/ Hrvati su iz Jugosverne Fri-zije,/ draga, Hrvati su tvoji.«

Nat kačin se je treba soočati z novo, abortirano zgodovino sedanjika, z duševno entropijo, v katero nas rinejo vodje, izgubljeni v lastni neuskoti. Danes moram človek, nemara bolj kot kdajkoli v preteklih 100 letih, in v času, ki je morda nevarnejši kot pred prvo ali drugo svetovno vojno, razumeti, da utegnem izginiti, če se ne bom pobagal za svojega bližnjega in s tem – za sebe.

Kot bi se pradavna istrska delitev na Kraljevce (»Auštrijake«) in Benečane (»Latine«) – že levila v kontinentalno: Kraljevci prek Alp, Benečani na Mediteran. Mi pa, kot bi še vedno rabili gospodarje ...

INTERVJU - Slovenska pesnica Barbara Korun

»Brez poezije se ne naredi upreti plenjenju in vsespološni izpraznjener«

TRST - V manjši sobici v prvem nadstropju Ljudskega doma na Pončani domuje tudi kulturno društvo, ki nosi ime po furlanski fotografiji Tini Modotti. Tu Adriana Giacchetti in Gianluca Paciucci občasno prirejata srečanja za pesniške sladokusce. Pred nekaj mesecih sta na primer gostila Agneto Falk in Jacka Hirschmana, v sredo pa Barbaro Korun. V Ljubljani rojena pesnica, eseistka in kritičarka se je v Trstu ustavila ob povratku s krajše turneje po južni Italiji, kjer je na povabilo Hlše poezije iz Salerna predstavljala dvojezično zbirko *Voglio parlare di te notte, Monologhi - Hočem o tebi noč, Monologhi*. Tako kot v Potenzi, Salernu in Cosenzi, je tudi v Trstu promovirala pesmi, ki jih je v italijanščino prevedla Jolka Milič. Zato se je nainj pogovor zatrl pri prevodih.

Kakšen odnos imate s prevajalcem? Ste med tistimi, ki zagovarjajo strogo, skoraj dobesedno prevajanje, ali imate radi bolj prosti prepesnitve v drugi jezik?

To, kar moram narediti, da je prevod dober, je, da pesem funkcioniira v ciljnem jeziku. Kar je po mojem važnejše kot to, da si dobeseden. Zvok je včasih pomembnejši od pomena, kar narediš ritmično zvočno, ima večjo vrednost dojema kot besedni pomen. Moram reči, da vse prevajalce izredno spoštujem, ker vem, kako je to delo strašno težko in kako mora biti pri njem strahovito soustvarjen. Včasih se enostavno ujameš s pesmijo oziroma pesnikom, včasih pa pač ne in lahko narediš čisto korekten prevod, ki bo v redu, ne bo pa nič posebnega. Pri vseh tujih jezikih, vključno z angleščino, ki jo kar dobro govorim, sem zelo negotova. Samo slovenščino tako obvladam, da se mi zdi, da druga ob drugo, tako da se marsikdo veliko pojavlja.

Veljate za družbeno angažirano pesnico, kakšno vlogo lahko pesniki in poezija odigra v današnjem času?

Odločila sem se, da se v splošne resnice spuščala, lahko pa govorim o sebi. Sitna begunci me je močno prizadela. Od vsega sem angažirana, ne samo zato, ker se mi zdi, da moreš zapreti vrat pred nekom, ki potrebuje ampak zato, ker se mi zdi, da smo na istem.

Begunci in tisti, ki smo podplačani, generaciji Slovencev, ki jim politiki nonšalantno pojdite v svet in si dobite službo, namesto ustvarjali doma pogoje za to ... Tisti vladajoči dejajo javni denar, so tudi tisti, ki so sprožili v so tisti, ki zapirajo vrata in se trudijo napraviti zmedo in strah, ker se tako z ljudmi manipulira, ker so potem negotovi in pripeljati v nemogočih pogojih, kot moja sinova, lata po 12 ur za mizerno plačo.

Cele generacije sploh nimajo možnost stojno življene, ženske z diplomami so nezne in doma, po svoje se vračamo v 19. sto-

vladam vse podpomene, jaz temu rečem alikvotne tone oziroma alikvotne pomene, da jezik res napolnjuje vse moje bivanjske prostore. V drugih jezikih pa sem negotova, zato samo upam ... in zaučam prevajalcem.

Prvo zbirko ste izdali relativno pozno, pri 36 letih. Kako ste začeli pisati?

Jezikovno dušo sem očitno imela že kot otrok. Pisala sem v osnovni šoli, dobila sem tudi neke nagrade. Nekaj je bilo skozi, je pa res, da sem se družbeno, kot človek, oblikovala skozi poezijo: v zgodnjih najstnješih letih najprej preko romanov Dostojevskega in Meša Selimovića, potem pa preko poezije.

Že nekaj let v Ljubljani prirejate zanimiv niz Pesnice o pesnicah. Imate občutek, da so slovenske pesnice zapostavljene in da si vidljivost lahko dajo le same?

Ta pobuda je nastala spontano, ko je Nataša Velikonja, slovenska pesnica in ležbična aktivistka, nagovorila deset nas pesnic, kolegic, da ji napišemo priporočilno pismo, ker so ji spet zavrnili podaljšanje statusa za samozaposlene v kulturi, češ, da ni dovolj poznana. Ona pa ni samo dobra pesnica, ampak vsestranska avtorica, prevajalka ... članke piše, je zelo angažirana in ogromno dela. Samo, da to dela za svojo skupino, hoče ostati v getu, tam se počuti varna, kot sama pravi. Zavrnili so ji in ob tem se nas je zbral 13, napisale smo pismo, se podpisale in ob tem ugotovile, da ne glede na to, da je bilo med nami 10 doktoric znanosti, ima vsaka podobne težave z osnovno socialno prepoznavnostjo. Kje so še kakšne nagrade! In potem smo govorile tudi o slabih recepcijah, da je na primer o Nataši Velikonja malo napisano. In smo ugotovile, da si lahko same ustvarimo recepcionski prostor. Govorile smo tudi o nagradi, ki naj bi jo ustanovile in rodila se je ideja, da bi jo znotraj Pena. S kolegicami smo predlagale šest pesnic za nove članice slovenskega Pena in vse so zavrnili. Dr. Tajo Kramberger, ki ima 20 knjig znanosti in 10 knjig poezije, so zavrnili kot neprimerno. Pa še vse druge. Iz ježe nad šovinizmom slovenskega centra PEN sem odstopila. Nekatere pa so nadaljevale in ustanovile nagrado MIRA, ki jo je kot prva prejela Jolka Milič, ki smo jo tudi mi predlagale.

S čim se pa sedaj ukvarjate?

Pripravljam, novo zbirko, med močnimi. Včasih čutim, kako je poezija močna gola baba, kot so goli možje ob reki Gangi, majo ničesar. Ministrstvo in družba mi pa gačata. Veliko dela je, to delo je grozljivo po nega denarja, moraš ogromno narediti, da ogromno dodatnega dela. Grozljivka. Da nekaj o tem, kako je vse komplikirano, da je pa pomembnejši ... To, da v resnicni nikogar nima, ga, to vidiš že iz birokratskega odnosa.

Na intimnem nivoju lahko poezija človeka pretrese, v družbenem smislu pa je zelo šibka.

celo to, da so v Sloveniji otroci lačni! To je šek, to je pa sramota, da se lahko vsi pogrešata, s Cerarjem na čelu. Strahovito. To se ne lo dogajati. Zato zmeraj bolj skušam skozi in ob vsaki priložnosti, tudi v tem intervju, zoriti na te stvari. Ali bo iz tega kaj ali ne, in to končno ni moja stvar, ker sem jaz le ljudi. Da lahko to idejo prenašam naprej, zelo hvaležna.

Omenili ste samozaposlene v kulturi in v poeziji mogoče preživet.

Ravno sem zaključila intervju z Lito v katerem pišem točno o tem. Očitno želim, da se ji odpreš, te res preoblikuje, dobesedno. Včasih čutim, kako je poezija močna, lahko človeka na intimnem nivoju pretresi, se ji odpreš, te res preoblikuje, dobesedno. Benem smislu pa je zelo šibka, zgleda nekogar, butičnega, nepomembnega, čeprav je ne verjamem. Producija smisla je v poeziji brez tega nimamo nič, da se brez nje ne možemo upreti plenjenju, ki smo mu priča, vse izpraznjenosti, proizvodnji smeti ...

Poljanka

GLEDALIŠČE - Nova premiera SNG Nova Gorica
Ljubezen do bližnjega
... ali le do sebe?

Novo domačo produkcijo Ljubezen do bližnjega režija Jernej Lorenca

SNG NOVA GORICA

NOVA GORICA - Po Kralju Ubuju, ki je po uprizoritvi v Drami SNG v Ljubljani izvral veliko nasprotujočih si mnenj, pomislek in ocen - od navdušujočih hvalnic do popolnoma od-klonilnih stališč -, se je režiser Jernej Lorenca lotil novega projekta, ki pa tokrat najbrž ne bo sprožil prav veliko navzkržnih pogledov. Če je Ubu presenetil s svojo neposrednostjo in nenavadnostjo ter izoblikoval občutje, ki ga je igra s svojo zafrkljivo in humorno provokacijo ter desakralizacijo vsega udejanjila pred sto in več leti, je Ljubezen do bližnjega v SNG Nova Gorica celo nadgraditvena radikalizacija nekaterih trenutnih naravnosti v slovenskem gledališču. Je skoraj šolski izraz tako imenovane post-drame, ki za svoje izrekanje ne potrebuje avtorja v klasičnem smislu in če se reže vendorle znajde na žaru režiserjevega navdilha, je le izhodišče, nič hudega sluteči ponudnik motiva, za njegovo (režiserjevo) estetsko pojmovanje teatra. Pa tudi scenografija, ne le avtor, ni potrebna, saj se postdrama dogaja veči-

noma na in v odprtih odrskih prostorih brez vsakršne opreme in če ta vendorle je, je povsem minimalistična, neopazna in neodločajoča.

Besedila in vse, kar je povezano z besedo, so rezultanta trdega dela režiserja in njegove ekipe ter igralcev, ki sami oblikujejo sporočilo in ga posledično seveda tudi »zaigrajo«, sledič dramaturški rdeči niti in njenemu branju sodobnosti, v katero je pahnjen človek s svojim bojem za preživetje in izpoveduje lastne, individualne bolečine in frustracije, ki naj bi prerasle v splošnost, univerzalnost in katarzično samospaševanje. Poenostavljen: gre za nekakšen neokolektivizem, seveda ne v družbenem ali političnem smislu, marveč na ravni duhovnosti in estetskega čutenja, ki vodi v odgovorno preobrazbo človekovega skupinskega ega. Je to sploh mogoče?

Novogoriška premiera Ljubezen do bližnjega govori o (ne)sprejemanju in (ne)dajanju ljubezni, o bolečih zarezah iz otroštva, ki si jih človek vleče v sebi

v starost kot neizbrisno rano in zaznamovanost, o človekovih krhkostih in željah, o neuresničenem hrepenenju, a tudi o egoizmu in nezmožnosti deliti ljubezenske, čustvene, ponotranjene iskre z drugim in z drugimi. Pred očmi se nam zarisuje družba, ki je obsojena na samost in brezbrižnost, ni videti ne ljubezenske ne socialne solidarnosti. Družba brez vzorov in vzorcev, v kateri so tudi zahvale le dolžnostna gesta, ki jo narekuje racionalna shematičacija, ne pa toplina, družba, v kateri je ljubezen le naštevanje posedujočih partnerjev in partneric. Igralci v tem in pri tem nimajo nikakršnih preoblek, ne igrajo koga drugega, marveč sami sebe (nastopajo Ana Facchini, Kristijan Guček, Peter Harl, Gorazd Jakomini, Maja Nemeč, Miha Nemeč, Matija Rupel, Marjuta Slamič, Žiga Saksida, Vesna Vončina, Vladimir Hmeljak), v predstavi zato ne prihaja do dramatičnih antagonističnih tenzij, je le gib izpovedi, ki večinoma vodi in nasilni dogovor, celo v telesno surovost, da ne govorimo o grobem nagonjanju, ki se ne more izogniti omembam moškega ali ženskega spolovila, fuka in podobnega, kar je v slovenskem gledališču sedaj že praksa, kot da bi odrski deski brez takih »realističnih sočnosti« in podčrtane spolnosti ne mogle živeti, da ne govorimo o goloti in aktih, ki se zdijo prej nepotrebljiva »osupljajoča« mašila kot pa predstavam funkcionalni elementi. Tak prenos realnega življenja (tudi na ravni govora, ko pravopisna slovenščina hudo trpi) in izražanja na oder, če za to gre?, ne zdrži niti na metaforični širini.

Ljubezen do bližnjega v režiji Jerneja Lorenca in dramaturškem branju Matica Starine (scenograf Branko Hojnik, kostumografinja Belinda Radulović, koreograf Gregor Luštek, avtor glasbe Branko Rožman) se na tej poštadramski poti dokazuje z neposrednim nagovarjanjem občinstva s solističnimi tiradami nastopajočih, ki konec končev dialogirajo le sami s sabo in pripovedujejo zgodbe auditoriju, odrska dinamika pa kot da zdrkne mimo ostalih igralskih pojavnosti, besede in gib se drugih na odru skorajda ne dotakneta, interakcija je le na relaciji trenutno govorčega in dvorane. S tem predstava dosega vendorle večplastne povedne učinke, ki se lahko zaznamujuče dotaknejo naših zavesti. Upriporitev odpira še vrsto drugih izzivalnih vprašanj o poteh slovenske gledališke umetnosti in njenih estetsko-interpretativnih nivojih. Udeležence novogoriškega gledališkega srečanja, ki se s podobnimi teoretičnimi zagatami ne ukvarjajo, pa je pustila dokaj mlačne.

Marij Čuk

Hannah Arendt poroča o sojenju Eichmannu
Jeruzalem, Izrael, maj 1962

Za to poezija ne zadostuje.
Več tisoč strani poročil.
Vsaka beseda ima pred sabo ime.
Vsako ime je človek: telo in duh.
Vsakdo naj odgovarja za to,
kar je rekel, kar je storil.
Ne pred Bogom, pred ljudmi.
Pred sodniki.

Tu ni prostora za poezijo.
Vrstijo se paragrafi, pravila, člen
za členom. Zakoni, ustave,
resolucije, amandmaji.
Obupen poskus – edini, ki šteje –
zagledati zlo, ga povezati z imenom,
ime z osebo, osebo postaviti pred sodišče.
Potprežljivo slediti vsaki vijugi črk,
ne da bi izgubili smisel izpred oči.
Pozabiti na lastno bolečino.
Omejiti zlo. Samo to.

Ne, poezija ne zadostuje.
A prav ona je vir luči,
ki zmore zlo napraviti vidno.
Le zaradi njene natančnosti
zmorem ločiti sloje
osebne in obče resničnosti,
slediti neznanski navidezni
povezanosti vzrokov in posledic.

Razpadli so mi vsi sistemi pravičnosti.
Razpadel mi je jezik.
Sestavljam ga nazaj,
potprežljivo, natančno,
stran za stranjo, stran za stranjo.
Tudi brez jezika
znam biti pri sebi.
Brazgotina v jeziku
mi služi,
pričuje čuječno.
Ves čas, ko pišem,
mi prišepetava
nasprotno, uničujoče nesmisle,
razbrzdane igre besed
in usod, vse vrste nemožnosti;
z divjo, nezaustavljuivo močjo
mi trga resnico iz rok
in mi jo vrača isto, a spremenjeno:
s senco, neizmerljivo, globoko
in trepetajočo,
ki stvarem šele daje obliko,
dejanjem pomen.

Barbara Korun, Hočem o tebi noč - Monologi,
Multimedia edizioni, Salerno, 2013

FIRENCE - V 87. letu starosti

Umrl je Paolo Poli

Bil je eden največjih italijanskih gledaliških igralcev - Nastopil je tudi v Trstu

Paolo Poli na
gledališkem
odru

FIRENCE - V 87. letu starosti je sinoč umrl znani igralec in umetnik Paolo Poli. Bil je eden izmed največjih in najpomembnejših italijanskih gledaliških igralcev, poleg tega je nastopal tudi v televizijskih oddajah in igrah ter filmih. Poli se je rodil 23. maja leta 1929, diplomiral je iz francoske književnosti in se začel ukvarjati z gledališčem v 50. letih. Večkrat je nastopal tudi v Trstu: nazadnje v Bobbiovi dvorani v okviru abonomajskega sporeda Contrade s predstavo Il mare, v kateri je v zanj značilnem slogu zbral nekaj odlomkov iz del italijanske pisateljice Anne Marie Ortese in jih dopolnil s popevkami in melodijami.

EVROPSKA UNIJA - Trdnjava brez zidov

Od Gadafija do Erdoganja

piše Iztok Mirošič,
veleposlanik in nekdanji
slovenski ambasador v Italiji

Evropska unija se danes srečuje z verjetno največjim izzivom od njene obstoja – migrantsko krizo. V kolikor je ne bo ustrezno rešila, zna prav ta, politično veliko bolj resna motnja celo od evro-dolžniške krize, če že ne ogroziti samega njenega obstoja pa sprožiti njeno temeljito politično preoblikovanje (močan vpliv na Brexit, vzpon populizmov in ksenofobije, suspenzi Schengenskega sporazuma na notranjih mejah in pravice do svobode gibanja državljanov...). Problematika migrantov, ki iz perifernih območij in kontinentov iščejo varnost, predvsem pa boljše življenje v Evropski uniji, za samo skupnost ni nova. Novo je spoznanje, da mora Unija, po intenzivnosti problema v zadnjem desetletju, ko so se posamezne članice ob pomanjkanju solidarnosti in razumevanja ostalih članic s problemom bolj ali manj uspešno spopadale same, oblikovati učinkovito skupno priseljensko in azilno politiko. Dosedanje rešitve na ravnini skupnosti, vključno z Dublinsko konvencijo in suspenzi schengenske zakonodaje, v primeru množičnih tokov migrantov in beguncov očitno ne delujejo več in celo ogrožajo temeljno svoboščino svobodnega pretoka državljanov med članicami. Posamezne članice so prepričene improvizaciji in ad hoc reševanju migrantskega pojava. Situacija na terenu prehiteva sprejemanje sklepov evropskih institucij. Rešitve v nuji so

Situacija na terenu prehiteva sprejemanje sklepov evropskih institucij

lahko celo v nasprotju z evropsko azilno zakonodajo in mednarodnim pravom. Predvsem pa odklanjajo humano in civilizacijsko sočutje do beguncev, h kateremu poziva tudi papež v svetem letu usmiljenja.

Odziv na krizo je demonstriral popolno odsotnost medsebojnega zaupanja, solidarnosti, kolektivne akcije, skupne zunanje in varnostne politike in strateške ambicije Evropske unije kot bi jo zahtevala situacija. Evropa bo, kot trajni magnet, morala, če želi dejansko ohraniti vlogo globalnega igralca, oblikovati efektivno politiko in zakonodajo reguliranega vstopa (delovnih) migrantov in beguncov na svoj teritorij skupaj z učinkovitim varovanjem zunanjih meja. Evropski svet je že podal smernice, ki pa se v praksi uresničujejo prepočasi in z odporem posameznih članic. Več kot jasno je, da unija dolgoročno in strateško ne more prepustiti zagotavljanja svojih strateških, varnostnih in imigracijskih interesov posamičnim aktivnostim članic in sporazumom s tretjimi državami nečlanicami ali celo njihovim voditeljem osebno.

To kaže že praksa dogovarjanja z mediteranskimi migrantskimi valovi soočene Italije z Gadafjevo Libijo. Gadafij je že leta 2010 ob obisku v Italiji dejal, da bi EU morala plačati najmanj 5 mrd EUR na leto, da bi »ustavil ilegalne afriške migracije« in preprečil nastanek »crne Evrope«. Podobno pričakuje danes Erdogan. Vse do dan Današnjega, Evropa resnega in nujnega soočenja z masovnim pritokom mi-

Italijanska vojska med reševalno akcijo v Sredozemskem morju pred Libijo

ANSA

grantov po Balkanski poti, kljub opozorilom, ni razumela. V nuji ponavlja napake eksternalizacije nadzora migracij in »zavračalnih« (push-back) faktorjev za mediteranske migracije s težko uresničljivimi (nerealističnimi?) dogovori s tretjimi državami. Iz dosedanjih lekcij in kopiranja obvladovanja migracij iz severne Afrike na tiste iz Bližnjega Vzhoda se ni dosti naučila. Begunci želi le odložiti v tretje države – Libijo in Turčijo.

Evropa brez skupne migrantske politike in osamljena Italija

Italija, soočena z množičnim mediteranskim migracijskim valom iz Libije, je že pod vladom Berlusconija začela s t.i.m. odvračalno (push-back) migrantsko politiko. Berlusconi je z libijskim voditeljem Gadafijem leta 2008 v Bengaziju sklenil Sporazum o prijateljstvu in sodelovanju med Italijo in Libijo, ki govoriti tudi o sodelovanju pri zatiranju ilegalnih migracij iz severne Afrike v Italijo (predvsem iz Etiopije, Eritreje, Egipta, Somalije in Suda, tudi Bangladeša in Filipinov) s kontrolo libijskih meja in omejevanjem begunskega vala iz držav izvora. Gadafij je migracije pogosto uporabljal kot grožnjo in politično orodje za manipuliranje Europejcev za podporo svojemu avtoritarnemu

aparatu ne glede na množične kršitve človekovih pravic in mednarodnih sporazumov. Številni kritiki sporazuma so navajali, da, ob italijanskih investicijah v Libijo v višini 5 mrd USD, sporazum krši človekove, migrantske in begunske pravice ter da je iskalcem azila onemogočil možnost iskanja azila pred preganjanjem. Podvrgel naj bi jih neskončnemu pridržanju v nečloveških Gadafijevih begunskih centrih. Šlo naj bi za nevzdržno trgovanje z migrantmi kot potrošnim blagom. Italija naj bi sporazum celo omogočila, da begunci prisilno vrne in odloži v Libiji ter se tako izogne mednarodnim obveznostim. V osnovi Libija sploh ne bi mogla postati partner v takih migrantski politiki, saj ni podpisnica Ženevske konvencije o zaščiti beguncov 1951 in nima domače azilne zakonodaje. Predvsem pa Libija ni varna tretja država za begunce, saj so življena beguncev v njej ogrožena, begunci pa podvrženi vračanju v države izvora in pregnanju.

Evropsko sodišče za človekove pravice (ESČP) je italijansko »zavračalno« migrantsko politiko na osnovi Berlusconijevih sporazumov leta 2012 zavrnilo kot kršitev načela »nezavračanja« (nonrefoulement) beguncev. Italijo je obsodilo zaradi prisilne množične deportacije beguncov na morju v Libijo brez možnosti, da zaprosijo za azil. Sodišče je obsodilo

kršitve mednarodnega prava o človekovih pravicah, čeprav se je Italija sklicevala na EU načela za kontrolo ilegalnih migracij na osnovi partnerstva z državami izvora in tranzita migrantov. Presodilo je, da Libija ne more veljati za varno tretjo državo in zato je vračanje vanjo nedovoljeno. Beguncem, ki so tožili, je morala Italija izplačati denarno odškodnino.

Tudi po padcu Gadafija, Italija z vladom Maria Montija migrantske politike, kljub razsodbi ESČP, ni bistveno spremenila oziroma je z njo nadaljevala. Z novimi oblastmi v Tripoliju je sklenila »Deklaracijo iz Tripolija« glede vzpostavitve sprejemnih centrov v Libiji, varovanja kopenskih in morskih meja... ob sicer spoštovanju človekovih pravic. Zavračanju beguncov na morju deklaracija omeni le posredno z referenco na dosedanje bilateralne sporazume, opredeljuje pa program prostovoljnega vračanja in repatriacije nelegalnih migrantov s sodelovanjem IOM. Obe državi naj bi v aktivnostih z migrantmi sicer spoštovale človekove pravice. Po mnenju kritikov, naj bi Italija glede migrantov in spoštovanja humanitarnega prava s tem ponovila napake iz preteklosti, saj Libija ni in ne more biti obravnavana kot »varna država« za begunce. Amnesty International je Italijo celo pozval, naj umakne vse sporazume z Libijo glede protipravne kontrole migracij.

Vlada Enrica Lette je skušala v času masovnih migrantskih valov EU opozoriti na nevzdržnost migrantskih valov iz Afrike v Italijo (EU), potrebo po razumevanju in solidarnosti, težave z izvajanjem Dublinske konvencije in skupni evropski akciji. V ta namen je decembra 2013 lansirala tudi pomorsko operacijo Mare Nostrum, a je naletela na nerazumevanje preostale Evropske unije. Simbo-

Evropsko sodišče za človekove pravice večkrat obsodilo italijansko migrantsko politiko

lično, a z močnim političnim sporocilom razumevanja in evropske solidarnosti glede urgentnosti problema ter potrebe po evropskem ukrepanju, se ji je edina v operaciji pridružila leta Slovence s svojo ladjo Triglav. Daneski dogodki potrjujejo pravilnost razumevanja in aktivnosti Slovenije.

Da gre res za evropski problem je Unija razumela še s Frontexovo operacijo Triton za reševanje beguncev v Mediteranu, v kateri so deluje petnajst evropskih držav članic in nečlanic EU. Vlada Mattea Renzia je na evropsko mizo odločno postavila zahtevo po reviziji Dublinskih pravil, po katerih je za azil

Grški Idomeni je postal simbol trpljenja prebežnikov

ANS

beguncev odgovorna država prvega vstopa, ter evropski solidarnosti in delitvi bremen z relokacijo beguncov. ... Italija je imela prav in ostala Evropa ni imela..... Od prvega dne smo dejali, da je čas za spremembo EU politike glede begunske krize.... Odgovor Evrope niso zadostni., je dejal premier Renzi v italijanskem parlamentu. Predloge za revizijo Dublina naj bi Evropska komisija Evropskemu svetu posredovala prav 18. marca letos. Renzi je opozoril, da je vzpostavljanje mejnih kontrol na notranjih mejah in suspendz Schengena videti kot vzpostavljanje nove nedopustne delitve na severno (Alpe) in južno (Balkan) - Mediteransko Evropo. Zahteval je okrepitev varovanja zunanjih meja EU, danes razmišlja tudi o vojaško tehnični misiji v Libiji. Ob ukinitvi Schengna bi namreč Italija in Grčija ostali v pasti kot osamljena pomola za vse begunce v Mediteranu. Renzi je ostro kritiziral zlasti višegradske države zaradi enostranskega zapiranja meja in pomanjkanja evropske kooperativnosti z zavračanjem begunskih kvot, ki jih je predlagala Evropska komisija, podprla ga je tudi kanclerka Merkel. Za navedene države je celo predlagal zmanjšanje kohezijskih sredstev v naslednji finančni perspektivi ter sestanek o koreninah in prihodnosti EU v Italiji. Strah pred begunci je vnesel razdore v Unijo.

Politika eksternalizacije kontro-

le migracij, ki jo je v dogоворih z Libijo, ob sicer popolni odsotnosti, nezmožnosti ter nesolidarnosti evropske politike, vodila predvsem Italija, se je izkazala za neuspešno in neučinkovito. Povzročila je celo razmah kriminalnih aktivnosti pri trgovjanju z ljudmi in begunci. Danes je tako politika v celoti nemogoča tudi zaradi kaosa, ki vlada v Libiji in manka osrednjega političnega akterja, ki bi mu njen izvajanje zaupali. Alžirija, glavni evropski zavezniček, nekdanje libijske vloge ne želi prevzeti. Težišče begunskih tokov v Evropo se je trenutno, zlasti s tokom iz Sirije, pre-

Ob ukinitvi schengna bi Italija in Grčija ostali v pasti kot osamljena pomola za vse begunce v Mediteranu

neslo iz osrednjega na vzhodno Sredozemlje - na bližnji Vzhod, Turčijo, Grčijo in Balkan.

Gadafijev duh nad evropsko begunsko krizo

Turčija je postala primarna vstopna točka za sto tisoč beguncev na poti v Evropo, kot je bila in je Libija vstopna točka predvsem za Afričane. Italija in Evropa danes v kaot-

čni Libiji ne moreta več računati na močnega akterja, ki bi zavrl migrantiske tokove - diktatorja Gadafija. Po mnenju nekaterih so mu nekdaj »plačevali, da se jim ne bi bilo treba ukvarjati z beguncem«. Tako točko moči pa EU, predvsem pa kanclerka Merkel, v danes skrajni sili išče v kandidatki za evropsko članstvo Turčiji - predvsem v osebi vse močnejšega, tudi autoritarnega turškega predsednika Erdogan. Kot nekoč Gadafi, tudi Erdogan zahteva od EU finančne in druge pomembne koncesije v zameno za zaustavitev množičnega vala beguncev v EU, Grčijo. Sama tehnologija, »trgovina« dogovarjanja za zajezitev nelegalnih migracij močno spominja na tisto z Libijo, za katero je ESCP, zaradi prisilnih množičnih vračanj beguncev, že ugotovilo, da je nezakonita in krši mednarodno humanitarno pravo. Ali bodo sporazumi tokrat uspešnejši, predvsem pa zakoniti? Vloge so danes obrnjene - namesto nareka EU kandidatki za članstvo, kandidatka diktatora pogoje EU. EU je bila celo prisiljena spremeniti politiko do Turčije ravnno v času, ko Erdogan po svoje ureja politične, sodne in medijske svobodne. Osnutek begunskega načrta in dogovora EU s članico NATO in EU kandidatko Turčijo, ki naj bi »out-source-al« uravnavanje evropskega begunskega problema, je, čeprav z namenom ureditve dostopa beguncev do Evrope, enostaven hkrati pa potencialno pravno in politično eksploziven.

Pravni problem je predvsem

njegov temelj - kolektivno oziroma množično prisilno vračanje migrantov, brez možnosti, da zaprosijo za obravnavo za azil na grških otokih. To so že ugotovili predstavniki OZN. Gre za kršitev temeljnega humanitarnega in azilnega prava, človekovih pravic ter načela nezavračanja sprejema beguncev in vračanja v nevarne države - »nonrefoulement«. V EU ni enotnosti ali je Turčija sploh varna tretja država za begunce. Pomembno glede koncepta varne tretje države, v katero bi vračali migrante, je, da je Turčija veljavnost Ženevske konvencije o beguncih 1951 in univerzalno načelo nezavračanja geografsko omejila le na begunce iz držav članic Svetega Evrope. Ostalim lahko nudi le začasno zaščito brez integracije v družbo. Odpravo geografske omejitve je EU priporočila Turčiji že v Pristopnem partnerstvu. Amnesty International je zato dogovor EU-Turčija označil kot »poljub smrti«. Po mnenju pravnikov migracij bi dogovor težko preživel presojo ESCP.

Politično dogovor pomeni odprtje pravne poti za azil in programa za množično preseljevanje sirskega beguncem v EU v zameno za turški pristanek sprejema množično vrnjenih beguncev. Problemi v državah članicah EU z izvajanjem že dogovorjene preselitve beguncev iz Italije in Grčije s sprememnimi kvotami kažejo, da bi to lahko bil eksplozivni koncept v mnogih članicah. Tudi zadnje deželne volitve v Nemčiji in padec vladajoče CDU kažejo, da niti Nemci niso brez težav glede teme. Prepričati članice, tudi nemške »koalicije voljnih«, bo težka naloga. Načrt naj bi pripravil predsednik Evropskega sveta Tusk. Za predsednika Erdogana je v dogovoru najpoplombnejša vizna liberalizacija za turške državljane. To je njegova volilna politična zmagovalna karta. Kot je za mnoge evropske vodje lahko volilni politični poraz, kar lahko ogrozi dogovor. Namesto polne vizne liberalizacije naj bi Turkom podelili schengenske vizume. Francija ima namreč predsedniške volitve naslednje leto. Ankara želi skozi dogovor doseči tudi pospešek pogajanja o članstvu v EU, kar pa bo, čeprav gre bolj za simbolično-politično gesto, trd oreh za Ciper, ki želi turško priznanje vlade v Nikoziji. Na velike težave zna naleteti dogovor tudi pri praktičnem izvajaju množičnega vračanja migrantov. Seliti ljudi proti njihovi volji je izjemno težko, še posebej, če so za pot do grških otokov tihotapcem že plačali velike vsote in tvegali svoje življenje. Evropski voditelji morajo biti pripravljeni na »grde prizore« in pravne postopke vrnjenih zaradi pravno vprašljivih osnov vračanja. In kot Gadafi je tudi Erdogan dobil tudi evropske milijarde evrov za sodelovanje.

Evropa potrebuje skupno azilno in migrantsko politiko ter učinkovito globalno strategijo skupne zunanje in varnostne politike

Migrantska kriza je pred Evropsko unijo postavila verjetno največji iziv v zgodovini. Odziv je pokazal na popolno pomanjkanje solidarnosti in strateškega pogleda. Unija in njene članice od poskusov eksternalizacije upravljanja migrantskih tokov in »push back« faktorjev z Gadafijem, ki so se končali neuspešno in s kršitvijo človekovih pravic, ni na-

redila resnih strateških razmislekov in dejanj. Tudi njen zadnji odziv v dogovoru z Erdoganovo Turčijo, ki se še vedno utegne končati podobno kot libijski, je bolj ad hoc odziv na konkretno nujno situacijo, na katero EU ni bila pripravljena, kot plod strateškega delovanja. Nosi velike podobnosti sporazumov z Gadafijem, ki so kršili človekove pravice. Pri tem so se v realpolitiki nevarno izgubile temeljne vrednote EU, kot so humanost, sočutje ter skupnost utemeljena na pravu in spoštovanju mednarodnega (humanitarnega) prava ter temeljnih človekovih pravic. Na mornju in kopnem. Neustrezne aktivnosti so vodile v dvig populističnih gibanj v Evropi in motnje temeljne svobodne - svobodnega pretoka državljanov v schengenskem območju.

Evrropski pakt s Turčijo je lahko nepopoln in predmet nestrinjanja, a je v tem trenutku verjetno neizogiben. Tudi za obstoj same Unije in delovanje schengena. Potrebno ga je dobro pravno, diplomatsko in politično še enkrat pretehati ter vanj vključiti tudi IOM in UNHCR. Pripraviti bi morali evropski načrt integracije ali repatriacije beguncev po koncu kriznih situacij. Turčijo bi morali pozvati k celovitemu pristopu k ženevski konvenciji o beguncih.

Pakt s Trčijo je lahko nepopoln in predmet nestrinjanja, a je v tem trenutku verjetno neizogiben

Neuspeh pakta vodi, ob zaprti Balkanski poti, v humanitarno katastrofo slepe ulice v Grčiji in povečanje kriminalnih in tihotapskih aktivnosti. To bi bil hud madež na evropskem ugledu. Dolgoročne rešitve so lahko le na evropski ravni, z delitvijo bremen, saj se migrantske poti lahko vedno spremenijo. EU si ne more dovoliti novih delitev med severno in mediteransko Evropo. Unija mora nemudoma začeti delači na skupni azilni in migrantski strategiji in politiki (po vzoru priseljenske politike ZDA), ki sta ključni politiki uspešne skupnosti, za kakršno skupnost v svetu velja. Potrebne bodo spremembe Dublinske konvencije v primeru množičnih migrantskih tokov. Oblikovati mora učinkovito obalno in mejno stražo za strateški nadzor svojih skupnih zunanjih meja, ki je glede varnosti ne bodo postavljeni v odvisni položaj do tretjih držav. Ti dve politiki bi morali biti pomembeni del pravkar prenavljajoče se globalne zunanjepolitične in varnostne strategije EU, ki opredeljuje skupnost kot globalnega igralca. Prav zato bi moral postati Evropska zunanja služba in diplomacija pod vodstvom Mogherinijeve, veliko bolj aktivna in vidna na posameznih kriznih žariščih v neposredni soseščini Unije, predvsem Bližnjem Vzhodu, s pobudami za mednarodni nadzorom premirja in varnimi conami. Pa tudi v vedno krhki severni Afriki. Nova evropska zunanjepolitična strategija bi se moralna bolj usmeriti v večje sodelovanje z nevladnimi in lokalnimi dejavniki na kriznih območjih ter razviti novi koncept hibridnega miru. Migrantski in begunski tokovi v Unijo namreč v kratkem ne bodo presahnili. So globalni iziv, tesno povezan z globalnim varnostnim in razvojnim momentom. Še posebej Severna Afrika, ki je trenutno v ozadju, ostaja kontinent vrenja. Slovenija ima pri tem in skupnih naporih svoj del odgovornosti!

SLOVENIJA TA TEDEN

Išče se upravitelj poltretje milijarde evrov

DARJA KOCBEK

Medtem ko je levosredinska vlada Mira Cerarja zdravstveno reformo uvrstila med najpomembnejše naloge v letošnjem nacionalnem reformnem programu, ki ga mora do sredine aprila poslati evropski komisiji v Bruselj, si koalične stranke utegnijo že drugič v letu dni skočiti v lase pri imenovanju generalnega direktorja ZZZS. Ta zavod je kot javna zdravstvena blagajna, ki na leto obrne 2,5 milijarde evrov, ena ključnih ustanov na področju zdravstva.

Kandidat za že tretji mandat na čelu te blagajne je Samo Fakin. Da njegovemu imenovanju nasprotujejo, so do zdaj jasno povedali v stranki predsednika vlade SMC. Po njihovem prepričanju za izpeljavo zdravstvene reforme potrebujejo drugega sogovornika. »Ta hip ne vidim druge rešitve, kot da vztrajamo pri tem stališču, bo pa opravljen premislek in bomo videli, če lahko Fakin ponudi kaj novega,« je v tem tednu v pogovoru za Radio Slovenija dejal Miro Cerar.

Medtem ko so v SMC lani kot kandidata za generalnega direktorja podprili direktorja področja za finance in računovodstvo v ZZZS Janka Štoka, letos kandidata, ki bi imel možnost za imenovanje, SMC očitno še vedno nima. Cerar je namreč dejal, da kadri, ki bi bili sposobni prevzeti najgovornejše funkcije v državi, obstajajo, a jih je k temu težko pritegniti, hkrati so mnogi »okuženi že samo s tem, da so v preteklosti bili v nekem sistemu«. Predsednik vlade se zato zavzema, da bi na posameznike in njihovo preteklo delo gledali individualno. Očitno imajo v SMC pripravljenega nekoga, za katerega vedo, da bi ga moralni zaradi »okužbe iz preteklosti« umakniti, če bi ga predlagali.

Na letošnji javni razpis za generalnega direktorja ZZZS, ki je bil objavljen januarja, se je poleg Fakina prijavil še sekretar in škola za javni sektor Igor Klinar. Upravni odbor ZZZS skupščini enako kot lani predlaga, naj potrdi Fakin. Toda zadnjo besedo pri imenovanju generalnega direktorja ZZZS ima državni zbor, kjer Fakin lani ni dobil zadostne podpore za imenovanje. Da bi ga tokrat podprli so povedali le socialni demokrati (SD), ki so najmanjša koalična stranka. »Tiste stranke, ki so mislile, da lahko pripeljejo novega in boljseg človeka, ga preprosto verjetno niso. Če bo Fakin prejel podporo skupščine, ga bomo v SD podprtli tudi v državnem zboru,« je napovedal vodja poslanske skupine SD Matjaž Han. V drugi največji koalični stranki, upokojenskem Desusu, se o podpori Fakinu še niso izrekli. Očitno še ugotavljajo, kako bi podporo oziroma nasprotovanje lahko v koaličnih pogajanjih najbolje unovčili.

Samo Fakin od sredine maja lani ZZZS vodi kot začasni generalni direktor, kar se v slovenski birokratski latovščini imenuje vršilec dolžnosti. Javna zdravstvena blagajna tako ima vodjo, a ta za opravljanje te funkcije nima polnih pooblastil. Brez generalnega direktorja ZZZS s polnimi pooblastili bo vlada zelo težko izvedla korenito zdravstveno reformo.

Po oceni uradnikov bruseljske evropske komisije nič manj pomembna v Sloveniji ni pokojinska reforma. Obe sta pravzaprav povezani, kajti Slovenija je članica EU, kjer se prebivalstvo najhitreje starja. S staranjem prebivalstva pa naravnajo izdatki tako za pokojnine kot za zdravstveno varstvo in starostno oskrbo, opozarjajo v Bruslju. Bolj kot o pokojinski reformi se v levosredinski vladni

postal dvojniki
KB Centra.
Trojico velja
še spomniti,
da pod isti
skupni ime-
novalec lahko

uvrstimo tudi Livia Semoliča, oba predsednika krovnih organizacij Rudija Pavšiča in Walterja Bandlja, prvega moža nepremičninske družbe Dom, ustanovljene v Trstu leta 1951, Dušana Koštuta in seveda tudi prvega moža nekdanje zgodbe o uspehu Borisa Perica.

Spoštovani goriški establishment, v vaših rokah imate škarje in platno manjšinske stvarnosti. Nepremičnine, finance, gospodarstvo in politično predstavništvo. Vse je pod vašo neposredno kontrolo in namesto kančka avtokritike, kajti zaradi vaših očitnih napak nastrada celotna manjšina, moramo še prenašati vaše jamranje? V blagajne manjšinske organiziranosti pričeka vsako leto približno 14 milijonov evrov prispevkov in če to vsoto pomožimo za 10 let, utonemo v morju denarja, a kljub temu se ta organiziranost stalno javno prerekra o medsebojni porazdelitvi teh sredstev. Ste se kdaj vprašali, kaj mislijo navadni ljudje o tem vašem obnašanju?

Stefano Ukmari, deželnji svetnik Ds

DARJA KOCBEK

RAVANCA - Zanimiva pobuda

V Reziji na ogled Čopove fotografije

Otvoritev razstave pokojnega slovenskega fotografa Jake Čopa v Reziji

RAVANCA - V sprejemnem centru Parka Julijskih predalp v Reziji je do 20. aprila na ogled razstava znanega slovenskega gorskega fotografa Jake Čopa (1911-2002). Razstavo si je mogoče ogledati vsak dan, razen ponedeljka, med 9. in 13. uro ter med 14. in 17. uro. Jaka Čop, ki je bil doma z Jesenic, je končal srednjo gostinsko šolo, kasneje pa se je zaposlil v jeseniški železarni, kjer je delal do upokojitve.

Iz ljubezni do gora, ki mu jo je vceplil njegov stric Joža Čop se je Jaka začel kasneje ukvarjati s planinsko fotografijo in postal član Skalašev, ki so na vrhunsko raven dvignili ne le slovenski alpinizem, ampak tudi umetniško fotografijo, gorniško literaturo in film. S časom je postal starosta slovenskih planinskih fotografov, ki je v času svojega življenja ustvaril ogromno fotografij slovenskih gora. Fotografije je izdal v več zelo uspešnih knjigah.

Smučar na Kaninu je imel srečo

BOVEC - Slovenski smučar, ki se je sam podal na turno smuko s Kanina, je imel izjemno srečo. Potem ko je nesrečno zapeljal proti globoki luknji in padel vanjo ter si pri tem zlomil zapestje in poškodoval nogo, je iz približno desetih metrov globine več ur kričal, upajoč, da ga bo kdo slišal. Zavedal se je, da so bile možnosti za to zelo majhne, saj je smučal sam in njegovega padca ni nihče videl, poročajo Primorske novice.

Po približno treh urah je po golem naključju nanj naletela Slovenka, 22-letna Lea Lazar iz Bovca se je na turno smuko po celcu podala v družbi očeta. »Čisto slučajno sva se ustavila ob eni od lukenj. Nedaleč stran sem v drugi luknji opazila, da iz nje štrlijo smuči. Z očetom sva takoj začela kričati,« nam je povedala v telefonskem pogovoru. Ko sta se prepričala, da je v luknji res ujet smučar, sta takoj poklicala na pomoci italijanske gorske reševalce. Ti so smučarja izvlekle iz vrzeli, ga oskrbeli in s helikopterjem odpeljali v bolnišnico.

PISMO UREDNIŠTVU

Vprašanja za organiziranost

Sandor Tence, eden najboljših in izkušenih novinarjev Primorskega dnevnika, si je po nedavnem srečanju pri marnih ustanov v Nabrežini argumenriran upal zapisati, da vre med Trstom in Gorico. Ni bilo treba dolgo čakati in se je nanj in na Primorski dnevnik usadal kritik in cenzure. Začela je gospa Kristina Knez, za njo se je oglasil Igor Komel in potem še Ace Mermolja. A ker je skupni imenovalec omenjene trojice zemljepisnega izvora in Tržačani zaraščeno molčimo, jim ob priliki javnost postavim nekaj vprašanj.

Knezova bi nam morala razložiti, zakaj je Dijaški dom v Trstu med boljšimi in uspešnimi manjšinskim ustavovami in z lastnimi sredstvi stalno širi svojo dejavnost, medtem ko Dijaški dom v Gorici stalno le nekam jamra in prosači. Igorja Komela, ki mi je ostal v spominu zaradi demagoškega govora na bazovski gmajni, bi vprašali, če si Goričani na račun vseh ostalih lahko privoščijo dve glasbeni šoli in dve gledališči in koliko vse to stane našo skupnost. Mermoljo, ki je zadnje čase postal prav izvedenec v nepremičinskem sektorju, pa bi vprašali, če bo Trgovski dom

TA TEDEN

EDINOST
SLOVENSKA POLITIČNA INSTITUTNA JEDINSTVO ZA PRIMOREK

PRED 100 LETI

Edinost o poteku prve svetovne vojne. »Danes je znameniti spominski dan v zgodovini bojev v tej svetovni vojni. Ta dan lanskega leta nam je prinesel žalostno sporočilo, da je prejšnjega dne trdnjava Przemysl častno kapitulirala po štiriinpolmesečni nenadkriljivo junaški obrambi. Danes pa se dovršuje tudi devet mesecov, odkar je Italija napovedala Avstriji vojno!«

Toda, kakor nam današnji dan vzbuja grena spomine, tako nam tudi povzduha duha, dviga naš ponos in vero in nempremagljivost naše monarhije. Danes, ob obletnici kapitulacije Przemysla je ta trdnjava zopet v naših rokah. Ne le da smo jo iztrigli zopet sovražni sila, marveč je naša hrabro vojska z neverjetno hitrostjo očistila vso deželo od sovražnika. Istopako je desetmesečna vojna z Italijo le zgodovina same uspešne brambe ne le proti številno premočnemu sovražniku, marveč tudi borba na drugih vaših bojiščih zaposlene in izmučene vojske proti spopitim in svežim sovražnim četam. Danes govorimo lahko odkrito, da smo koncem marca lanskega leta s strahom gledali v bodočnost in pričakovali vojnih dogodkov. Lahko rečemo odkrito, da smo ra-

čunalni z gotovostjo, da sovražnik poplavi naše dežele in da so tako računali tudi na važnih mestih, o tem pričajo razne značne odredbe oblasti za eventualno evakuacijo. Danes pa se nam širijo prsa od zadoščenja in opravičenega ponosa na našo vojno silo, ki je z junaško brambo naših meja preprečila, da se tedanje bojazni niso uresničile.

Slučaj s Przemysлом in pa dejstvo, da so se vsi ljuti naši italijanskega sovražnika razbili ob junaških prsih naših bojevnikov, sta neizmernega moraličnega pomena, ker nam dvinga duha, govorča nam in svareča nas: ne obupajte nikdar, ne klonite duhom ob kakih neuspehih, ampak verujte in zaučajte, ker usoda vaša je poverjena rokam dobrih voditeljev! In današnji naš ponos ni le ponos državljanov, ampak tudi ponos južnih Slovanov na jugu monarhije! Na brambi naše fronte proti Italiji imajo glavni del sinovi našega plemena. Danes ne more tajiti nikdo, da so naši boritelji iz kršne Dalmacije, Herceg – Bosne, Banovine in slovenskih dežel, s svojimi neizmernimi krvnimi žrtvami za obrambo teh meja monarhije obvezali poslednjo in vse nje druge narode v večno hvaležnost.«

TA TEDEN

PRIMORSKI DNEVNIK
SLOVENSKI DNEVNIK ZA PRIMOREK

PRED 50 LETI

Na Prosek u so tokrat organizirali koncert moškega pevskega zabora Prosek – Kontovel. »V do kraja zasedeni dvorani kina Iris je prosvetno društvo Prosek – Kontovel priredilo koncert domačega moškega pevskega zabora pod vodstvom Ignacija Ote. Zbor je s svojim dovršenim petjem navdušil vse, ki so ga prišli poslušati, in med katerimi so bili mnogi tudi iz drugih vasi, pa celo iz mesta. Program, ki ga je zbor izvajal, je bil smiseln in uravnovešeno sestavljen, saj je obsegal tako polifonske skladbe kot skladbe drugih narodov, v drugem delu pa izključno slovenske umetne in narodne pesmi, ki so še zlasti vitezgle. Zbor, katerega kvalitete že dobro poznamo, je pel v nenavadno akustični dvorani, intonančno čisto in interpretacijsko dogzano, posebej pa so se uveljavili tudi njegovi solisti, ki razpolagajo z lepo barvitim in primerno kultiviranim glasom. Sploh se zdi, da ta zbor v svoji dolgoletni tradiciji še nikoli ni bil na takov visoki kvalitetni ravni, tako glede izvajanja kot glede glasovnega materiala, kot je prav sedaj pod vodstvom Ignacija Ote.«

Štirim uvodnim polifonskim skladbam: »Cantate Domine« Joanesa Croceja, »Lasciatemi morire« Claudija Monteverdeja in Tomčevo priredbi, »Ecce quam bonum« patria Mariana Molija in »Quam pulchra es amica mea« Jacobusa Gallusa-Petelinja, ki jih je zbor podal z vso glasovno čistostjo in zlitostjo, je sledil črnski spiritual v Srebrenjakovi priredbi »Globoka reka«, nato pa v prvem delu še znamna ruska »Ej uhnjem«, sovjetska vojaška »Jutro na fronti« in Gotovčeva »Pjesma žitonoša«. V prekrasnem »Jutro na fronti« je prišel do polne veljave lepo barviti tenor Viktorja Štuke, na harmoniki pa je pesem spremjal Oskar Kjuder.«

V drugem smo slišali še narodno »Kam pa fantje«, tržaško narodno »V Lblan« v priredbi Milana Pertota, Kerljakovo koroško »Mozej« in še veliko drugih. Težko bi bilo reči, katera od teh je bolj navdušila. Ena je bila lepeš zapeta od druge, nekatere je zbor celo ponovil. Prosek, ki je v Kontovelci so res lahko ponosni, da premorejo tako odličen zbor!«

Mons. Qualizza gost na Radiu Trst A

Radio Trst A bo na Veliko noč ob 12.00 predvajal pogovor z beneškim duhovnikom in odgovornim urednikom kulturno-verskega časopisa Dom, msgr. Marinom Qualizzom. V oddaji bo govor tudi o knjigi Mračna leta Benečije, v kateri msgr. Qualizza piše o delovanju raznih tajnih organizacij v vzhodni Furlaniji, ki so po koncu druge svetovne vojne širile sovražna čustva do Slovencev v Nadiških dolinah. Pogovor je pripravila urednica Ines Škarab. Ponovitev na velikonočni ponedeljek, 28. marca, ob 14.10.

DOBERDOB - Bo šola septembra končno dobila nove prostore?

Dela načrtujejo poleti, stroški so še neznanka

Neskončne zgodbe naj bi bilo letos poleti konec. Tako vsaj upa doberdobski župan Fabio Vizintin, ki se nadaja, da bodo učenci nižje srednje šole v Doberdobu s prihodnjim šolskim letom lahko končno začeli uporabljati nove prostore v prizidku, ki so ga zgradili nad slaćilnicami ob šolski stavbi. Gradnja se je začela leta 2011, ko je občino vodila prejšnja občinska uprava. Načrt očitno ni bil rojen pod srečno zvezdo, saj so se med gradbenimi deli pojavile številne tehnične težave in drugi zapleti: na gradbišču se je v petih letih zvrstilo več podjetij, nobeno pa ni del izpeljalo do konca oz. tako, kot bi moral.

Zadnjo hladno prho sta doberdobska občinska uprava in vodstvo Večstopenjske šole Doberdob, ki že leta nestrpno čaka na nove učilnice in rešitev problema prostorske stiske, doživelu jeseni. Novi del stavbe nižje srednje šole namreč ni prestal tehničnih pregledov, ki jih je občina zaupala podjetju Romanelli iz kraja Feletto Umberto v videmski pokrajini, zato prizidek še danes ni vseljiv. Kot je že septembra pojasnil župan Vizintin, »stavbo samo ni nič narobe, problem pa je toplotna centrala na dvorišču šole, s katero je povezan tudi protipožarni sistem. Kabina in protipožarni sistem nista bila zgrajena po predvidenih standardih, zato ju je potrebno nadomestiti oz. popraviti,« pravi župan Vizintin.

Po tehničnem pregledu je občina pozvala upravitelje podjetja SB Impianti, ki je izvedlo zadnja dela, naj pomanjkljivosti odpravijo, odziva pa ni bilo. Občina je zato sklenila, da bo obdržala varščino in s tem denarjem plačala drugo podjetje, stvar pa ni najbolj preprosta, zato želi biti uprava pri sprejemjanju naslednjih odločitev čim bolj previdna. »V tem trenutku ocenujemo stroške za popravilo protipožarnega sistema. Dela je mogoče izpeljati na več načinov, nagibamo pa se k rešitvi, s katero bi se v pri-

Stavba nižje srednje šole v Doberdobu, zgoraj Fabio Vizintin

BUMBACA

hodnosti izognili stalnemu vzdrževanju. Ta rešitev je seveda dražja,« pojasnjuje Vizintin, po katerem bi popravila na podlagi predračunov, s katerimi razpolagajo, stala okrog 19.000 evrov. »To vsoto bi krili s kavijo in - če bi bilo potrebno - z lastnimi sredstvi, nакar bi od podjetja zahtevali povračilo. V primeru, da ne bo večjih odstopanj od predračuna, bomo v teku dveh mesecev imenovali izvajalca del in popravila izpeljali v poletnih mesecih, ko ne bo pouka. Dela bodo trajala največ nekaj tednov,« pravi Vizintin in zaključuje: »Problem bi lahko nastal, če bi bilo potrebno med izvajanjem del na dvorišču šole tudi izkopavati zemljo. Tako bi se stroški znatno povišali, zato bi morali od podjetja SB Impianti zahtevati, da nam že vnaprej zagotovi denar. V tem primeru bi se morali obrniti na odvetnika in postopek bi se zavlekel za vsaj 120 dni. Upamo, da se to ne bo zgodilo. Ostajam optimist in računam na to, da se bo septembra nižja srednja šola lahko končno vselila v nove prostore.«

TRŽIČ - Tatvine v avtomobilih

Vzgojiteljici ukradli delovne pripomočke

Vlomi v avtomobile so v Tržiču dokaj pogosti

ARHIV

V prejšnjih tednih je Primorski dnevnik poročal o ovadbi 40-letnega Tržičana, ki vlamljal v parkirane avtomobile pred navtičnimi delavnicami v Ribiškem naselju v občini Devin-Nabrežina in v Tržiču. Kaže pa, da L.R. (karabinjerji so posredovali samo začetnici njegovega imena in priimka) ni bil edini, ki se je posvečal tej dejavnosti: prejšnjo noč so namreč neznanci v tržiškem mestnem središču vlmili v avtomobil, iz katerega so odnesli vse, kar je lastnika pustila v njem. Ženski, ki poučuje v jaslih, so ukradli nekaj oblek, čevlje, očala in celo pripomočke za razvoj psihomotorike otrok, ki ga Tržičanka uporablja pri vsakdanjem delu.

Ženska je neprijetno presenečenje našla šele včeraj zjutraj. Okno je bilo razbito, avtomobil pa prazen. Vzgojiteljici ni preostalo drugega, kot da je poklicala policijo in vložila ovadilo zoper neznance. »Zahvaljujem se tistem, ki mi je ponosi razbil okno avtomobila in iz njega odnesel oblike, čevlje, očala in celo pripomočke za psihomotoriko. Sram

vas bodi!« je ženska napisala na spletnem socialnem omrežju Facebook, kjer se je novica takoj razširila. Številni uporabniki so ji izrazili solidarnost, drugi so se zgrajali, tretji pa so opisali svoje izkušnje. Med najbolj nenavadnimi tatvinami je tista, ki sta jo doživelva dva Tržičana, ki sta zvečer parkirala svoj avtomobil znamke Nissan micra nasproti otroškega vrtca v Ulici Roma, kjer upravlja tudi lokal. Ko sta se drugtega dne nameravala odpraviti v trgovino, sta ugotovila, da je čez noč izginilo kolo avtomobila. Vložila sta ovadilo, storilca pa varnostni organi niso izsledili.

Osumljeni L.R., ki so ga v prejšnjih tednih prijeli nabrežinski karabinjerji, je iz avtomobilov v glavnem kradel denar. Vanje je vlamljal dopoldne, ko so bili njihovi lastniki na delu v Ribiškem naselju v občini Devin-Nabrežina in v Tržiču. Osumljen je, da je vlomlil tudi v neko stanovanje, ki ga je odprl s ključi, ki jih je pobral ravno v enem izmed avtomobilov. Izsledili so ga s pomočjo pričevanj očividcev in domačinov.

TRŽIČ - Gospodarstvo

V luki so na obzoru odpusti delavcev

Pristanišče v Tržiču

BONAVENTURA

Po velikonočnih praznikih se bo v Tržiču sestala posebna svetniška komisija za pristanišče, na kateri bodo razpravljali o vprašanju tržiškega pristanišča Portorošega in predvsem o odslovitvah delavcev, ki jih je napovedala pristaniška družba. Tako zatem bodo sklicali sejo tržiškega občinskega sveta, ki bo prav tako posvečena luki, njenim težavam in problemu izgube delovnih mest.

To sta prvi reakciji tržiške mestne uprave na slabe novice, ki zadnje čase prihajajo iz pristanišča. Družba, ki ga upravlja, je v prejšnjih dneh napovedala, da mora odsloviti devet ljudi, nato pa je podjetje Coracfer, ki sodeluje pri upravljanju tamkajšnjega železniškega tira, napovedalo še dodatne tri odpuste. Problem je zlasti v tem, da so preko javne dražbe zaupali zunanjemu logističnemu podjetju upravljanje železniškega priključka, pogodba pa ne predvideva socialne klavzule, na podlagi katere bi moral novi upravitelj obdržati delavce družbe za upravljanje pristanišča in podjetja Coracfer, ki so doslej zagotavljali te storitve.

Družba za upravljanje tržiškega pristanišča je ob odslovitvah napovedala tudi »beg« nekaterih vrst tovorov v pristanišče Porto Nogaro, kjer so že poskrbeli za poglobitev vhodnega kanala: na to že dolgo let čakajo tudi v Tržiču, dela pa se še vedno niso začela. Družba je podjetja, ki že delajo v tržiškem pristanišču, ne nazadnje razburila z novico, da bo v luko vstopilo še podjetje Cimolai: ostali pristaniški operatorji temu nasprotujejo, češ da že danes ni dovolj dela za vse.

»Čim prej se želimo srečati z delavci, v razpravo pa želimo vključiti tudi deželno upravo Furlanije - Julisce krajine. To, kar se dogaja, nas zelo skrbi. Dežela naj dokončno pojasni, katere so perspektive za razvoj tržiškega pristanišča,« pravi načelnik Demokratske stranke v tržiškem občinske svetu Paolo Frisenna, ki je hkrati tudi predsednik svetniške komisije za pristanišče.

MORARO - Skupščina Zelenih

Intermodalni pol je zanje »potrata«

»Gradnja intermodalnega pola v Ronkah je huda potrata javnega denarja, saj je ta projekt nepotreben. Ob tem, da bi intermodalni pol ne služil ničemur, bi zasedel tudi zemljišča, ki bi bila primerna za kmetijske dejavnosti,« pravijo predstavniki stranke Zelenih, ki so se nedavno zbrali v Moraru na pokrajinski skupščini.

Govor je bil o intermodalnem polu, a tudi o nedokončanih javnih delih in elektrovodu med Redipuljo in Vidmom, ki ga gradi družba Terna in ki mu Zeleni prav tako nasprotujejo. Skupščina Zelenih

namerava zato podpreti peticijo, ki zahteva, naj se vsaj v Posočju elektrovod vklaplje. Zeleni ocenjujejo, da bi namesto gradnje intermodalnega pola morali bolje izkoristiti južno železniško postajo v Ronkah, več pozornosti pa bi bilo treba po njihovem mnenju posvetiti tudi konkretnim projektom sodelovanja z Novo Gorico. »Skupno območje šteje 62.000 prebivalcev,« opozarjajo Zeleni ter izpostavljajo pomen Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje in projektov, kot je čezmejni železniška povezava.

SOVODNJE - Učenci Glasbene matice

Komorne skupine z glasbo v pomlad

Glasbena matica je *Z glasbo v pomlad* v sredo stopila v Kulturnem domu Jožef Češčut v Sovodnjah. Šlo je za deveseto srečanje komornih skupin iz goriške, tržaške in videmske pokrajine, ki delujejo v okviru glasbene šole.

Občinstvo je najprej pozdravil ravnatelj Bogdan Kralj in poudaril, da šola zagotavlja učencem tudi pouk in nastopanje v skupinskih zasedbah. Čeprav od gojencev in njihovih staršev to zahteva dodaten napor, je tovrstno izobraževanje zelo koristno. Ravnatelj je voščilo ob veliki noči sklenil s prepričanjem, da bodo učenci po praznikih z novim elanom in novimi spodbudami spoznavali lepote glasbe.

Glasbeno srečanje v gostoljubnih Sovodnjah je sooblikovalo skoraj petdeset mladih poustvarjalcev na različnih instrumentih

GORICA - Muzikal Cvetje v jeseni nagradna predstava

V Kulturnem centru Lojze Bratuž bo v torek, 19. aprila, ob 20.30 ponovitev slovenskega muzikala *Cvetje v jeseni*. Romantika, a tudi humor, čustvena glasba in ganljiva besedila so vse povsod prevzeli različne generacije obiskovalcev, med katerimi si je maršikdo ogledal muzikal tudi večkrat. Krstno je bil izveden jeseni 2014 v Križankah v koprodukciji s Festivalom Ljubljana in je januarja letos doživel svojo stoto uprizoritev.

Skladatelj Matjaž Vlašič je ustvaril 22 izvirnih skladb, ki jih pevci in igralci ter plesalci izvajajo pod taktriko vodje benda Tomija Puricha. Med nastopajočimi je več znanih imen: vlogo Mete si izmenjujeta Nina Pušlar in Maja Martina Merljak, Janeza Matjaž Robavs in Domen Križaj. Daniela upodablja Jure Ivanušič, Lizo Alenka Kozolec Gregurić. Pod režisersko taktriko Vojka Anzelca gledalec doživlja srčnost in komičnost trenutkov življenja v eni najlepših ljubezenskih zgodb, ki jih premore slovenska literatura.

Muzikal nadomešča kratko opero *La serva padrona*. Za goriške abonente SSG je nagradna predstava; vstopnice je mogoče rezervirati le do 31. marca v centru Bratuž.

Glasbeno srečanje je sooblikovalo skoraj petdeset mladih poustvarjalcev na različnih instrumentih

BUMBACA

VRH - Spomini domačinke na veliko noč

K maši ob treh zjutraj

Osnovnošolce obiskala nunca Marija Šušterjeva - Praznični čas so spremljali običaji, ki so danes izgubljeni

Na pobudo kulturnega društva Danica je sredi prejšnjega tedna vrhovske osnovnošolce obiskala domačinka, ki jo v vsi poznajo kot nunco Marijo Šušterjevo. Prišla je pripovedovat, kako so se krajevni otroci nekoč pripravljali na veliko noč.

Njeni mali poslušalci so izvedeli, da so v preteklosti celo leto pricakovali pirhe, ki so jih barvali z olupki čebule, in pa igro, ki so ji pravili »ciljanje«. Radi so imeli tudi govejo juho, ki je bila značilna za velikonočno kosilo; mama jo je pripravila na dan Kristusovega vstajenja. Postregli so jim še z menihom, kruhom in orehovo potico. Velikonočne dobre so morali prej blagovsloviti. Bila je tudi navada, da so pri maši na veliki četrtek otroci hodili do križa po kolenih in, ko so prišli do njega, poljubili Kristusove rane. Če bi otroci prišli k maši v kratkih rokavih, bi jih duhovnik stepel.

Bili so drugačni časi, je poudarila gostja. Otroci so morali že v zgodnjih juhancih urah gnati govedo na pašo, po pa-

Nunca Marija Šušterjeva je prišla na šolo pripovedovat, kako so se otroci nekoč pripravljali na veliko noč

ši pa so zdirjali v šolo, da ne bi prišli prepozno. V primeru zamude bi jih učitelj pretepel, ravno tako domača. Ker je bila v družinah revščina, so otroci izdelovali igre s preprostimi pripomočki. V velikonočnem času jim je bilo v veselje in razvedrilo zlasti ciljanje: pirhe - kuhanja kokošja jajca - so položili ob zid, se od njih oddaljili deset korakov in vanje ciljali s kovanci. Zmagal je, kdor je kovanec zataknil v dve jajci; ta je pobral jajca in kovance. Otroci so na ve-

likonočni dan prejeli tudi skromna darila: deklice pentijo za dolge krite ali krilo, dečki pa nogavice ali cokle. Na velikonočni dan so se otroci odpravljali k maši že ob treh zjutraj. Prehoditi so morali namreč pot do Gabrij, kjer je bil ob štirih velikonočni obred, je še povedala prijazna nunca Marija in spomine na otroštvo povzela z mislio, da je bilo življenje nekoč težko, a kljub temu lepo. Ob koncu srečanja je osnovnošolcem podarila čokoladne pirhe.

Barvanje pirhov na Vrh

Včeraj v Budalovem domu v Štandrežu

BUMBACA

ŠTANDREŽ-VRH - Delavnici Vaška tradicija v veselje otrok

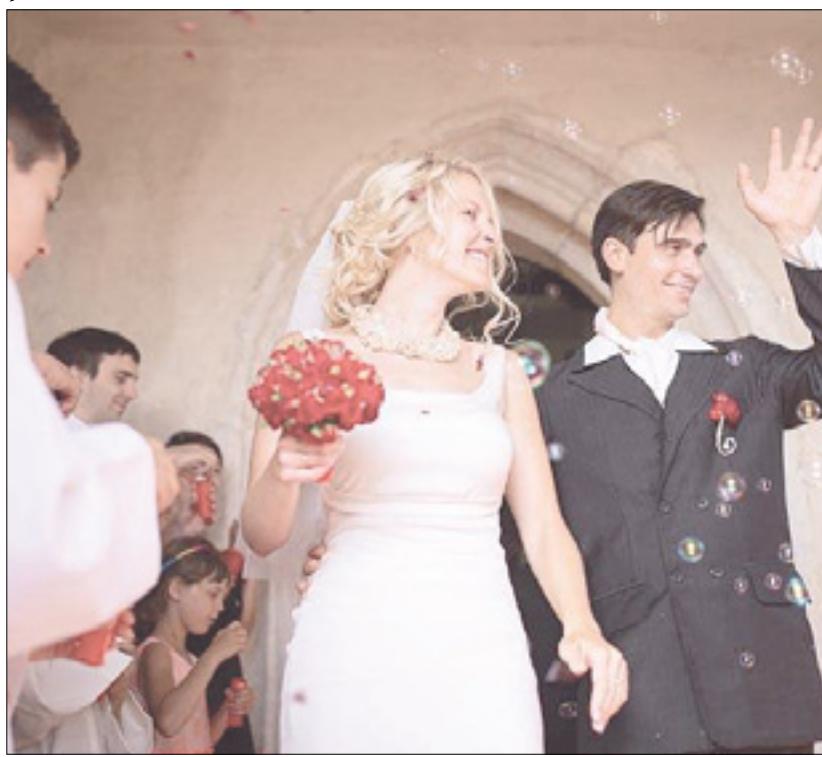
Kot veleva tradicija, je včeraj na Vrhu potekala otroška delavnica barvanja velikonočnih pirhov, ki jo že 23 let prireja Prosvetno društvo Vrh sv. Mihaela. Najprej je bil v cerkvi otroški križev pot, nakar je 25 udeležencev dalo duška svoji ustvarjalnosti. Sodelovali so otroci od 5. do 10. leta, ob domačinah so prišli tudi vrstniki iz Sovodenj, je povedala predstavnica društva Karen Ulian. Pobarvane in okrašene pirhe bodo jutri po maši ocenili farani: nagradili bodo tri najlepše.

Ustvarjalna delavnica je včeraj popoldne poživila tudi Dom Andrej Budal na štandreškem Pilošču. Vodili sta jo Katja Zavadlav in Ivana Nanut, poleg mamic malih udeležencev jima je pomagala še Mateja Zavadlav. Vabilo k udeležbi društva Oton Župančič se je odzvalo dvanajst otrok, ki so pobarvali vsak po tri pirhe in iz papirnatih vrečk izdelali nasmejanega velikonočnega zajčka.

GORICA

Strankino voščilo novemu vikarju za goriške Slovence

Na vest, da bo z majem Oskarja Simčiča na mestu nadškofjskega vikarja za goriške Slovence nasledil Karel Bolčina, dekan in stAndreški župnik, se je odzvalo pokrajinsko tajništvo stranke Slovenske skupnosti: »Zahvaljujemo se vam za vašo službo v slovenskih župnjah na Goriškem, ki ste jo in jo še opravljate z velikim zanosom in globokim spoštovanjem do drugega. Vaše delo je zaznamovano z občutkom ohranjažive in raznolike sredine v spoštovanju jezikov in kulturnih, ki bogatijo goriško nadškofijo. Od vedno cenimo, da svoje poslanstvo opravljate najprej kakor človek, ki pozna, razume in v veliko ljubezni ter potrežljivosti sprejema sočloveka, nato kakor župnik v službi svoje živahne župnije in ostalega pastoralnega območja Soča-Vipava. Želimo vam, da boste svojo občutljivost še naprej usmerili v dostojanstvo osebe in obenem skupnosti slovenskih vernikov v mestu Gorica in v nadškofiji.«

Lanska poroka v Brdih, ki je potekala v znamenju tanga

FOTOTIC

»Ugotavljamo, da so Brda vedno bolj zaželena in privlačna tudi z vidika poročnega turizma,« pravi direktorica briškega Zavoda za turizem, kulturo, mladino in šport, Tina Novak Samec. Njene besede potrjujejo številke: lani se je v Brdih poročilo 61 parov, kar je 40 odstotkov več kot v letu 2014. »Zelo smo zanimivi za celo Slovenijo, vse več povpraševanja pa beležimo s strani italijanskih mladoporočencev,« zatrjuje sogovornica. Pari se v Brdih vse raje poročajo tudi na prostem: v oljčnikih, ob vodi, ob vznožju razglednega stolpa v Gonjačah ali na vrtovih gostinskih ponudnikov, ki se poнашajo s slikovitimi razgledi.

Turizem v Goriških Brdih se v zadnjih letih pospešeno razvija, ponudba pa že lep čas presega zgolj vinsko, ki je v teh krajih sicer vrhunska. Poleg eno-gastronomskih ponudb, pohodniških, kolesarskih in tematskih poti, eko mobilnosti in še česa je gričevnata pokrajina z veliko naravnimi danostmi in kulturne dediščine privlačna tudi po romantični plati, kar so zaznali tudi tamkajšnji turistični delavci. Kar pa ni naključje, saj Brda kot poročna destinacija v zadnjih letih načrtno promovirajo v okviru največjega briškega dogodka - Praznika česenj. Pred približno pe-

timi leti so v sklop praznika vključili Briško poroko. Prireditev se je ob prvi izvedbi že precej spogledovala s tradicijo in nekdajnimi šegami in navadami, a so jo kmalu preoblekl v moderno noto in s tem očitno zadeli žebljico na glavico.

Velik doprinos tež zgodbi ima tudi lanskoletno odprtje prenovljene Vile Vi polže, ki je poleg Gradu Dobrovo ena od možnih mest za civilne poročne obrede. Se pa v zadnjem času trend tudi spreminja. Kar 40 odstotkov porok se, po besedah di-

»Razlog, da se na lansko Kraško ohjet ni nihče prijavil, je v tem, ker govorimo o tradicionalni ohjeti«

rektorice Tine Novak Samec, v Brdih izvaja na prostem. »Velikokrat se pari poročijo pri gostinskih ponudnikih, ki imajo čudovite razglede, v oljčnikih, pod razglednim stolpom v Gonjačah, ob vodi - Krčniku ... Vse bolj smo prepoznavni z vidika naše naravne in kulturne dediščine ter z vidika eno-gastronomskih ponudb. Vse poroke, ki se pri nas zgodijo, se zaključijo s poročnim slavjem pri naših gostinskih po-

Za Briško poroko že prijavljenih okoli dvajset parov

nudnikih in z ustvarjanjem povečanja števila nočitev,« poudarja direktorica.

V tem duhu letos pripravljajo nove predstavljene materiale, poročno destinacijo Brda pa so doslej že predstavili na poročnih sejmih v Vidmu in Mariboru. Promocija se očitno že obrestuje, saj, kot navaja sogovornica, poročni pari, ki se v Brdih odločijo stopiti v zakon, prihajajo iz vse Slovenije, vse več povpraševanj pa beležijo tudi s strani italijanskih mladoporočencev. »Zagotovo gre za trend, ki bo v prihodnje naraščati. Svojo noto je prinesla tudi Vila Vi polže, ki je zanimiva za italijanske obiskovalce, pa tudi za mladoporočence iz drugih držav. Zanje smo zanimivi z vidika naše celostne ponudbe kot tudi s finančne plati. Vemo, da so poroke v tujini precej dražje kot v Sloveniji. Ne glede na to, da smo kot destinacija dražji kot ostale slovenske destinacije, smo za tuje goste vsekakor cenovno zelo ugodni,« zatrjuje Novak Samčeva.

Novosti pripravljajo tudi na področju Briške poroke. Letos jo bodo obarvali v barve česenj, kar bo tokratna tematska rdeča nit, dogajanje pa bodo nadgradili tudi s poročnim sejom, ki bo potekal v obnovljeni srednjeveški vasici Šmartno. Letošnja poroka torej ne bo tematsko obarvana, kot je bila prejšnja leta: lani je utriplala na temo tanga, v preteklih letih pa na temo rock'n'rolla, charlestona ... »Ostajamo pa zvesti temu, kar v Brdih imamo, naši ponudbi, tako z vidika briške česenje, ki je najbolj prepoznaven briški sedež, in z vidika naše celotne ponudbe. Novost Briške poroke je tudi ta, da se bo razpršila na več krajev v Brdih, saj bi obiskovalcem radi pokazali to, kar kot poročno destinacijo promoviramo. Naj vam izdam, da bo civilni del poroke v parku Vile Vi polže, z zabavnim delom bomo nadaljevali v Šmartnem, kjer bo kasneje tudi poročni sejem. Če se

GORIŠKA BRDA - Poročna destinacija

Uspešno tržijo romantiko Brd

Trk in nesreča na domu

V Ulici Redipuglia v Foljanu sta včeraj okrog 17. ure trčila avtomobil in skuter. Skuterista so odpeljali v bolnišnico v Tržiču, kjer so ga sprejeli na zdravljenje. Moški naj ne bil bil v smrtni nevarnosti. Hujši udarec v glavo pa je uro kasneje dobil starejši moški, ki se je ponesrečil na svojem domu v Koprivnem. 70-letnika, ki se spotaknil in udaril z glavo ob tla, so odpeljali v videmsko bolnišnico. Moški je bil v nezavesti.

Nočeojo cirkusa pri Rdeči hiši

Ploščad pri Rdeči hiši je zasedel cirkuski šotor. »Čeprav so združenja okoljevarstvenikov že zbirala podpise in priedila protest, so v goriški občini ponovno dovolili prihod cirkusa, ki izkorisča živali, se zgraža združenje VegAnima, po katerem je treba cirkuske predstave z živalmi prepovedati.

Razstava v Ascolijski ulici

V okviru niza »Al fin lo spirito fa quello che vuole« bodo danes ob 18. uri v galeriji združenja Prologo v Ascolijski ulici v Gorici odprli razstavo likovnih del Raffaeleja Santilla.

V Krminu iščejo delavca

Občina Krmin je pripravila projekt družbeno koristnih del, v okviru katerega bo začasno zaposliła delavca, ki bo skrbel za vzdrževanje zelenic in podobna opravila. Kandidati naj se do 8. aprila zglasijo na uradu za zaposlovanje na Korzu Italia 55 v Gorici.

Katja Munih

GORICA - Vsakdo prejel priročnik

Dijakom o tem, zakaj in kako smo zaščiteni

Cilj čezmejnega projekta LEX, ki je potekal od leta 2011 do leta 2014, je bil združiti poglede na izvajanje zaščitne zakonodaje za slovensko narodnostno skupnost v Italiji in za italijansko manjšino v Sloveniji ter začrtati skupne poglede na razvoj zaščite. Njegov vodilni partner je bila Slovenska kulturno-gospodarska zveza, prvi partner pa Italijanska unija.

V okviru projekta je nastala priročna publikacija, ki je namenjena širši populaciji, še zlasti pa mladini. Njen naslov se glasi *Zaščiteni? oziroma Tutelati?* in jo je uredil mladi pravnik iz Gorice David Sanzin. Dvojezična publikacija sintetično obravnava vsa poglavja zgodovinskega razvoja pojma zaščite na svetovni, mednarodni, evropski in držav-

Martin Lissiach na šoli

BUMBACA

Pogovor z dijaki je zaobjel primerjavo zaščite v Italiji in Sloveniji ter jamstva, ki so s tem v zvezi zapisana v ustavah obeh držav

vni ravni ter opisuje trenutno stanje tako zaščitne zakonodaje kot njenega izvajanja na sosednjih območjih v Italiji in Sloveniji.

Sredi prejšnjega tedna je predstavitev priročnika potekala pred dijaki tehničnih zavodov slovenskega višješolskega centra v Puccinijevi ulici v Gorici. Dogodek je vodil koordinator projekta LEX, Martin Lissiach. Predstavitev je bila vključena v šolsko zborovanje in se je udeležilo približno šestdeset dijakov.

Predavatelj je s pomočjo računalniške prezentacije prikazal prisotnim vsebino priročnika. Uvodoma je tekla beseda o bolj abstraktnih pojmih človekovih pravic in o potrebi, da te pravice obstajajo in da so primerljivo zaščitene. V drugem delu pa je predavanje zaobjelo tako listine Organizacije Združenih narodov, ki so

definirale, kaj manjšine pravzaprav so, kot tudi dokumente, ki predvidevajo njihovo zaščito. Predavatelj se je v nadaljevanju zaustavil tudi na evropski ravni, povedal je o delovanju Sveta Evrope in drugih evropskih institucij, ki v svojih listinah predvidevajo zaščito manjšin. Pogovor je zaobjel še primerjavo zaščite manjšin v Italiji in Sloveniji ter jamstva, ki so s tem v zvezi zapisana v ustavah obeh držav. Poseben poudarek je bil seveda namenjen italijanski zakonodaji ter zaščitnim zakonom 482/1999 in 38/2001. Ob zaključku predavanja je vsak dijak prejel izvod publikacije v upanju, da bo segal po njej.

Dogodek na goriški šoli so organizirali v okviru niza predstavitev, ki se je začel na liceju A.M. Slomšek v Trstu in se nadaljeval na tamkajnjem liceju France Prešeren.

GORICA - Urednika na kavi v Katoliški knjigarni

60-letna Mladika

Revija z enakim naslovom je štiri leta izhajala v Gorici, toda gre za drugačno zgodbo

Nadia Roncelli in Marij Maver v Gorici

BUMBACA

ki najdejo tržne niše na Tržaškem, Goriškem, v Sloveniji (300) in po svetu (150). V 70. letih se je začela oblikovati zamisel o založbi, opredmetila pa se je v 90. letih. Sledila je priloga Rast, namenjena objavam spisov, ki jih proizvajajo višjelsolci in univerzitetni študentje. Iz sodelavcev Rasti, ki je vključena v sistem dejavnosti financiranja, z leti uredništvo črpa pisce za nosilno revijo, za katero so zelo pomembni dopisi, ki jih sodelavci dostavljajo iz Slovenije. Že petinštirideset let poteka literarni natečaj, ki ga uredništvo ponuja celotnemu slovenskemu prostoru, sicer bi sa modejnih prispevkov bilo premalo, kar je sedaj na razpolago v knjigarnah in preko naročil. Naklada dosega 1200 izvodov,

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TRAMONTANA, Ul. Crispi 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V ŠLOVRENCU
SORC, Trg Montesanto 1, tel. 0481-80023.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, Trg Republike 16, tel. 0481-410341.

DEŽURNA LEKARNA V VILEŠU
LABAGNARA, Ul. Monte Santo 18, tel. 0481-91065.

Gledališče

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU v Novi Gorici: danes, 26. marca, ob 10.30 in 16. uri »Romana, otroci in pošast Pozabaaa« (Romana Krajančan); v torek, 29. marca, ob 20. uri »Pašjon« (Iztok Mlakar); v sredo, 30. marca, ob 20. uri »Ljubezen do bližnjega« (Avtorski projekt); informacije po tel. 003865-3352247, blagajna@sng-ns.si.

21. GLEDALIŠKI FESTIVAL »UN CASTELLO DI ... MUSICAL & RISATE« v Kulturnem domu v Gorici: v soboto, 2. aprila, ob 20.30 »Animali della fattoria«, nastopa skupina Step iz Ancone (režija Alberto Manini); predprodaja v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51/A v Gorici, tel. 0481-30212.

KOMIGO 2016» V GORICI: v Kulturnem domu v ponedeljek, 4. aprila, ob 20.30 »Demoghela« (Maurizio Soldà, režija Boris Kobal); vstopnice pri blagajni Kulturnega doma, www.kulturnidom.it.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V GRADISČU: v četrtek, 31. marca, ob 21. uri izven abonmaja »Da Vienna a Broadway« (tenor Andrea Binetti, sopran Stefania Seculi ob spremljavi ZauberOrchestra); informacije po tel. 0481-969753, www.artistassociatigorizia.it.

Kino
DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 16.00 »Kung Fu Panda 3«; 17.40 - 20.40 »Batman VS Superman: Dawn of Justice«.
Dvorana 2: 15.00 »Kung Fu Panda 3«; 17.20 - 20.00 - 22.00 »Land of Mine - Sotto la sabbia«.
Dvorana 3: 15.20 »Land of Mine - Sotto la sabbia«; 17.30 - 20.10 - 22.10 »Il condominio dei cuori infranti«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 18.00 - 21.00 »Batman VS Superman: Dawn of Justice«.
Dvorana 2: 15.15 - 17.00 - 20.20 - 22.15 »Il mio grosso grasso matrimonio greco«; 18.40 »Kung Fu Panda 3«.
Dvorana 3: 15.00 - 16.40 »Kung Fu Panda 3«; 18.20 - 20.10 »Un paese quasi perfetto«; 22.00 »Batman VS Superman: Dawn of Justice«.
Dvorana 4: 15.00 - 17.15 »Heidi«; 19.45 - 22.00 »Truth - Il prezzo della verità«.
Dvorana 5: 15.30 - 17.40 - 20.00 - 22.10 »Un momento di follia«.

Razstave

NA GRADU DOBROVO: muzejska zbirka bo od torka, 29. marca, do ponedeljka, 11. aprila, zaprta za ogled, ker bo potekalo mednarodno glasbeno tekmovanje in festival Svirel 2016.

POKRAJINSKI MUZEJI v Gorici bodo zaprti v nedeljo, 27. marca, na veliko noč, odprtih bodo na velikonočni ponedeljek, 28. marca: sedež v grajskem naselju (muzej prve svetovne vojne, muzej mode in umetne obrti, arheološka zbirka in razstava o svilogostvu) 9.00-19.00; palača Attems Petzenstein na Kornu (umetniška galerija) 10.00-17.00.

V GORICI: v galeriji Ars nad Katoliško knjigarno na Travniku je na ogled fotografksa razstava »Velike Žablje« udeležencev fotografkskega tečaja, ki ga je pripravil fotoklub Skupina75; do 31. marca po urniku odprtja knjigarne.

V GORICI: v Taverni Al Museo v grajskem naselju je na ogled razstava črno-belih fotografij člana fotokluba Skupina75 Marka Vogriča »1915-2015«; ob urnih lokalih (9.30-21.00, ponedeljek zaprto) do 31. marca.

V GRADIŠČU: v galeriji Spazzapan v palači Torriani (Ul. Ciotti 51) je na ogled razstava »Natura e design - Le collezioni Gervasoni dal 1882 al 2015«; do 17. aprila, ob sredah, četrtih in petkih 15.00-19.00, ob sobotah in nedeljah 10.00-19.00; informacije po tel. 0481-960816, www.galleriaspazzapan.it. Na velikonočno nedeljo, 27. marca, bo zaprta, odprtih bodo na velikonočni ponedeljek, 28. marca, 10.00-19.00.

V VILI VIPOLŽE je na ogled razstava »Jagodni izbor« Tomaža Perka; do 28. marca od ponedeljka do petka 9.00-12.00, 13.00-16.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih 13.00-17.00 (vstopnina 3 evre).

V GORICI: v Fundaciji Goriške hranilnice v Gospoški (Carduccijevi) ulici 2 v Gorici bo razstava »Soldati« spet na ogled od 29. marca do 22. maja od torka do petka 9.30-12.30, ob sobotah 15.30-19.00, ob nedeljah 10.00-13.00, 15.30-19.00. Razstavo bodo obogatili z odprtjem novega dela na temo kasarni v Gradišču z naslovom »Il valzer delle bandiere« v sredo, 30. marca, ob 18. uri, Bruno Pascoli bo v nedeljo, 3. aprila, ob 17. uri vodil njen ogled; vstop prost, informacije po tel. 0481-537111, info@fondazionecarigo.it.

V TRŽIČU: v kavarni Carducci v Ul. Duca d'Aosta 83 je na ogled fotografksa razstava Katie Bonaventura »Nascendigli #02«; do četrtega, 31. marca, 7.30-22.00, zaprta ob ponedeljkih.

V NOVI GORICI: v Medgeneracijskem središču (Gradnikove brigade 33) prireja društvo žena in deklet iz Trnovega pri Novi Gorici razstavo velikonočnih pirhov; do 4. aprila vsak dečnik 9.00-16.00; vstop prost.

V AJDOVŠČINI: v Pilonovi galeriji je na ogled razstava »Mario Palli, izbrisani odtisi«; do 17. aprila (od torka do petka 9.00-18.00, ob sobotah in nedeljah 15.00-18.00).

V GORICI: v kavarni Hic Caffe' v Ul. don Bosco 165 je na ogled fotografksa razstava Saše Batiča »Po sledah preteklosti, Gorica včeraj in danes«; do 17. aprila od ponedeljka do sobote 7.30-13.30 in 15.00-21.00, ob nedeljah 7.30-13.00.

Koncerti

SVIREL: 8. mednarodno glasbeno tekmovanje in festival za soliste ter komorne skupine med 30. marcem in 17. aprilom: v sredo, 30. marca, ob 20.30 v cerkvi Sv. Križa - Kojsko mladinske komorne skupine »Studentski koncert 1«. Program na www.upol.si.

»VEČERNI KONCERTI« združenja Rodolfo Lipizer v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: v petek, 1. aprila, ob 20.45 nastop harfistke Laure Pandolfo »Il giro del mondo in 47 corde«; informacije in rezervacije na lipizer@lipizer.it, predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212).

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI: v soboto, 9. aprila, ob 20.15 koncert Uroša Periča s kvartetom; informacije v Kulturnem domu Nova Gorica, tel. 00386-53354010, blagajna@kulturnidom-ns.si.

Šolske vesti

JASLI TIKA TAKA obveščajo, da bosta dneva odprtih vrat v ponedeljek, 4. in 18. aprila. Starši si bodo lahko ogledali jasli in se pogovorili v vzgojiteljicami med 16.30 in 18.30.

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO ODOBBO (UTE) iz Gorice obvešča,

da bodo od ponedeljka, 4. aprila, do konca akademskega leta v petek, 13. maja, potekali dnevi odprtih vrat; informacije na tajništvu v Ul. Baiamonti 22 v Gorici, tel. 0481-532101.

Izleti
22. »VIVICITA' - POŽIVIMO MESTI«:

netekmovalna pohodniška prireditve na treh progah (10, 5 in 3 km) bo v nedeljo, 3. aprila, ob 10.30 s startom s Trga Evrope - Transalpine. Prireja bo goriški UIISP, Športni zavod Nova Gorica, ZŠSDI, ŠD Mark in GS Marathon Gorica.

23. POHOD PO STOPINJAH VALEN-TINA STANIČA

bo v soboto, 2. aprila, z odhodom od 6. do 9. ure s parkirišča pri mostu v Solkanu za glavni pohod (Solkan-Sabotin-Vrhovlje-Korada-Kanal, 8 ur hoje) in krajski pohod (Solkan-Sabotin-Vrhovlje, 4 ure hoje) ter z Vrhovljem od 8. do 10. ure za severni pohod (Vrhovlje-Korada-Kanal, 4 ure hoje); informacije www.pd-kanal.nvoplanota.si.

3. ENOGASTRONOMSKI POHOD KRAŠKIH DOBROT 2016

bo v nedeljo, 10. aprila, s startom izpred centra Danica na Vrhu med 8.30 in 10. uro. 10 km dolga proga bo označena, po poti bodo stojnice s kraškimi dobratami, na Debeli griži si bodo pohodniki lahko ogledali kaverne v spremstvu in ob razlagi znanih raziskovalcev preteklosti Mitje Jurna in Marca Mantinija; ob plačilu startnine bodo udeleženci prejeli bone za degustacije in topel obrok ob zaključku pohoda. V centru Danica bo na ogled razstava o prvi svetovni vojni raziskovalke preteklosti Branke Sulli iz Trsta; zaželenita je prijava med 30. marcem in 7. aprilom na info@pohod.it, informacije www.pohod.it.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKO-JENCEV

za Goriško prireja v petek, 27. maja, enodnevni izlet na Goli otok in na druge otoke Kvarnerskega zaliva. Vpisujejo po tel. 0481-884156 (Andrej F.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-78138 (Sonja Š.). Obvezna sta osebni dokument in davčna koda.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKO-JENCEV

za Goriško vabi člane na 6-dnevno potovanje od 12. do 17. septembra v »Nemčijo - 25 let po padcu zidu« za ogled Berlina in drugih pomembnih mest; informacije in vpisi na državnem sedežu na Korzu Verdi 51/int. v Gorici ob sredah od 10. do 11. ure. Obvezna sta osebni dokument in davčna številka.

GLASBENI IZLET

na velikonočni ponedeljek, 28. marca, na Višarje in v Žabnico, v družbi 3 Prašičkov: odhod 8.03 Nabrežina pred občino, 8.33 Dol - Palkiče (cesta za Gorico), smučanje na Višarjih ali dopoldanski izlet na tržnico v Trbiž, kosič z glasbo na Višarjih, po 16.30 zaključek smuk, ogled zabavnih spustov v Višarij, večerja v Žabnicih, koncert 3 prašičkov; odhod iz Žabnic ob 21.53; informacije in vpisovanje tel. 328-4754182 (Aljoša - Ts), 329-4015568 (Manuel - GO), 388-8408834 (Kristjan); Fb 3 prašički - 3 porcellini.

KEKČEVE POTI

za otroke in družine prireja SPDG: naslednji izleti bodo 10. aprila, 8. maja (pohod »Družne sabotske poti«), 12. junija (udeležba na 45. srečanju obmejnih planinskih društav v Benečiji), 16. in 17. julija (dolina Triglavskih jezer) ter 11. septembra; informacije nudita Fanika (347-6220522, fanika@spdg.eu) in Mitja (338-3550948 ali mitja@spdg.eu).

KRUT

obvešča člane, da je v teku vpisovanje za skupinsko obmorsko letovanje v Špadičih pri Poreču od 2. do 12. julija; informacije in prijave po tel. 040-360072 ali na sedežu v Trstu, Ul. Cicerone 8, krut.ts@tiscali.it.

SPDG prireja od 22. do 28. junija izlet v Apenine z ogledom parka Velino - Sirrente v pokrajini Aquila, sledil bo vzpon na najvišja vrhova (nad 2400 m) v omejeni skupini. Predviden je tudi ogled kulturnih in arheoloških zanimivosti; avtobus bo odpeljal iz Gorice.

Obvestila
VELIKONOČNO TRIDNEVJE V GORI-

CI: danes, 26. marca, - na veliko soboto - ob 19. uri bodo v cerkvi Sv. Ivana obredi velikonočne vigilije in blagoslov jedil.

VELIKONOČNO TRIDNEVJE V GORI-

CI: v nedeljo, 27. marca, - na veliko noč - ob 6.30 bo v stolni cerkvi slovesno vstajensko slavlje s procesijo in mašo ter sklepnim nadškofovim blagoslovom. Na veliko noč in veliki ponedeljek bodo maše v mestu kakor ob nedeljah, odpadla bo le večerna maša na Travniku.

V PODGORI

bo na velikonočno nedeljo, 27. marca, procesija ob 5.30, sledila bo vstajenska maša v cerkvi.

GORIŠKA POKRAJINA

v sodelovanju z mestno občino Nova Gorica in Fundacijo Goriške hranilnice razpisuje dvoježični literarni natečaj »Glas ženske«. Tema »Socialna omrežja povezujejo ali ločujejo ljudi?« je namenjena dijakinjam višjih srednjih šol goriške pokrajine, Severne Primorske (sekacija A) ter ženskam, starejšim od 30 let (sekacija B). Udeležba je brezplačna. Prispevke v prozi morajo udeleženke do 2. maja poslati na novogoriški Oddelek za družbene dejavnosti v mestu Gorica; informacije na spletni strani goriške pokrajine.

OBČINA SOVODNJE

sporoča, da bo občinska knjižnica zaprta zaradi selitve v nov sedež na Prvomajski ulici št. 42 (Butkovičeva hiša) ob torka 29. marca do torka 31. maja (ukrep župana št. 1 z dne 9. marca

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786350
faks 040 7786339
sport@primorski.eu

Sobota, 26. marca 2016

21

Poels pred Cataldom

BARCELONA - Nizozemec Wout Poels, kolesar ekipe Sky, je zmagal peto etapo dirke po Kataloniji. Po 187,2 km je imel v Vallsu 11 sekund prednosti pred drugouvrščenim Italijanom Darijom Cataldom, tretjeuvrščenim Belgijcem Gaetanom Billejem in četrtovrščenim Belorusom Konstantinom Siutsoujem. Poels se je 15 kilometrov od cilja odlepil od sedemčlanske ubežne skupine in se sam peljal proti Vallsu, širje kolesarji, ki so ga lovili, pa so bili brez uspeha. Skupno vodstvo je zadržal Kolumbijec Nairo Quintana.

Bernie si je premislil

MANAMA - Čeprav so se dirkači formule 1 strinjali, da nov kvalifikacijski sistem, ki so ga uvedli za prvo dirko sezone v Avstraliji, ni bil najboljša zamisel, bo verjetno ostal vsaj še na naslednji dirki v Bahrajnu. Moštva v tekmovanju so sicer dosegla dogovor, da bodo kvalifikacije potekale po starem, a spremembu še ne bo takojšnja. Ecclestone si je premislil, še po dirki v Bahrajnu bodo namreč naredili celotno analizo, v kateri bodo ugotovljali, ali je spremembu oziroma vrnitev k staremu sistemu upravičena.

NOGOMET - Giovanni De Biasi z reprezentanco Albanije prvič na sklepni fazi EP

V Tirani brez predsodkov

Gianniju (Giovanniju) De Biasiju so pravljice všeč. Rad jih je bral, ko je bil otrok. Nekako so mu tudi usojene. Kako ne bi bile, saj je aktualni selektor albanske nogometne izbrane vrste doma iz kraja Sarmede v Venetu. Vasice pravljic. Čeprav (še) ni prejel peresa v roke, je kljub temu še ne 60-letni Gianni (ne Rodari) spisal pravljico, ki jo bodo v deželi orlov pripovedovali svojim otrokom še dolgo. Albanija se je prvič v zgodovini uvrstila na evropsko prvenstvo, ki bo od 10. junija do 10. julija v Franciji.

V lanskih kvalifikacijah je zasedla končno drugo mesto za vodilno Portugalsko in v škodo tretjeuvršcene Danske. Danes ob 17.30 pa bo Albanija odigrala prijateljsko srečanje v gosteh proti Avstriji. De Biasi nas je sprejel prejšnji teden v strem mestnem jedru Conegliana, kjer si je v zadnjih letih tudi uredil svoj dom.

Kako se je začela vaša albanska zgodoba?

Albanska pravljica se je začela po videmski tragediji. Pri Udineseju sem bil le dva meseca in sem se pošteno opekel. Oktobra 2011 me je poklical nek italijanski novinar in me opozoril, da Albanija išče selektorja. Sploh me ni zanimalo. Sploh nisem poznal te države. Napisled sem se javil albanski nogometni zvezi in šel na razgovor s predsednikom. Za selektorski stolček Albanije se je prijavilo osem trenerjev. Izbrali so mene. Razmišljal sem, da bi odklonil. Znova me je prepričal novinar. Odločil sem se, da sprejemem izzik. Veselilo me je, da so mi dali pri vodenju reprezentance proste roke. Pred mano so Albanijo vodili Bosanci, Hrvat, Nizozemec, Nemec pa tudi Giuseppe Dossena (leta 2002). Zadnji albanski selektor je domačo selekcijo vodil v sezoni 2001/02. Nikomur ni uspelo.

Večina albanskih reprezentantov igra v tujini.

Največji problem je bil, da sem moral na začetku stalno potovati. Albanski nogometni igrajo v vseh evropskih ligah. V prvem letu sem opravil nad petdeset potovanj v različna evropska mesta. Še dobro, da mi stoji ob strani desna roka Paolo Tramezzani, nekdanji nogometni Interja (tudi strokovni izvedenec v športni oddaji La Domenica Sportiva).

Kar nekaj albanskih nogometni igra tudi v drugih reprezentancah, ker imajo dvojno državljanstvo.

Na začetku sem moral prepričevati nekatere, da bi oblekli dres albanske reprezentance. Zdaj se je trend obrnil: kličejo me sami nogometni in njihovi agenti, češ da bi radi igrali za Albanijo.

Kar nekaj je tudi nogometni igrači v bližnjega Kosova.

Skoraj polovica. Kapetan Loris Canna je s Kosova. Vratar Etrit Berisha in Taulant Xhaka tudi. Večina teh fantov je kot otrok zapustila domovino in je odrasla v drugih okoljih.

Kar nekaj albanskih igralcev igra za Švice.

V prvi vrsti zvezdnik Shakiri. Proti Švici bomo igrali uvodno tekmo na evropskem prvenstvu v skupini A (11. junija). Poleg Švicer nas čakata še tekmi proti Franciji in Romuniji. Ne bomo imeli

lahkega dela. Prepričan sem, da bomo tudi v Franciji imeli veliko navijačev. Kjer koli igramo, veliko ljudi navija za nas. Albanci so razpršeni po celem svetu.

Tudi v kvalifikacijski skupini niste imeli lahkega dela.

V prvem delu smo premagali Portugalsko. Dvakrat smo igrali neodločeno proti Danski, kar se je na koncu izkazalo za odločilno. Potem pa tekma s Srbijo. To ni bil športni dogodek, ampak vojna.

Kako se spominjate tistega večera, ko je brezpilotni letalnik preletel igrisko z zastavo velike Albanije in albanskega Kosova?

Gnusno. Čeprav bi rad pozabil na ta dogodek, mi bo bržkone ostal v spominu za celo življenje. Bal sem se za svojo kožo in kožo svojih nogometnašev. Res je, da je šlo za provokacijo albanskih navijačev. Take reakcije pa resa nisem pričakoval. Ali ste kdaj bili na Partizanovem stadionu? Sploh ni varnostnih ograj. Navijači so kar udrli na igrisko in policija ni posredovala. Tiste tekme sploh ne bi sme-

Kako bi opisali življenje v Albaniji?

Ko sem prvič odpotoval v Tirano, me je čakal siv in deževen dan. Dotlej sem do te države imel veliko predsodkov. Lahko vam mirne duše povem, da sem prvo noč postavil za vrata stol, ker sem se bal, da bodo udrli v sobo (smeh). Kmalu sem spoznal, da je Tirana zelo varno mesto. Italijani imamo negativni stereotip, da Albanci kradejo. Kradejo nič več in nič manj kot Italijani. Zdaj vsem povem, da so Albanci pošteni in delavni ljudje.

Standard življenja se v Albaniji viša.

Italijanski podjetniki so v zadnjih letih veliko investirali v Albaniji. Delavnica sila je pocenila. Življenjski standard pa rase iz leta v leto. Niso občutili križe. Veliko Albancev se celo po več letih vrača domov.

Od kod letite v Albanijo?

Benetke so direktno povezane s Tirano. Drugače pa bi lahko izbiral tudi Ljubljano.

De Biasi leta 2011 na predstavitev srečanju kot albanski selektor

osrčju Albanije. Pa še Gjirokaster, ki je na jugu pri grški meji. Shkoder ob Skadarškem jezeru in Vlora sta morda najbolj nogometni mesti. Največ ekip in navijačev pa ima Tirana, kjer igra najbolj trofejna albanska ekipa Partizani. Neke vrste albanski Juventus. V zadnjih petih sezona pa je zmagala ekipa KF Skënderbeu Korçë, ki je igrala tudi v ligi prvakov.

Ali ste se naučili albanskega?

Ne. Je izjemno težak jezik. Skoraj vsi albanski nogometni igrači govorijo italijansčino. Z drugimi govorim angleščino. Obvladam tudi španščino. Če se ne motim, tudi slovenski nogometni igrači obvladajo italijansčino, kajne?

Velja. V Italiji ste trenirali Udinese, Torino, Brescia, Modeno in druge (De Biasi je igral tudi pri Interju v sezoni 1975/76).

Italijanska športna javnost pričakuje, da so dobri nogometni igrači nato tudi dobri trenerji. Ni tako. Moti me, ko predsedniki imenujejo za trenerja igralca, ki je pred tem obesil čevlje na klin. Ta sploh nima trenerskih izkušenj in prave izobrazbe. Niso vsi Pep Guardiola. Manjka nam kultura izobrazbe. Temu aspektu posvečamo pre malo pozornosti.

Po uspehu v Albanijo so se v Italiji znova spomnili na vas.

Naenkrat sem postal prava zvezda. Pozabili so, da so me prej skoraj ignorirali. Ampak to me ne zanima. V zadnjem obdobju sem imel res veliko ponudb. Snubili so me številni evropski klubbi. Vabili so me tudi na Kitajsko, kjer so mi ponujali milionske pogodbe. Ostajam pa zvest Albaniji. Komaj čakam evropsko prvenstvo. Tam želim zapustiti še močnejši vtis.

Uvrstitev v osmino finala?

Bilo bi fantastično.

Kaj pa potem?

Rad bi še naprej treniral po Evropi.

Ne v Italiji?

Raje ne. Rad imam Španijo in Anglijo. Morda pa bi se preizkusil še na klopi kake druge reprezentance.

Slovenija v pondeljek

Vem, da se je v Italiji večkrat govorilo o Edyu Reji na klopi Slovenije. Slovenija ima zanimive nogometne. Izredno všeč mi je Kevin Kampl. Lahko bi bil lep izzik. Navsezadnje odbojkarsko reprezentanco vodi Italijan Andrea Giani. V Sloveniji je po osvojitvi drugega mesta na evropskem prvenstvu bržkone postal pravi junak. Z albanskim izbrano vrsto sem vsekakor pogodbeno vezan do junija 2017.

V športni oddaji Domenica Sportiva so povedali, da bi lahko prevzeli mesto italijanskega selektorja Antonia Conteja.

Velja, ampak pripisali so mi le 20 odstotkov možnosti. Tega filma ne boste videli (smeh).

Kaj najraje počenjate v prostem času?

Družim se in klepetam s starimi prijatelji. Berem knjige. In tudi kolesarim. Rad imam dobre restavracije. Mognogrede: pri Novi Gorici poznam dobro ribjo restavracijo.

Jan Grgič

Dopinška afera se nadaljuje

MOSKVA - Sedemindvajset ruskih športnikov je bilo pozitivnih na meltonij, odkar je ta od 1. januarja na listi prepovedanih sredstev, je pojasnil ruski minister za šport Vitalij Mutko in dodal, da je »na svetu okrog 127 podobnih pozitivnih primerov. Med tistimi, ki so jih ujeli pri prekršku, sta bili tudi ruska teniška zvezdnica Marija Šarapova in ruska plavalka Julija Jefimova, štirikratna svetovna prvakinja v prsnem slogu in dobitnica bronaste kolajne na 200 m prsnega na olimpijskih igrah 2012 v Londonu. Slednji grozi dosmrtna prepoved nastopanja zaradi uporabe dopinga, ker je to že njen drugi pozitiven dopinski izvod v karieri. Leta 2014 so jo zaradi anaboličnih steroidov suspendirali za 16 mesecev. Zaradi sistematične uporabe dopinga pa ruski atleti in atletinje niso smeli sodelovati na letošnjem dvoranskem svetovnem prvenstvu v Portlandu in jim grozi tudi izključitev iz olimpijskih iger v Riu de Janeiru.

Doping tudi na Kitajskem

PEKING - Le dan po razkritju britanskega The Timesa o tem, da so na Kitajskem načrtno prikričili pet pozitivnih testov na doping med kitajskimi plavalci, je kitajska državna agencija Xinhua objavila, da je bilo v zadnjih mesecih med plavalci šest pozitivnih primerov dopinga. Trije plavalci, Zhao Ying, Wang Lizhuo in An Jiabao so bili že lani pozitivni na klenbuterol, drugi trije, za zdaj še neimenovani trije plavalci pa so bili januarja pozitivni na hidroklorotiazid, diuretik, ki se lahko uporablja za prikrivanje drugih zdravil, ki povečujejo telesne zmogljivosti.

O'Shea bo vodil Italijo

RIM - Italijanska ragbijska reprezentanca ima novega trenerja. Francoza Jacquesa Brunela bo nadomestil petinštiridesetletni Irc Conor O'Shea.

Slovenija v pondeljek

BELFAST - Slovenska nogometna reprezentanca bo v pondeljek, 28. marca, ob 20.45 odigrala prijateljsko tekmo v gosteh proti Severni Irski. Na gostovanje se bo odpravila tudi Italija, ki bo v torek, 29. marca, ob 20.45 nastopila proti Nemčiji.

Tri trojke Saše Vujačića

NEW YORK - Ekipa New York Knicks je v severnoameriški košarkarski ligi NBA doma premagala Chicago Bulls s 106:94, slovenski košarkar Saša Vujačić je igral v prvi petek gostiteljev, zadel prvi koš na tekmi, v prvi četrtini pa je s tremi trojkami dosegel tudi svoje edine točke na tekmi. V 18 minutah in 53 sekundah je zbral še tri podaje in skok.

Danes italijanska košarka

MILAN - Velikonočni prazniki so prisilili italijanske košarkarske prvoligaše, da bodo danes šele drugič v letosnji sezoni odigrali vse tekme krogja v istem dnevu. Nastopili bodo Trento - Sassari (ob 18. uri), Cantù - Venezia, Avellino - Varese, Bologna Cremona, Brindisi - Capo d'Orlando, Pistoia - Torino, Pesaro - Caserta (ob 20.30) in Milano - Reggio Emilia (ob 20.45).

Danes tudi Kras

REPEN - Nogometni Kraski bodo v Repnu danes ob 15. uri odigrali prijateljsko srečanje proti moštву Campanelle.

KOŠARKA - Zaostalo srečanje 23. kroga državne C-lige

Na Opčinah padel vodilni Tarcento

Jadran je z odlično igro presenetil goste iz Čente

Jadran - Tarcento 71:64 (19:16, 35:33, 50:44)

Jadran: Velikonja Grbac 18 (5:5, 5:6, 1:3), M. Batich 2 (-, 1:2, 0:1), Ban 15 (3:4, 3:8, 2:2), De Petris 12 (4:4, 4:8, -), Rajčič 7 (-, 2:5, 1:4), Ušaj nv, Kojanec (-, -, -), Ridolfi 15 (-, 3:4, 3:5), Cettolo 2 (-, 1:1, 0:2), Daneu (-, -, 0:1). Trener: Mura. Izgubljene žoge: 13; pridobljene: 8; asistence: 12; skoki: 32, SON: 19.

Jadran je v sinočnji zaostali tekmi 23. kroga državne C-lige gold poskrbel za pravi podvig, saj je na Opčinah premagal vodilni Tarcento, ki sicer ne doživil najboljšega trenutka. Pred začetkom srečanja so se košarkarji in navijači z enominutnim molkom spomnili na žrtve atentatov v Bruslju in na žrtve tragične nesreče na španski avtocesti.

Nato sta ekipi začeli pravo bitko, saj je bila prva četrtina zelo izenačena. Med gosti je izstopal Bellina (v samem prvem polčasu je dosegel 15 točk), Jadran pa je držal korak z nasprotnikom po zaslugu odličnega Velikonje Grbaca, ki je s košem in asistencama navdušil sicer ne preveč številno publiko v telovadnici na Opčinah. Obramba Tarcenta se je sicer osredotočila na Bana, ki je prvi koš dosegel šele po devetih minutah.

Jadran je nato naletel na pravi mrk v napadu na začetku druge četrtnice, ko so domači dosegli prvi koš šele v poltretji minut. Tarcento je tako povedel z delnim izidom 0:6, združena ekipa pa je nato odgovorila in ponovno prehitela nasprotnike z zabijanjem Velikonje Grbaca tik pred iztekom prvega polčasa. Med glavnim odbmorom je nato predsednik Marko Kojanec, poleg običajnega žrebanja nagrade (3 kg težki čokoladni pirh) daroval predstavniku Tarcenta knjigo 50 let naše košarke, ki jo je urebil Branko Lakovič, saj so odnosi med kluboma odlični, kakor priča včerajšnja ponovitev družabnosti po tekmi, ki so jo Jadranovi košarkarji doživeli tudi v Čenti.

Domači so takoj po povratku iz slavnih poskrbeli za delni izid 6:0, ki je pri-

silil gostujočega trenerja, da zaprosi za minuto odmora. Jadran pa je nadaljeval z dočudljivo igro in z odličnim Ridolfijem na celu dosegel najvišjo prednost na tekmi (50:37).

Brez Ridolfija, De Petrisa in Velikonje Grbaca pa so se gostje ponovno približali na šest točk zaostanka. Jadranov drugi mrk je nato s trojko prekinil neustavljeni Ridolfi na začetku poslednje četrtnice.

Psihološka teža omenjenega meta je bila izredna, saj so se nato domači predramili, zmago pa sta začinili še spektakularni blokadi Cettola in De Petrisa. Jadranov center je bil tokrat ob Ridolfiju in Velikonji Grbacu odločilen za zmago, saj je omenjena trojica skupaj prispevala 45 točk. 15 točk pa je dodal Ban, ki je v izdihljajih teme dosegel nekaj odločilnih košev. (av)

Taras Velikonja Grbac je tudi tokrat spektakularno zabjal

FOTODAMJ@N

Lestvica C-lige gold po 25. krogu:
Tarcento in Sanve 32, Caorle in Calligaris 28, Arditia 26, Montebelluna in Jadran 24, Padova, Arzignano in Mestre 22, Falconstar in Oderzo 20, Spilimbergo 18, Conegliano in Bassano 16.

Borut Ban se je sinoči razigral v končnici

FOTODAMJ@N

HITRA HOJA Bronast Ruzzier

V slovaškem mestu Dudince je potekalo 35. mednarodno tekmovanje v hitri hoji, ki je ena izmed 11 preizkušenj letosnjega IAAF Race Walking Challenge, ki se je začel 21. februarja v avstralskem mestu Adelaide, sklenil pa se bo 21. avgusta na olimpijskih igrah v Rio de Janeiru. Na Slovaškem se je letos zbral rekordnih 260 tekmovalcev iz 40 držav, med katerimi so bili najboljši hitrohodci sveta, razen Rusov, ki so jim zaradi dopinške afere prepovedali nastop. Na startu je bil tudi Lonjerc Fabio Ruzzier, ki je nastopil na razdalji 5 kilometrov enotne veteranske kategorije od 35 let dalje. V konkurenči atletov iz osmih držav se je Ruzzier s časom 26'58" uvrstil na odlično tretje mesto, zaostal pa je le za 22 let mlajšim Slovakinom Zdenom Medero (24'20") in za 13 let mlajšim Poljakom Januszem Golawskim, ki ga je na cilju prehitel le s šestimi sekundami naskoka (26'52").

MICHELE SCHINCARIOL
Tekač, plavalec in »rock & roll« (bodoči) kirurg

Zaradi težav s skelepnim hruštanjem v kolenu mu je zdravnik leta 2005 svetoval, naj preneha z igranjem nogometna. Goričan Michele Schincariol (letnik 1991) se je torej pri štirinajstih letih odločil, da bo formo vzdrževal na kak drug način, tako da je najprej začel s plavanjem, bazenu je nato dodal tek, omenjeni športni panogi pa še vedno goji, s tem da je pred približno letom dni vzljubil tudi kolesarstvo. Podobne nasvete pa bo lahko sam Michele v kratkem tudi delil, saj zaključuje študij na medicinski fakulteti v Ljubljani. Sogovornika smo zmotili, medtem ko preživila zadnje tedne delovne prakse v bolnišnici v Berlinu v sklopu programa Erasmus Placement.

»To je že druga nemška izkušnja, saj sem pred dvema letoma nekaj časa preživel v Liibecku na študijski izmenjavi Erasmus. Sedaj sem se ponovno odločil za Nemčijo, saj nemščino dobro obvladam, odlično poznавanje jezikpa je prioriteta pri poklicih, pri katerih je treba sprejeti takojšnje odločitve oz. ukrepe, kjer si ne smemo privoščiti napake. Sicer mi nemški kolegi posvečajo veliko pozornosti, vsi pa so zelo prijazni,« pravi Michele, ki v Berlinu poleg vaj iz kirurgije, interne ter družinske medicine redno vzdržuje svojo kondicijo. »Najraje tečem, v Berlinu pa je bila letosnja zima relativno ostra, tako da sem se večkrat odpravljaj v olimpijski bazen Sprunghalle. Moram pa priznati, da je Ljubljana do študentov prijaznejše mesto, saj smo lahko v bazen dvakrat tedensko zahajali zastonj, v Berlinu pa smo deležni le minimalnega popusta,« ugotavlja Schincariol, ki v primeru sončnega vremena zelo rad teče. »V Berlinu je veliko parkov, najraje pa zahajam v park Treptower. V Ljubljani sem večkrat tekal v parku Tivoli, a tudi kar okrog stavbe, v kateri stanujem, a tega ne napiši, saj grdo zveni,« simpatično dodaja nekdanji nogometni mladinski ekip Juventine.

Michele je tudi straten ljubičasti glasbe, v Berlinu pa prijateljuje s samo svetovno smetano na glasbenem področju. Pravzaprav je tudi sam glasbenik. »Na višji srednji šoli sem nekoliko resnejše igral klasično kitaro, tako da sem tudi uspešno opravil izpit petega letnika na tržaškem glasbenem konservatoriju Tartini, sicer je glasba sedaj odlično sredstvo za sprostitev,« skromno poudarja Schincariol, ki načrtuje tudi kak športni podvig. »Že leta ciljam na to, da bi nastopil na ljubljanskem maratonu. Morda mi bo v kratkem le uspelo,« zaključuje bodoči kirurg. (av)

JADRANJE - Olimpijske evropske kvalifikacije na otoku Palma de Mallorca

»Za biti ali ne biti«, vendar sproščeno

Čupina jadralca Jaš Farneti in Simon Sivitz Košuta bosta od ponedeljka lovila zadnjo kvoto za nastop na letosnjih olimpijskih igrach

PALMA DE MALLORCA - Slovenska jadralna »azzurra« Jaš Farneti in Simon Sivitz Košuta, člana jadralnega kluba Čupa iz Sesljanega, sta v sredo zvečer došpela na špansko Palmo De Mallorco, kjer bosta od ponedeljka, 28. marca, lovila zadnjo kvoto za nastop na letosnjih olimpijskih igrah v brazilskej Rio de Janeiro v razredu 470. Sploh pa se v teh dneh v Mallorci zbira sama elita evropskega jadranja, ki bo nastopila na 47. regati za pokal princese Sofie. V najrazličnejših kategorijah bodo nastopili npr. Vasilij Žbogar (razred finn), v razredu 470 bosta tekmovali Tina Mrak in Veronika Macarol, v laserju Žan Luka Zelko in Nik Pletikos, v laser radialu pa Kim Pletikos.

Sicer bo Vasilij Žbogar omenjeno rečno pretežno izkoristil za testiranje opreme in za uvajanje novosti. »Palma je zame etapna regata, ki pa je za nekatere regate za biti ali ne biti, saj se okoli 30 jadralcev bori za eno vozovnico, ki je še ostala za nastop Evropeja na olimpijskih igrah. Jaz bom poskušal biti čim višje, sem v teku pripravljen in treningov. Vedenje je lepo biti v vrhu, kar pomeni, da sem blizu in vse poteka kot mora,« je dejal Žbogar, ki bo do olimpijskih iger nastopil le še na svetovnem prvenstvu sredi maja v Italiji.

»Regata za biti ali ne biti,« ce si iz-

Jadranje: Uspešen krstni nastop

GENOVA - Genovi je med 18. in 21. marcem potekala Italia Laser Cup, prva letosnja državna regata v razredu Laser, na kateri je nastopilo približno 400 jadralcev iz cele Italije. V treh dneh regat so izpeljali šest plovov v srednjem vetrju.

V mladinski kategoriji laser 4.7, v kateri je tekmovalo 164 jadralcev, sta nastopila tudi dva Sirenina jadralca, ki sta dosegla solidno končno uvrstitev: 61. je bila Elisa Manzin (letnik 2002), 79. pa Alexander Harej (letnik 2000, na sliki). Za oba Sirenina jadralca je bil nastop na tekmovanju Italia Laser Cup prva pomembnejša preizkušnja na državni ravni v razredu Laser.

RAI3bis
SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103

18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik, sledi Utrip evangelija **20.55** Sprehodi, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

7.00 8.00, 9.00, 13.30, 17.00, 20.00 Dnevnik, vreme in šport **7.05** Parlamento Settegiorni **8.25** UnoMattina in famiglia **10.30** Buongiorno benessere **11.00** Il Giubileo di Francesco **11.30** Line Verde Orizzonti **12.00** La prova del cuoco **14.00** Linea Bianca **15.00** Sabato In **16.15** Nad: Legami **17.15** A Sua immagine **17.45** Passaggio a Nord-Ovest **18.45** Kviz: L'Eredità **20.35** Igra: Affari tuoi **21.10** Ballando con le stelle

RAI2

7.00 Serija: The Millers **7.45** Serija: Heartland **9.10** Sulla Via di Damasco **9.45** Parlamento Punto Europa **10.15** Serija: Il nostro amico Charly **11.00** Mezzogiorno in famiglia **13.00** 18.35, 20.30, 22.40, 23.25 Dnevnik in rubrike **13.25** Dribbling **14.00** Nad: Come fai sbagli **15.45** Serija: Squadra Speciale Lipsia **17.10** Sereno variabile **18.05** Viaggi da record **18.45** 90° minuto - Serie B **19.35** Serija: Squadra Speciale Cobra **21.05** Serija: Castle **21.50** Serija: Elementary

RAI3

7.05 Serija: Zorro **7.55** Film: Antonio di Padova (biogr.) **9.30** Film: Un turco napoletono (kom., '53, i. Totò) **11.00** 12.25, 14.45 Rubrike **12.00** 14.00, 18.55, 23.10 Dnevnik, vreme in šport **14.55** Film: Senza arte né parte (kom., It., '11) **16.25** Presa diretta **18.00** Per un pugno di libri **20.00** Blob **20.10** Per ridere insieme con Stanlio e Ollio **21.05** Scala Mercalli **23.35** Stelle nere

RAI4

13.55 The Voice of Italy 2016 **16.55** Rookie Blue **17.40** Novice **17.45** Atlantis **18.35** Doctor Who **19.25** Rai Player **19.30** Common Law

21.10 Film: Inkheart – La leggenda del cuore d'inchiostro (fant., '08) **23.00** Criminal Minds

RAI5

14.00 20.35 Rai Player **14.10** Wild Italy **15.05** Nilo, re dei fiumi **16.05** Gledališče: Giulio Cesare **18.30** Novice **18.35** Piano pianissimo **18.55** Strinari **19.45** Memo – L'agenda culturale **20.45** Street Art **21.15** I luoghi del Giubileo **22.55** Ples: Bartabas

RAI MOVIE

13.15 17.00 Rai Player **13.20** Film: Difesa ad oltranza (dram., '96, i. S. Stone) **15.10** Film: Arrivederci ragazzi (dram., Fr., '87) **17.05** Novice **17.10** Film: Sirene (dram., '90, i. Cher)

19.00 Film: Pomodori verdi fritta alla ferma del treno (dram., '91, i. K. Bates)

21.15 Film: To End All Wars – Fight for Freedom (voj., '01) **23.15** Film: Letti selvaggi (kom., It., '79)

RAI PREMIUM

14.55 Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.00** Nad: Una grande famiglia **16.45** Rai Player **16.55** 17.40 Ballando con le stelle **17.35** 0.50 Novice **20.30** Nad: Pau-

ra di amare **21.20** Nad: Come fai sbagli **23.05** Serija: Una famiglia in giallo

RETE4

7.00 Media Shopping **7.30** Serija: Quincy **9.30** Serija: Carabinieri **10.35** Donnaventura **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Ieri e oggi in TV **15.55** Nad: Monk **16.50** Nad: Poirot **19.35** Nad: Tempesta d'amore **20.30** Film: Il re dei re (zgod., '61, i. J. Hunter) **23.40** Film: Secondo Ponzi Pilato (zgod., It., '87, i. N. Manfredi)

CANALE5

6.00 8.00, 13.00, 19.55 Dnevnik in vreme **7.55** Prometne informacije **8.45** Life – Lo spettacolo della vita **9.45** Super Partes **10.30** Supercinema **11.00** Forum **13.40** Nad: Beautiful **14.10** Amici di Maria **16.00** Nad: Il segreto **16.30** Verissimo **18.45** Caduta libera! **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'invadenza **21.10** C'è posta per te

ITALIA1

6.45 Risanke in otroške oddaje **8.35** Film: Scooby-Doo e la mummia maledetta (anim.) **10.20** Film: Amore 14 (kom., It., '09, r. F. Moccia) **12.05** Cotto e mangiato **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.00** 19.00 L'isola dei famosi **13.20** Šport **13.55** Film: Batman e Robin (akc., '97, r. J. Schumacher, i. G. Clooney) **16.20** Film: Blue Crush (pust., '02)

19.15 Film: Alla ricerca dell'isola di Nim (pust., '08, i. A. Breslin, J. Foster) **21.10** Film: Kung Fu Panda 2 (anim., '11) **22.50** Film: Il topolino Marty 2 (anim.)

IRIS

14.35 Film: The Informant! (kom., '09, i. M. Damon) **16.35** Adesso cinema! **17.00** Film: Sospesi nel tempo (kom., '96) **19.05** Film: Delitto sull'autostrada (kom., It., '82) **20.50** Scuola di cult **21.00** Film: Il secondo tragico Fantozzi (kom., It., '76, i. P. Villaggio) **23.10** Film: Il terribile ispettore (kom., It., '69)

LA7

7.30 13.30, 20.00, 0.50 Dnevnik **7.50** Vreme **7.55** Omnibus **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **12.00** Il pollice verde sono io **12.45** Magazine 7 **14.00** Kronika **14.20** Serija: Jack Frost **18.00** Film: I giganti del West (western, '80) **20.35** Otto e mezzo **21.10** Serija: L'ispettore Barnaby

LA7D

6.20 11.00 Cuochi e fiamme **8.10** 17.10 I menù di Benedetta **13.05** 19.00 Chef per un giorno **15.10** SOS Tata **18.55** Dnevnik

21.10 Film: Il migliore (dram., '84, i. R. Redford) **23.35** Film: Legami di famiglia (dram., '89)

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Trieste! **10.30** Ring **13.00** Rotocalco Adnkronos **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.20** 17.40, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **13.35** Pronto, dottore... **13.55** Voci in piazza **18.00** 21.00 Qui studio a voi studio **19.05** Qua la zampa **19.10** Tg Confartigiano **20.00** La parola del Signore **23.30** Trieste in diretta

CIELO

10.55 11.55 Fratelli in affari **11.50** Novice **13.50** MasterChef USA **15.40** MasterChef Canada **17.30** Cucine da incubo **20.10** Top Gear UK **21.15** Film: Avere vent'anni (erot., '78)

DMAX

12.30 17.45 Affari a quattro ruote **13.20** Te l'avevo detto **15.05** Gator Boys: gli acciappalligatori **18.35** Cacciatori di tesori **19.30** Storage Wars Canada **20.20** Fast N' Loud **21.10** Top Gear **22.55** Restauri a quattro ruote **23.45** Salt Lake Garage

SLOVENIJA1

6.00 Odmevi **7.00** Zgodbe iz školjke **7.20** 18.40 Risanke in otroške serije **9.20** Kvizi: Male sive celice **10.00** Kratki film: Ko mama spi **10.15** Infodrom **10.30** Dok.: Kdo si pa ti? **11.00** TV arhiv **12.00** Tednik **13.00** 17.00, 18.55, 22.25 Poročila, šport in vreme **13.25** O živalih in ljudeh **13.50** Na vrtu **14.30** Dok.: Ambienti **15.00** Dok. serija: Generacija Zemlja **16.00** Zaljubljeni v življenje **17.20** Posebna ponudba **18.05** Sladkanje z Rachel Allen **18.30** Ozare **19.25** Utrip **20.00** Vse je mogoče **21.35** Nad: Fortitude **22.55** Film: Oktoper - november (dram.)

SLOVENIJA2

7.00 Najboljše jutro **9.00** Dober dan **10.05** Med valovi **10.45** 10 domaćih **11.35** Dok.: Aleksandrinke **13.25** Migaj raje z nami!

13.50 Pot na EP 2016 **14.25** Magazin FIFA: Pot v Rusijo **15.05** Film: Adeline pustolovščine (fant., '10, r. L. Besson) **17.00** Škofjeloški pasijon **17.50** Če bi midva se kdaj srečala **19.15** Infodrom **19.30** Dok.: Kdo si pa ti? **20.00** Film: Burton in Taylorjeva (biogr., '13, i. H. Bonham Carter) **21.25** Zvezdana **22.10** Dok. serija: Neverjetni Jonathan Goode **22.55** Dok.: Umetnost propagande

KOPER

14.00 Čezmejna TV – Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.40** Boben **15.35** Ljubezen do sveta **16.00** Webolution **16.35** Iz arhiva po vaših željah **17.25** 23.50 Vsedanes – Aksualnost **18.00** O živalih in ljudeh **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.10 Vsedanes – Dnevnik **19.25** Šport **19.30** Jutri je nedelja **19.45** Avtomobilizem **20.00** Tednik **20.30** Folkest 2015 **22.25** Dok.: Mister Gadget **22.30** Drobetine in... 45 let TV Koper-Capodistria **22.35** Pozdravljeni **23.05** Vrt sanj

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **10.25** 13.10.10 Tv prodaja **10.40** Film: Psi so zakon (kom.) **12.10** Čista hiša **13.25** Znan obraz ima svoj glas **16.05** Film: Vprašanje vere (dram.) **18.10** Nad: Takle mamo **18.55** Vreme in novice **20.00** Film: Legenda o Zorru (pust.) **22.25** Film: Drugi moški (triler, '08, i. A. Banderas)

KANAL A

7.00 Risanke **7.45** 19.00 Pozor, priden pes! **8.15** 12.45 Serija: Vzgoja za začetnike **8.40** 19.30 Serija: Veliki pokrovci **9.10** Serija: Kako sem spoznal vajino mamo **10.05** ŠKL – Šport mladih **10.35** TV prodaja **10.50** Serija: Snowboarderji **11.50** Serija: Detektiv na Floridi **13.15** Film: Pasji park (kom.) **15.05** Film: Dve levi nogi (kom.) **16.35** Film: Tolpa z igrišča (krim., '06, i. D. Johnson) **20.00** Big Brother **21.30** V živo iz hiše Big Brother **22.00** Film: Komiki (kom., '09, i. A. Sandler)

PLANET TV

12.50 Nan.: Mike in Molly **13.20** Nan.: Očka v predpasniku **13.50** Nan.: Nor, zmeden, nor malen **14.35** Film: Sestrstvo potujočih hlač (kom.) **16.45** 22.45 Bilo je nekoč **17.55** Bo-

DROBCI IZ SPOREDA RADIA TRSTA

V oddaji "Tam kjer teče bistra Bela" ob 12.30 bo govor o kulturnih prireditvah, ki so se zvrstile v Kanalski dolini in na Zilji ter o velikonočnem času. Zadnjega mesečna oddaja Jazz odtenki ob 17.10 je namenjena koncertu; tokrat se bomo prepustili čarobnim notam tri slovitega ameriškega pianista Keitha Jarrett, saj bomo poslušali drugi del koncerta, ki ga je posnel pred natanko dvajsetimi leti v Tokiu. V Mali sceni ob 18.00 bomo predvajali radijsko igro »Placido Cortese med nami«, ki govorja o žrtvi patri Placida Corteseja,

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.55 in zatone ob 18.26
Dolžina dneva 12.31

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 21.22 in zatone ob 8.57

NA DANŠNJI DAN 1990 – Prenehalo je obilno deževati in snežiti. Največ padavin v 24 urah, 91 mm, so do 7. ure zjutraj izmerili v Javorjih nad Poljanami. Na Kredarici je do 7. ure zjutraj padlo 80 cm, nato še 25 cm novega snega.

PLIMOVANJE
Danes: ob 4.47 najniže -44 cm, ob 10.53 najviše 30 cm, ob 16.45 najniže -31 cm, ob 22.54 najviše 42 cm.
Jutri: ob 5.14 najniže -42 cm, ob 11.22 najviše 26 cm, ob 17.09 najniže -23 cm, ob 23.18 najviše 37 cm.

MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja 10,6 stopinje C.

SPEŽNE RAZMERE
Kanin - Na Žlebeh ... 400 Piancavalo 300
Vogel 285 Forni di Sopra 280
Kranjska Gora 40 Kranjska Gora 240
Kravec 180 Trbiž 230
Cerkno 80 Osojčica 100
Rogla 140 Mokrine 230

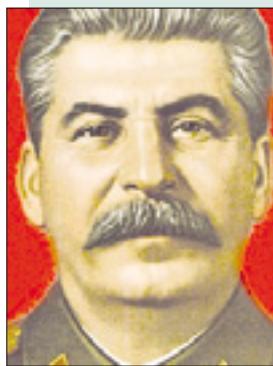
Območje visokega zračnega tlaka nad našimi kraji počasi slablja. Od severozahoda se Alpam bliža oslabljena vremenska motnja. Pred njo k nam in višinah priteka nekoliko toplejši in bolj vlažen zrak.

Danes bo po vsej deželi spremenljivo oblačno, več oblačnosti bo na vzhodu, sončno pa na zahodu. Možne bodo krajevne plohe in sneg v hribih nad 1200-1400 m. Pihal bo šibek veter. Protiv večeru se bo znižala megla.

Danes bo spremenljivo do pretežno oblačno. Možne bodo krajevne plohe. Popoldne se bo od severozahoda pričelo jasnit. Najniže jutranje temperature bodo od 0 do 5, na Primorskem okoli 7, najviše dnevne od 8 do 13 stopinj C.

Jutri bo na obali zmerno jasno, drugod pa bo prevladovala spremenljiva do zmerna oblačnost, predvsem v alpskem svetu. Boljše bo na Trbiškem. Ponoči se bo verjetno pojavila meglica in megla v nižini. Ledišče se bo zvišalo na približno 2400 m.

Jutri bo povečini sončno, več oblačnosti bo v hribovitem svetu zahodne Slovenije. Začpal bo jugozahodni veter. Protiv večeru se bo od zahoda postopno povzd pooblačilo. V ponedeljek bo prevladovalo oblačno vreme. Občasno bo deževalo. Več padavin bo predvidoma na zahodu.

Stalinov mit v Rusiji še živi

MOSKVA - Številni Rusi z vse večjo naklonjenostjo gledajo na Stalina. Javnomenjska raziskava neodvisnega instituta Levada je pokazala, da se 57 odstotkov vprašanih Rusov popolnoma ali večinoma strinja, da je bil Stalin »pameten vodja, ki je ustvaril močno in uspešno Sovjetsko zvezo«. Izследki ankete kažejo, da se 71 odstotkov vprašanih Rusov strinja s tem, da »kakršnekoli napake in grehe je Stalin zagrešil, je najpomembnejše to, da je naše ljudi popeljal do zmage v drugi svetovni vojni«. V primerjavi z anketo iz leta 2012 je ta delež višji za 11 odstotnih točk. Na vprašanje, ali je bil Stalin »brutalni tiran«, ki je ubil na milijone ljudi, jih je 62 odstotkov odgovorilo pritrilno, medtem ko se 23 odstotkov vprašanih s to trditvijo ni strinjalo.

NOVOST V PRIVILEGE CLUBU

Točke zvestobe v vseh Hitovih enotah!

Včlanite se v Hitov klub zvestobe Privilege club, zbirajte in/ali koristite točke tudi v Hitovih restavracijah, hotelih, centru dobrega počutja Spa Perla, potovalni agenciji Hittours in Športnem centru Hit.

Ob včlanitvi prejmete:

- kupon za žrebanje **avtomobilov Opel**,
- kar **200 TOČK** za dober štart ter
- ves marec in april **DVOJNE TOČKE!***

*Promocija velja ob plačilu z gotovino ali plačilno kartico v Hitovih restavracijah, hotelih, centru Spa Perla in Športnem centru Hit.

18+ il gioco può causare dipendenza patologica - gioca responsabilmente / Igra lahko povzroča odvisnost - igraj odgovorno / % di probabilità di vincita sono disponibili presso la sede della Hit d.d. e presso i singoli Casino / % zmage so na voljo na sedežu Hit-a d.d. in pri posameznih igralnicah

Aretiran, ker 14 let ni vrnil videokasete

CONCORD-V ameriški zvezni državi Severna Karolina so ta teden prijeli 37-letnega Jamesa Meyersa, ker ni vrnil videokasete, ki si jo je izposodil pred 14 leti v videoteki v mestu Salisbury. Meyers je že v torem na spletnem portalu Youtube objavil video posnetek, v katerem je sporočil, da so ga policisti ustavili zaradi pokvarjene luči, ko je hčer peljal v šolo. Ob tem ga je policist obvestil, da je za njim razpisani nalog za aretacijo zaradi videokasete, ki si jo je izposodil leta 2002 in je ni nikoli vrnil. Policia je nato sporočila, da je bil nalog za njegovo aretacijo izdan februarja 2002 na zahtevo videoteke, ki je sedaj zaprt, podpisal pa ga je sodnik.

SEČOVLJE - Z ultralahkim letalom bo preletel svet **Pilot Matevž Lenarčič začel pot okrog sveta**

SEČOVLJE - Pilot Matevž Lenarčič je včeraj okoli pol sedmih s portoroškega letališča v Sečovljah krenil na pot okoli sveta. V prvi etapi bo v približno devetih urah pokril 2000-kilometrsko razdaljo do španskega Jereza, najdaljše etape pa bodo dolge tudi okoli 20 ur. Lenarčič je s sabo vzel tudi nov, izpopolnjen instrument za meritve črnega ogljika.

Lenarčič bo na poti okoli sveta v okviru programa GreenLight WorldFlight opravil 13 etap, ki bodo relativno dolge, saj bodo v povprečju trajale 13 do 14 ur, najdaljše pa tudi okoli 20 ur. Kot je priznal pred vzletom, letalo še ni letelo s polno obremenitvijo, sicer pa predvideva, da je lahko v zraku brez prestanka okoli 22 ur. Potovalna hitrost letala bo med 230 in 240 kilometri na uro.

S sabo je slovenski avanturist vzel vse, kar je nujno potrebno za preživetje na tako dolgi poti, saj, kot je pojasnil, mora biti pripravljen na izredno situacijo, pa naj do nje pride na morju, v puščavi ali v džungli. Hrane ima s sabo za približno teden dni, sicer pa se bo sproti oskrboval. Pomemben del opreme je tudi nov instrument za meritve črnega ogljika,

ki so ga v družbi Aerosol precej izpopolnili, »tako da so meritve zdaj veliko bolj natančne oz. bomo vedeli tudi tisto, kar prejšnjikrat nismo«.

Kot je priznal, so zaradi zamika pri začetku potovanja - sprva bi moral iz portoroškega letališča kreniti v ponedeljek - »padla v vodo« vsa dovoljenja za prelete, tako da bo treba le-te urediti na novo. Lenarčiča so v zraku na prvih kilometrih poti sprempljali piloti Aerokluba Portorož, Letalske šole Lipican Aer ter Obalnega letalskega centra Portorož. Pred odhodom pa so mu srečno poti zaželeli tudi partnerji. Gostitelj, direktor Aerodroma Portorož Robert Krajnc je tako izrazil ponos, da lahko spet gostijo Lenarčiča na podvig, ki je pomemben tudi za prihodnje rodove. Direktor podjetja Akrapovič Uroš Rosa je izpostavil, da je tudi v avtomobilizmu in industriji glavni trend v zniževanju teže ter zavedanju o emisijah izpušnih plinov. Namestnik direktorja družbe Energetika Ljubljana Srečko Trunkelj pa je prepričan, da se bodo tudi s pomočjo pridobljenih podatkov lažje odločali, kaj je prav in kaj narobe pri izbiri energentov.